Region Stockholm

FUT 2018-0158
LS 2018-1077

Trafiknämnden/Förvaltning för utbyggd tunnelbana

Årsrapport

December 2018

Innehållsförteckning

1 Inledning 4
1.1 Väsentliga händelser 2018 6

2 Styrning och ledning 8
2.1 Verksamhetsfakta 8
2.2 Styrning av nämnd/bolag 8
2.2.1 Stiftelser 10
2.3 Efterlevnad av styrande dokument 10
2.4 Uppsikt - anmodan från landstingsstyrelsen 11
2.5 Intern styrning och kontroll 12
2.6 Mål 12
2.6.1 Attraktiv kollektivtrafik i ett hållbart transportsystem 14
2.6.2 Hållbar verksamhet 15
2.6.3 Tryggad kompetensförsörjning 24
2.6.4 Långsiktigt hållbar ekonomi 25
2.7 Effektivare landsting 26
2.7.1 Produktivitet 27

3 Ekonomi 28
3.1 Resultatutveckling 28
3.1.1 Bemanningskostnader 29
3.1.2 Konsultkostnader 31
3.2 Åtgärdsprogram för en ekonomi i balans 31
3.3 Investeringar 33
3.3.1 Investering per objekt 34
3.4 Resultatdisposition 41
3.5 Balansräkning 42
3.6 Kassaflödesanalys 43

4 Verksamhet 44
4.1 Verksamhetsförändringar 44
4.2 Verksamhet/produktion 44
4.3 Produktion ur ett jämställdhetsperspektiv 44

5 Personal och utbildning 45
5.1 Kompetensförsörjning 45
5.2 Utbildning och kontinuerlig kompetensutveckling 45
5.3 Gott och inkluderande ledarskap 46
5.4 En modern arbetsgivare 46
5.5 Bemanning 48
5.6 Sjukfrånvaro 49

6 Pågående rättsprocesser (tvister) 50

7 Ledningens åtgärder 51

8 Förväntad utveckling 2019 52

9 Övrigt 54

10 Nämnd-/styrelsebehandling 55

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga A Återrapportering av uppdrag

Bilaga 2: Bilaga Uppföljning målkarta

Bilaga 3: Bilaga C Investeringar

Bilaga 4: Bilaga D Personalbilaga

Bilaga 5: Bilaga Uppföljning kompetensförsörjningsplan

Bilaga 6: Bilaga E1 Övriga avsättningar, ansvarsförbindelser och tvister

Bilaga 7: Bilaga E2 Konsultkostnader

Bilaga 8: Bilaga F2 Styrningsrapport

Bilaga 9: Bilaga F5 Uppföljning av upphandling och inköp

Bilaga 10: Uppföljning av internkontrollplan

Bilaga 11: Plan för intern kontroll

Bilaga 12: Bilaga H1 Externa pensionsutbetalningar

Bilaga 13: Bilaga H2 Interna fordringar och skulder

1 Inledning

Stockholmsregionen växer kraftigt vilket innebär såväl utmaningar som möjligheter för regionen. Region Stockholm har, med utgångspunkt i detta, tillsammans med stat och kommuner sedan tidigare beslutat om en utbyggnad av tunnelbanan. Under 2017 fattades ytterligare beslut inom ramen för Sverigeförhandlingen, att bygga station Södra Hagalund och att bygga ut tunnelbanan mellan Fridhemsplan och Älvsjö.

Förvaltning för utbyggd tunnelbana ansvarar för att genomföra utbyggnaden av nya tunnelbanan som ger länet möjlighet att växa hållbart och ge människor förutsättningar att resa klimatsmart.

Från och med den 1 januari 2019 har Stockholms läns landsting bytt namn och heter nu Region Stockholm.

Förvaltningens fokus är framdrift vilket uppnås genom en innovativ, lösningsorienterad och framåtsträvande kultur. Förvaltningen samutnyttjar resurser och processer som redan finns inom Region Stockholm. Förvaltningen samverkar, delar resurser och eftersträvar att skapa effektivitet i såväl arbetssätt som i den slutliga anläggningen. I arbetet med nya tunnelbanan väcks frågor och idéer om det befintliga kollektivtrafiksystemet, dessa överför och samverkar förvaltningen kontinuerligt till trafikförvaltningen för vidare hantering.

Förvaltningens bemanning består av anställd och inhyrd personal. Många av de inhyrda resurserna är tekniska specialister eller andra kompetenser som är svåra att tillsätta genom anställning som en följd av hur branschen ser ut. Förvaltningen bedriver ett aktivt arbete för att öka andelen anställda medarbetare. Projekteringsuppdragen är utlagda på externa företag och betecknas därför inte som köp av konsulter utan som en köpt tjänst. Förvaltningen har enbart haft ett fåtal speciella utredningar som bör betecknas som konsultuppdrag.

Under 2018 har förvaltningen infört flexarbetsplatser som ett led att effektivisera verksamheten. Detta är första steg mot den samlokalisering som planeras av Region Stockholm.

En väsentlig omvärldsfaktor som påverkar förvaltningen är hur marknadsläget ser ut vid kommande entreprenadupphandlingar. Priset kan variera inom ett stort spann beroende på konkurrensen på marknaden vid den aktuella tidpunkten. För att skapa intresse för förvaltningens upphandlingar informeras marknaden fortlöpande om planerade upphandlingar. Det sker genom leverantörsdagar, nyhetsbrev, webbsida med svensk och engelsk information, samarbetete med Invest Sweden för att också skapa ett intresse på den internationella marknaden.

Angränsande anläggningar och projekt innebär ett stort behov av samordning med andra aktörer. Ett exempel är de korsningspunkter som finns med Trafikverkets anläggningar. Andra korsningspunkter finns även med andra infrastrukturägare.

Konsekvensen av detta är att förvaltningen inte alltid har full rådighet över valda lösningar, varför ett nära samarbete med externa parter är nödvändigt.

Arbetet med tunnelbaneutbyggnaden kan innebära tillkommande investeringar i angränsande anläggningar. Inom Region Stockholm har trafikförvaltningen uppdraget att driva frågan om tillkommande investeringar. Förvaltningen lägger stor vikt vid att vid behov stötta samt samråda med trafikförvaltningen i deras utredningsarbete avseende tillkommande investeringar. Utredningsarbetet kring tillkommande investeringar är av stor vikt eftersom det kommer att påverka regionens långsiktiga investeringsplan.

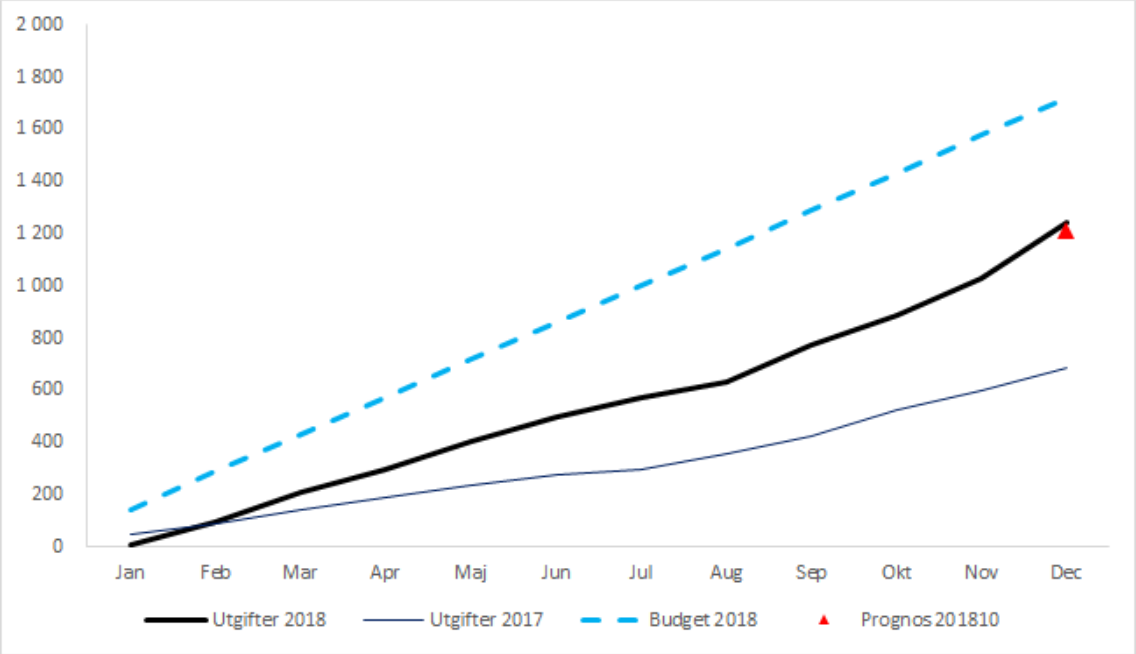
En effekt av en förändrad fastighetsmarknad kan bli förändrade planeringsförutsättningar vilket både kan underlätta och försvåra planeringen och utbyggnaden av tunnelbanan.

I tidplanerna finns inte marginaler upptagna för eventuella överklaganden vilket är i enlighet med Stockholmsöverenskommelsen 2013. Överklaganden kan ske avseende järnvägsplan, detaljplaner, miljötillstånd, bygglov, lantmäteriprocesser och domstolsprocess för tomträtter vilket då riskerar att försena tunnelbaneutbyggnaden och kan även innebära ökade kostnader för resurser som finns på plats. Överklaganden kan även ske av förvaltningens upphandlingar av entreprenader och övriga konkurrensutsatta upphandlingar.

Förvaltningens arbete har under året fokuserats på planering, projektering, underlag för tillståndsansökningar samt förberedelser för kommande upphandlingar och byggstarter. Fokus har fortsatt att vara att arbeta fram en kostnadseffektiv anläggning. Upphandling av de första arbetstunnlarna genomfördes under 2018.

Det samlade utfallet för totala investeringar och kostnader för 2018 uppgår till 1 245 miljoner kronor (varav 106 miljoner kronor inom verksamhetens kostnader och 2 miljoner kronor avseende räntekostnader*)*. Resultatet för 2018 är 2 miljoner kronor kopplat till verksamhetsanslaget som förvaltningen erhåller från Region Stockholm för att täcka förvaltningens räntekostnader. Budgeten för helåret är 1 721 miljoner kronor (varav 115 miljoner kronor i kostnader). Avvikelsen gentemot budget för 2018 beror beror bland annat på förskjutning i planläggningsprocess och byggstart, omtag i projektering på grund av ändrade förutsättningar för depås lokalisering, översyn av byggkostnader, samt ny utformning av station Sofia.

Nedan visas ackumulerade utgifter och kostnader för år 2018 jämfört med prognos och budget för samma period samt jämförelse med utfall 2017. Diagrammet visar både kostnader som belastar resultaträkningen och investeringar som aktiveras i balansräkningen.

1.1 Väsentliga händelser 2018

För utbyggnaden av tunnelbanan till Barkarby lämnades i april järnvägsplanen in till Trafikverket för prövning och fastställelse. I november fastställdes järnvägsplanen och efter att överprövningstiden gått ut vann planen laga kraft i december. Upphandling av arbetstunnlar genomfördes under året och avslutades genom att entreprenadkontrakt tecknades i december. Byggstarten manifesterades redan den 27 augusti genom ett gemensamt spadtag av trafiklandstingsrådet Kristoffer Tamsons (M) och Järfällas kommunalråd Claes Thunblad (S).

För utbyggnaden av tunnelbanan till Arenastaden hölls huvudförhandling i mark- och miljödomstolen i februari. I maj meddelade domstolen att projektet får verkställighet att påbörja utbyggnaden. Järnvägsplanen sändes i slutet av 2018 ut på så kallad kommunikation inför inlämning till länsstyrelsen för tillstyrkan. Länsstyrelsens tillstyrkan väntas i början av 2019 och därefter lämnas planen in till Trafikverket för fastställelse.

För utbyggnaden av tunnelbanan till Nacka och Söderort skickades järnvägsplanen till länsstyrelsen för tillstyrkan i början av juli. I oktober skickades planen till Trafikverket för fastställelse. Huvudförhandlingar gällande miljötillstånd kommer att hållas i mark- och miljödomstolen i februari 2019. Förberedelser kommer att göras för att möjliggöra

en byggstart av arbetstunnlarna så snart domen är klar.

I arbetet med utbyggnaden av Högdalsdepån har anslutningen till Grön linjes Farstagren modifierats under 2019. Nu planeras en dubbelspårstunnel istället för två enkelspårstunnlar. Med anledning av förändringen genomförs samråd under december 2018-januari 2019.

I juni kom förvaltningen överens med Stockholms stad och Nacka kommun om innehållet i avtal som förtydligar de genomförandeavtal som tecknades våren 2017. Syftet med dessa nya så kallade sidoavtal (Stockholm) och principavtal (Nacka) är framför allt att förtydliga markåtkomstfrågor. De båda avtalen beslutades från Region Stockholms sida i Trafiknämnden den 25 september.

För att öka kännedomen om nya tunnelbanan gjordes flera större insatser under året. Som ett resultat av detta har allmänhetens kännedom om tunnelbanan ökat.

Tillsammans med trafikförvaltningen arrangerades den 13 november en leverantörsdag med syfte att informera och väcka intresse hos möjliga byggentreprenörer. Intresset var stort med deltagande av omkring 350 personer från 20 länder.

2 Styrning och ledning

2.1 Verksamhetsfakta

Utifrån 2013 års Stockholmsförhandling, som undertecknades av regeringens förhandlare, Region Stockholm, Stockholms stad, Nacka kommun, Solna stad och Järfälla kommun ska Stockholms tunnelbana byggas ut.

Överenskommelsen innebär att Stockholms tunnelbana byggs ut till Arenastaden, Barkarby samt Nacka och Söderort. Utbyggnaden till Nacka och Söderort kopplas samman med Hagsätralinjen, vilket skapar ökad kapacitet för den befintliga tunnelbanan genom centrala Stockholm. Dessutom ska depå- och fordonskapaciteten utökas. Våren 2017 träffade Region Stockholm och Solna kommun ett avtal om ytterligare en station, Södra Hagalund. Stationen ingår som en del i Sverigeförhandlingen. Utbyggnaden innebär att elva nya stationer tillkommer i systemet och det ger en ökad tillgänglighet för boende och verksamma inom Stockholmsregionen. I ett separat avtal mellan regionen och Järfälla kommun regleras den finansiering som Järfälla kommun står för avseende uppgång och biljetthall Veddesta vid Barkarby stations tunnelbanestation.

I tilläggsavtal om finansiering och medfinansiering av utbyggd tunnelbana återfinns de olika parternas finansiering och ansvar kring den utbyggda tunnelbanan. Åtagandena för Södra Hagalund återfinns i särskilt avtal, inom ramen för Sverigeförhandlingen, där det ingår ytterligare finansiering om 1,2 miljarder kronor. Förutom en medfinansiering av tunnelbanan, medverkar kommunerna genom att bygga 82 000 nya bostäder för att möta bostadsbehovet i den växande regionen.

Stockholmsöverenskommelsen ligger i linje med visionerna i den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen RUFS 2050 samt det regionala trafikförsörjningsprogrammet för Stockholms län. I dessa visioner ges strategier för hur regionen ska klara en stark befolkningsökning och samtidigt minska klimatpåverkan. Utbyggnaden av tunnelbanan är en viktig del i regionens vision att Stockholmsregionen ska ha världens bästa kollektivtrafik.

Den 21 april 2017 undertecknades avtal om storstadsåtgärder inom ramen för Sverigeförhandlingen. Överenskommelsen omfattar två satsningar på tunnelbanan; dels den ovan nämnda nya stationen i Hagalund, dels tunnelbana mellan Fridhemsplan och Älvsjö, med sex nya stationer. Planen enligt avtalet är att arbetet påbörjas under 2022. En eventuell förskottering och tidigareläggning kan dock komma att förhandlas mellan berörda parter.

2.2 Styrning av nämnd/bolag

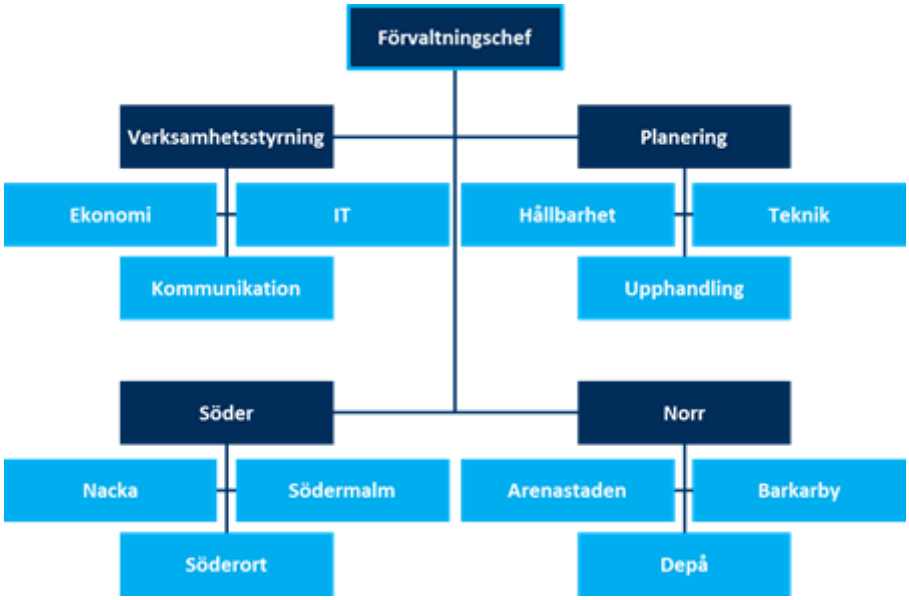
Förvaltningen rapporterar till den partsammansatta *styrelsen*. En separat styrelse har inrättats för Sverigeförhandlingen vilket betyder att förvaltningen rapporterar till två

styrelser. Inom Region Stockholm rapporterar förvaltningen till *trafiknämnden*.

En partsammansatt *styrgrupp* för genomförandet av tunnelbaneutbyggnaden har tillsatts som stöd för arbetet, vilket skedde i samband med att förvaltningen bildades. Regionen leder styrgruppen, kommunerna och staten ingår med tjänstemannarepresentanter.

Förvaltningen består av fyra avdelningar; verksamhetsstyrning, planering, söder och norr. Förvaltningschefen har regelbundna uppföljningsmöten med respektive av de fyra avdelningscheferna. Respektive avdelningschef har inför dessa möten kontinuerliga avstämningsmöten med projekt- och enhetschefer.

De sex projektcheferna under projektavdelningarna söder och norr ansvarar för att respektive projekt når sina mål inom ramen för avtalad tidplan och budget. Verksamhetsansvariga chefer under stabsavdelningarna verksamhetsstyrning och planering ansvarar för styrning samt att ge ett kostnadseffektivt stöd till projekt- och förvaltningsledning samt förvaltningschef.

Förvaltningens avdelningar (mörkblå) och projekt/enheter (ljusblå).

Respektive utbyggnadsgren enligt överenskommelsen har en *delprojektstyrelse* som leds av förvaltningen med representanter från kommunerna. Delprojektstyrelserna har mandat att fatta verkställighetsbeslut inom ramen för det som beslutats i 2013 års Stockholmsförhandling. Staten medverkar vid behov. Depå och fordon finansieras i sin helhet av regionen och har därmed ingen partsammansatt delprojektstyrelse.

För att genomföra uppdraget har förvaltningschefen en *ledningsgrupp* som stöd i de löpande besluten, verksamhetsutvecklingen och den strategiska styrningen. I ledningsgruppen ingår samtliga avdelningschefer. Chefen för avdelning planering är

även biträdande förvaltningschef.

För att skapa en effektiv besluts- och mötesstruktur där beslut fattas på rätt nivå har förvaltningen tillskapat en *styrgrupp för projektering* och *produktion*. I denna grupp ingår projektchefer och enhetschefer. För de löpande operativa beslutet finns samordningsgrupper för frågor relaterade till projektering, produktion och överlämning. Här sitter representanter som kan bereda frågor som behöver lyftas på en projektövergripande nivå, till i första hand styrgrupp projektering och produktion.

Samverkan med trafikförvaltningen sker genom den *samordnande ledningsgruppen* där delar av ledningsgruppen från respektive förvaltning träffas månadsvis för att fatta beslut om gemensamma frågor. För att förbereda besluten och i övrigt hantera samverkan finns en *beredningsgrupp* med deltagare från de båda förvaltningarna. I beredningsgruppen ingår bland annat avdelningschef för norr och söder samt teknisk chef.

2.2.1 Stiftelser

Förvaltning för utbyggd tunnelbana har inga stiftelser.

2.3 Efterlevnad av styrande dokument

Policyer och styrdokument har i tillämpliga delar följts.

Förvaltningens hållbarhetspolicy och hållbarhetsstrategi utgår ifrån bland annat de aspekter mål i miljöprogrammet som berör förvaltningens arbete och styr därmed förvaltningens hållbarhetsarbete mot samma mål som anges i Miljöprogrammet.

Förvaltningen har en etablerad krisledningsfunktion med processer och rutiner implementerade utifrån tidigare projektfaser och organisation. Krisledningsfunktionen ses över och styrande dokument, processer och rutiner uppdateras för att harmonisera fullt ut med regionens riktlinjer för krisberedskap. Fortsatt arbete kommer att ske under 2019 med att resurssäkra krisorganisationen utifrån projektens utveckling och övergång från planering till produktion samt lokalisering av medarbetare i produktionsnära projektkontor. Krisledningen kommer att övas, dels utifrån beslutade roller, processer och rutiner, dels utifrån ett tänkbart scenario tillsammans med projektens olika externa intressenter. Arbetet anpassas utifrån etablering av produktionsnära projektkontor och tänkta produktionsstarter.

Förvaltningen har riktlinjer avseende mutor och jäv som ansluter till Sveriges kommuner och landstings vägledning "om mutor och jäv", reviderad 2012-09-01. Denna skrivelse riktar sig främst till egen personal och anlitade konsulter. Förutom framtagna riktlinjer sker även utbildning och information som förutom muta och korruption även innefattar jäv. En översyn av riktlinjerna kommer att göras under 2019. Förebyggande arbete avseende antikorruption och mutor riktas både till den egna beställande organisationen och till förvaltningens leverantörer. Gentemot

leverantörsmarknaden ingår antikorruption som en del i hållbarhetsarbetet, till exempel ingår FN:s deklaration mot korruption i regionens uppförandekod för leverantörer. En ny rutin har införts för konsulter som anlitas via konsultmäklare, i samband med kontrakt ska konsult bland annat signera ett de har erhållit information kring förvaltningens riktlinjer avseende mutor och jäv.

Förvaltningen följer Region Stockholms informationssäkerhetspolicy. Det pågår ett arbete med att införa ett ledningssystem, LIS, i enlighet med handlingsprogrammet för informationssäkerhet 2016-2020 för att säkerställa ett systematiskt informationssäkerhetsarbete. Regelefterlevnad avseende informationssäkerhet sker i det övergripande rapporteringssysmet, Compliance-portalen. Införandet av nya dataskyddsförordningen, GDPR, är genomförd och instruktioner finns tillgängliga för förvaltningens medarbetare. Dataskyddsombud kommer fortlöpande säkerställa efterlevnad av dataskyddsförordningen.

Förvaltningens uppdrag att bygga tunnelbana är partfinansierat av Region Stockholm, staten, Stockholms stad, Nacka kommun, Solna stad och Järfälla kommun. Förvaltningen arbetar för de principer för ekonomistyrning som anges i 2018 års budget och som handlar om en långsiktigt hållbar ekonomi. I detta arbete ingår att alltid fatta de effektivaste och bäst grundade besluten utifrån ekonomisk grund.

Under 2018 har Region Stockholm fastställt en ny inköpspolicy, LS 2017-1197. Arbete pågår med nya riktlinjer. Så snart som regionen har fastställt nya riktlinjer för upphandling kommer översyn att göras av förvaltningens styrande dokument så att dessa styr mot regionens övergripande policy och riktlinjer där så är tillämpligt.

2.4 Uppsikt - anmodan från landstingsstyrelsen

Anmodan

Pågående enligt plan — **Intensifiera arbetet med informations- och IT-säkerhet**

LS 2018-0486

Kommentar

Implementering av ledningssystem för informationssäkerhet pågår. Informationsägare är utsedda. Hantering av informationstillgångar och informationsklassificering är ett kontinuerligt pågående arbete i verksamheten. En översyn av klassificeringen genomfördes i samband med införande av VIR. Cirka 60 procent av medarbetarna hade genomfört DISA-utbildningen vid årsskiftet 2018.

Pågående enligt plan — **Säkerställa att de nödvändiga interna kontrollerna är på plats**

LS 2018-0486

Kommentar

Alla beställningar av inhyrd personal och konsulter som sker via avtalad konsultmäklares beställningsportal godkänns av förvaltningschef. I samband med kontraktstecknande ska resursen även via portalen acceptera förvaltningens villkor avseende jäv och sekretess. För resurser som tas in på annat sätt skrivs verkställighetsbeslut som ansvarig chef godkänner. Kontroll sker av tidrapportering och ansvarig chef attesterar alla fakturor. Förvaltningen har utarbetat en blankett för särskild prövning av konsulttillsättningar (inhyrd personal).

Pågående enligt plan — **Ändamålsenligt utnyttjade av konsulter**

LS 2018-0486

Kommentar

Den övergripande behovsanalysen för förvaltningens bemanning ligger till grund för konsultavropen inom förvaltningen. Den analysen görs inom

Anmodan

den årliga verksamhetsplaneringen inom varje avdelning och bemanningsplaner finns redovisade för varje projekt och enhet. Förvaltningschef godkänner alla bemanningsplaner. Förvaltningen har utarbetat en ny rutin vid inhyrning av personal och konsultbeställningar med en blankett för särskild prövning.

2.5 Intern styrning och kontroll

Arbetet med intern kontroll

Förvaltningens arbete inom intern kontroll utgår från regionens policy för intern kontroll. Det innebär att förvaltningen ska arbeta systematiskt med att förutse, proaktivt hantera och kommunicera risker, möjligheter, åtgärder och kontrollmoment. Den interna kontrollen omfattar en struktur av policyer, processer, rutiner och organisation och bygger på en helhetssyn avseende regionens verksamhet och mål. Syftet är att säkerställa att verksamheten bedrivs säkert, effektivt, ändamålsenligt och inom fastställda ekonomiska förutsättningar, samt att rapporteringen är tillförlitlig och att lagar, förordningar och interna regler följs.

Förvaltningen utför ett löpande riskarbete utifrån en framtagen process för övergripande riskhantering. Processen syftar till att tydliggöra ansvar och säkra att det övergripande kontinuerliga riskarbetet hanteras korrekt inom såväl förvaltningen som inom Region Stockholm och till parterna.

Resultat och analys från riskbedömningen

Status för 16 av punkterna bedöms vara gröna och fem bedöms som gula. För samtliga gröna punkter bedöms även trenden som grön. Gällande de gula punkterna bedöms trenden för tre av dessa vara gul medan trenden för två punkter bedöms vara grön. De gula punkterna där trenden bedöms vara grön gäller punkten förseningar, samt punkten informationssäkerhet.

För de gula punkterna pågår aktivt arbete för att hantera dessa enligt vad som beskrivs i internkontrollplanen.

Både avdelning Norr och Söder samt förvaltningsstaben jobbar kontinuerligt för att minska risken för bristande kostnadsstyrning (gul trend).

Risken för överklaganden (gul trend) bevakas kontinuerligt av både avdelning Söder och Norr, samt förvaltningsstaben. Diskussioner samt avtalsskrivande sker med berörda parter.

För att minska risk för förseningar (grön trend) hålls möten med kommuner och frågor förankras med länsstyrelsen, mark- och miljödomstolen och Trafikverket. Avtalsfrågor, samarbetsfrågor och plan- och tillståndsfrågor avhandlas strukturerat.

Gällande informationssäkerhet (grön trend) pågår implementering av ledningssystem för informationssäkerhet.

Risken gällande bristande efterlevnad och behovsanalys inom konsultförsörjningsprocessen (gul trend) hanteras bland annat genom framtagandet av en ny rutin för beställning av inhyrd personal och konsulter.

Utförligare beskrivning ges i internkontrollrapport för 2018.

2.6 Mål

Förvaltningens verksamhet har inte en löpande karaktär utan är en verksamhet som utgår från uppdraget att bygga tunnelbana. Det medför att verksamheten under de första åren varit i ett planeringsskede. Under denna period skapades förutsättningar för att Region Stockholm i framtiden ska uppnå de nu beslutade övergripande målen såsom attraktiv kollektivtrafik i ett hållbart transportsystem och regional utvecklingsplanering för hållbar tillväxt. De övergripande målen och de nedbrutna målen på regionnivå är dock till stor del svåra att bryta ned till egna verksamhetsnära mätetal. Dessa kommer att kunna följas när anläggningen är tagen i drift. Förvaltningen beaktar dock dessa mål, när utredningar genomförs, alternativt diskuteras och beslut fattas, för att möjliggöra måluppfyllelsen vid framtida drift.

För att förvaltningen ska bidra till uppfyllande av Region Stockholms mål arbetar förvaltningen med lokala mål som återfinns i en målkarta.

Flera mätetal finns för varje mål för att kunna mäta graden av måluppfyllnad som är sorterade under sex olika perspektiv. Målen syftar sammantaget till att skapa förutsättningar för en region som svarar väl mot invånarnas krav på god service och

bidra till att Region Stockholm är en attraktiv region.

I målkartan återfinns sex perspektiv med mål för respektive perspektiv som i tillämpliga fall stämmer överens med regionens nedbrutna mål.

- Ekonomi: Långsiktigt hållbar ekonomi.
- Tid: Leverans i tid.
- Innehåll: Effektiv anläggning.
- Kunder: Nöjda uppdragsgivare och berörda av utbyggnaden.
- Process: Hållbar verksamhet.
- Medarbetare: Tryggad kompetensförsörjning.

Under varje perspektiv finns ett antal aktivitetsområden där aktiviteter sker under året för att mätetalet och målet ska uppnås. Målen syftar sammantaget till att skapa förutsättningar för en region som svarar väl mot invånarnas krav på god service och bidrar till att Region Stockholm är en attraktiv region. Uppföljning av mål och mätetalen sker i samband med tertial-, delårs- och årsbokslut i förhållande till de mål och målvärden som beslutats.

I förvaltningens målkarta återfinns 20 mätetal fördelade på sex perspektiv med ett mål per perspektiv. Måluppfyllnaden är relativt god. Förvaltningen bedömer att fyra av sex mål är uppfyllda (under perspektiven innehåll, kunder, process och medarbetare) medan två är delvis uppfyllda (under perspektiven ekonomi och tid).

Avseende perspektivet ekonomi är tre av mätetalen uppfyllda medan två är delvis uppfyllda. Förvaltningen har ett mätetal att varje upphandling ska ha minst tre anbud. Under året har sex stycken upphandlingar avslutats. För fem av dessa uppnåddes målet med minst tre anbud. Projektens prognossäkerhet under året faller inom uppställt mål för träffsäkerhet. Kostnadsprognosen överensstämmer med överenskommelsen inklusive tilläggsavtalet samt Sverigeförhandlingen. Detta mätetal anses därför vara uppfyllt. Det mätetal som anses vara delvis uppfyllda är en minskning av byggherrekostnaden som ses som ett pågående arbete för förvaltningen. Andelen anställda är i samma nivå som föregående tertial och anses därför som delvis uppfyllt.

Målet under perspektivet tid anses vara delvis uppfyllt då arbetet i stort fortskrider enligt plan. Det finns dock vissa förskjutningar av tidplaner delvis beroende på förhandlingar med Trafikverket kring korsningspunkter.

Målet under perspektivet innehåll ses som uppfyllt eftersom systemmålen är fastställda. Framtagande av verifikat för kravuppfyllnad av bygghandling pågår.

Målet för kundperspektivet är uppfyllt då andelen positiva/neutrala inslag i media uppfyller förvaltningens målsättning. Mätetalet kring hur välinformerade berörda anser sig vara når även det målet.

Målet under perspektivet process anses uppfyllt då samtliga fem mätetal är uppfyllda,

vilka är inga allvarliga arbetsmiljöolyckor, hållbarhet i bygghandlingarna, reducering av klimatbelastningen, inga betydande revisionsanmärkningar samt andel medarbetare som anser det vara tydligt vem som hanterar vilka frågor.

Målet för perspektivet medarbetare anses uppfyllt då samtliga mätetal visar på en förbättring jämfört med föregående mätning. Dessa är andelen medarbetare som tycker förvaltningen är en attraktiv arbetsgiare/uppdragsgivare, minst ett utvecklingssamtal under året samt att den samlade medarbetarsituationen ska förbättras.

Se vidare bilaga Uppföljning målkarta 2018.

2.6.1 Attraktiv kollektivtrafik i ett hållbart transportsystem

Region Stockholm har det övergripande målet attraktiv kollektivtrafik i ett hållbart transportsystem. Under det övergripande målet finns fyra nedbrutna mål för kollektivtrafiken, attraktiva resor, trygga resor, effektiva resor och en tillgänglig och sammanhållen region.

Förvaltningen arbetar med det nedbrutna målet *attraktiva resor* genom att planera för att tunnelbanan ska vara en del av ett sammanhållet och samordnat kollektivtrafiksystem som uppfyller resenärernas behov. Detta görs genom att planeringen av stationernas lägen ska göras samordnat med bebyggelseplaneringen. Stationsmiljöerna ska vara attraktiva och utformade för enkla och effektiva byten. Tillgängligheten till stationerna och tillgängligheten till olika målpunkter med kollektivtrafiken ska vara god.

Den nya tunnelbanan bidrar till målet med *trygga resor* genom planering av anläggningen så att stationsmiljöerna kommer att bli trygga och säkra.

Utbyggnaden av tunnelbanan bidrar till regionens mål om *effektiva resor* genom att en ökad kollektivtrafik minskar påverkan på miljö och hälsa i jämförelse med biltrafik.

I samband med att förvaltningens verksamhet övergår i ett byggskede kommer fler av Region Stockholms övergripande mål och indikatorer att brytas ned till lokala mål och mätetal. Detta avser till exempel miljöfrågor såsom buller.

Tillgänglig och sammanhållen region

Förvaltningens arbete för att bidra till regionens nedbrutna mål kring en *tillgänglig och sammanhållen region* sker genom att utbyggnaden stödjer en ökad täthet och flera stadskärnor i regionen samt bidrar till en sammanhållen och utvidgning av arbetsmarknadsregionen. Det sker genom att pendlingen i länet underlättas. Den nya tunnelbanan ska ha tillräcklig kapacitet och konkurrenskraftiga restider till viktiga målpunkter. Den ska binda samman regionen och minska sårbarheten i trafiksystemet.

Uppdrag från Landstingsfullmäktige	
Pågående enligt plan	**Tunnelbanestation Hagalund, Tunnelbana Älvsjö-Fridhemsplan, Spårväg syd och Roslagsbanan till City**

LS 2017-0621 Löpande

kommentar

Beslut har fattats av landstingsstyrelsen om finansiering och utbyggnad av en tunnelbanestation i Hagalund på gula linjen. Gällande ny tunnelbana mellan Fridhemsplan och Älvsjö har förvaltningen i sitt planeringsunderlag inarbetat objektet i investeringsplan. Projektstart enligt Sverigeöverenskommelsen är 2022, men det finns möjlighet till tidigareläggning om någon eller några av parterna förskotterar. Vid en eventuell tidigareläggning har förvaltningen bättre möjligheter att nyttja erfarenhet från tidigare projekt.

2.6.2 Hållbar verksamhet

Målinriktad forskning, innovation och digitalisering

Indikatorer	Utfall	Utfall fg år	Trend	Mål uppfyllnad	Mål
Nämnden/bolaget har infört metoder och verktyg för att arbeta med innovationer på ett systematiskt sätt	Ja	Ja	→		Ja

Social hållbarhet och effektivt miljöarbete

Jämställdhet och jämlikhet

För förvaltningen är det viktigt att planering och utformning av den nya tunnelbanan har resenären i fokus så att kollektivtrafiken upplevs som attraktiv och trygg för alla. Jämlikhet och jämställdhet är två av de aspekter som belyses i de sociala konsekvensbeskrivningar som genomförs för respektive utbyggnadsprojekt. De sociala konsekvensbeskrivningarna utgör underlag för utformning av stationsmiljöer och påverkar till exempel utformning av stationernas huvuddelar, biljetthallar och plattformsrum, samt hur förbindelsegångar med rulltrappor och hissar mellan dessa huvuddelar ska utformas för att skapa en trygg resandemiljö.

På förvaltningen är det obligatoriskt för alla medarbetare att gå Region Stockholms webbutbildning kring HBT-frågor. Förvaltningen följer även kontinuerligt upp frågor kring särbehandling på grund av bland annat sexuell läggning via medarbetarenkäter.

Nationella minoriteter

Förvaltningen har grundläggande information om utbyggnaden av tunnelbanan översatt till samtliga minoritetsspråk på nyatunnelbanan.sll.se. Utöver det finns förvaltningens övergripande broschyr översatt till finska. Efterfrågas mer information om förvaltningens uppdrag kommer detta att tillhandahållas.

Barns rättigheter

I utbyggnaden av tunnelbanan lyfts barnens perspektiv dels i frågor kopplade till

utformningen av stationsmiljöer och påverkan under byggskedet och dels gällande arbetsvillkor vid tillverkning av de material och varor som krävs för utbyggnaden.

I samband med planeringen av utbyggnaden genomförs så kallade barnkonsekvensanalyser. Syftet är bland annat att kartlägga barns skolvägar och hur området närmast stationerna används och upplevs av barn och unga. Även de sociala konsekvensanalyserna innehåller ett barnperspektiv.

Skolorna är en viktig målgrupp i förvaltningens arbete. Avsikten är att planera byggtiden på ett så skonsamt sätt som möjligt för berörda skolor. I det arbetet tas direktkontakt med berörda skolor för att kartlägga förutsättningar och behov.

Under 2018 har förvaltningen tilldelats medel från Region Stockholm avseende stöd till implementering av folkhälsopolicyn. Arbetet som ska slutföras under 2019 innebär framtagandet av en checklista som ska vara ett stöd i byggskedet för att belysa barnperspektivet.

Förvaltningen tillämpar ”Sveriges regioner och landstings uppförandekod för leverantörer”. I koden ingår bland annat att ingen förekomst av barnarbete får förekomma (ILO 138 och 182, FN:s barnkonvention artikel 32). Riskanalyser tas fram för produkter och material som används i utbyggnaden där bland annat risken för barnarbete beaktas.

Delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Region Stockholms verksamhet, information och offentliga lokaler ska vara tillgängliga för alla oavsett fysiska, psykiska eller kognitiva funktionsnedsättningar.

Förvaltningen har riktlinjer för kommunikativ tillgänglighet som tillämpas i kommunikationsarbetet. Syftet är att säkerställa en god tillgänglighet för så många som möjligt. Förvaltningen kan även erbjuda lättläst information både på webben och i en trycksak.

Utformningen av stationer och biljetthallar blir den viktigaste frågan avseende delaktighet för grupper med funktionsnedsättning. Utformningen av typstation har stämts av med tillgänglighetssakkunniga och kravlista kring tillgänglighet är fastställd för att stationerna ska bli tillgänglighetsanpassade.

Utrymningsvägar på stationerna kommer generellt att utformas enligt Boverkets byggregler vilket innebär att utrymningsvägar görs tillgängliga för alla eller så skapas utrymningsplatser. Utrymningsplatser är en plats på stationen där man är säker från branden till dess att man kan få assistans från annan personal.

Även planering för framkomlighet under byggtiden är en viktig fråga. I detta ingår såväl fysisk tillgänglighet, det vill säga möjligheten för alla att ta sig fram på lika villkor, som kommunikativ tillgänglighet, vilket handlar om allas möjlighet att ta del av information och delta i dialog.

I processen sker kommunikation/samråd med representanter för berörda grupper för att säkerställa en så stor delaktighet som möjligt. Förvaltningen deltar tillsammans med trafikförvaltningen i samverkansrådet med regionens intresseorganisationer för tillgänglighetsfrågor. Därutöver genomför förvaltningen även dialoger med handikapporganisationer i mindre resursgruppsformat cirka fyra gånger per år.

Indikatorer	Utfall	Utfall fg år	Trend	Mål uppfyllnad	Mål
Nämnden/bolaget har infört metoder och verktyg för ett systematiskt arbete med jämställdhet och jämlikhet	Ja	Ja	→		Ja
Nämnden/bolaget har infört metoder och verktyg för ett systematiskt arbete med nationella minoriteter	Ja	Ja	→		Ja
Nämnden/bolaget har infört metoder och verktyg för ett systematiskt arbete med barns rättigheter	Ja	Ja	→		Ja
Nämnden/bolaget har infört metoder och verktyg för ett systematiskt arbete med delaktighet för personer med funktionsnedsättningar	Ja	Ja	→		Ja

Säkra processer

Informationssäkerhet

Under 2018 har roller, ansvar samt struktur för förvaltningens informationstillgångar fastställts i enlighet med regionens riktlinjer för informationssäkerhet, LS 2016-0646. Ett tydligt informationsägarskap och uttalat ansvar säkerställer att informationen i verksamheten hanteras i enlighet med kraven på åtkomst, riktighet och tillgänglighet. Fortsatt arbete kommer att ske under 2019 med att klassificera vitala informationstillgångar i verksamheten. En förnyad genomgång ur ett systemtekniskt perspektiv ska genomföras av förvaltningens dokumenthanteringssystem utifrån fastställda informationssäkerhetskrav.

Säkerhetskoordinatorer har utsetts i delar av förvaltningen för att få en tydligare och närmare kommunikation generellt i säkerhetsfrågor med verksamheten. Fortsatt arbete med att etablera koordinatorrollens ansvar och befogenheter behövs för att skapa effektiva informationskanaler och ett väl fungerande arbetssätt för säkerhetsfrågor i projekten och förvaltningen i sin helhet.

Den samlade redovisningen av regelefterlevnad avseende förvaltningens informationssäkerhetsarbete samt implementeringen och dataskyddsförordningen görs i Compliance-portalen enligt regionens direktiv och riktlinjer.

Informationssäkerhet på strategisk nivå

Det pågår ett arbete med att införa ett ledningssystem, LIS, för att säkerställa ett systematiskt informationssäkerhetsarbete i enlighet med övergripande riktlinjer. Införandet av nya dataskyddsförordningen, GDPR, är genomförd och instruktioner finns tillgängliga för förvaltningens medarbetare. Dataskyddsombud kommer

fortlöpande säkerställa efterlevnad av dataskyddsförordningen.

Säkerhet

Fortsatt arbete pågår med att utveckla kravställningen för säkerhetsområdet i sin helhet inom ramen för förvaltningens allmänna föreskrifter och övergripande styrande dokument, Region Stockholms säkerhetsriktlinjer, LS 1407-0877.

Säkerhetsskyddsverksamheten är etablerad i förvaltningen. Roller och ansvar är tydliggjorda. Justeringar av formalia är genomförda. Ytterligare justeringar kan bli nödvändiga mot bakgrund att nya säkerhetsskyddslagstiftningens träder i kraft under april 2019. Kontinuerligt behov finns av att teckna säkerhetskyddsavtal då samtliga projekts fortsatta verksamhet berörs av lagstiftning i olika grad. Utvecklingen i projekten, från planering till produktionssättning, innebär förnyade behov av ytterligare avtalstecknande för att kunna ta del av säkerhetsklassad information eller fysiska besök i klassade anläggningar.

Krisberedskap

Förvaltningen har en etablerad krisledningsfunktion med processer och rutiner implementerade utifrån tidigare projektfaser och organisation. Krisledningsfunktionen ses över och styrande dokument, processer och rutiner uppdateras för att harmonisera fullt ut med regionens riktlinjer för krisberedskap.

Fortsatt arbete kommer att ske under 2019 med att resurssäkra krisorganisationen utifrån projektens utveckling och övergång från planering till produktion samt lokalisering av medarbetare i produktionsnära projektkontor.

Krisledningen kommer att övas, dels utifrån beslutade roller, processer och rutiner, dels utifrån ett tänkbart scenario tillsammans med projektens olika externa intressenter. Arbetet anpassas utifrån etablering av produktionsnära projektkontor och tänkta produktionsstarter.

Indikatorer	Utfall	Utfall fg år	Trend	Mål uppfyllnad	Mål
Nämnden/bolaget har infört metoder och verktyg för ett systematiskt arbete med informationssäkerhet	Ja	Ja	→		Ja
Nämnden/bolaget har genomfört egenkontroll av arbetet med informationssäkerhet på strategisk nivå	Ja	Ja	→		Ja
Nämnden/bolaget har infört metoder och verktyg för ett systematiskt arbete med säkerhet	Ja	Ja	→		Ja
Nämnden/bolaget har infört metoder och verktyg för ett systematiskt arbete med krisberedskap	Ja	Ja	→		Ja

Uppdrag från Landstingsfullmäktige

✔ Avslutad	**Utarbeta styrdokument för säkerhet**

LS 2015-0093 Löpande
LS 1407-0877

kommentar

Förvaltningen har utarbetat styrande dokument för informationssäkerhet, FUT 1501-0018, i enlighet med landstingsstyrelsens övergripande riktlinjer för säkerhet, LS 1407-0877. Förvaltningen avvaktar i arbetet med framtagande av gemensamma styrdokument för säkerhetsskydd med hänsyn till ny kommande lagstiftning inom säkerhetsskydd. Förvaltningen har rekryterat kompetens som arbetar med säkerhetsfrågor.

Mål att definiera (Organisationseffektivitet)

Uppdrag från Landstingsfullmäktige

✔ Avslutad	**Se över delegationsordningar för att säkerställa att de är i enlighet med Policy för inköp**

LS 2017-1197

kommentar

Delegationsordning för trafiknämnden samt beslutsordning för förvaltning för utbyggd tunnelbana är i enlighet med Policy för inköp.

Fördjupad uppföljning hållbar verksamhet

Innovation

Med utgångspunkt i att förvaltningen startades 2014 och har ett koncentrerat genomföraruppdrag ges möjlighet till nytänkande avseende styrning, processer, samverkan, teknik etcetera. I arbetet sker kontinuerligt en avvägning mellan nytänkande och tillskapande av en kostnadseffektiv anläggning.

Kraven på en snabb framdrift samt en budget som enbart är avsedd för genomförandekostnader för utbyggnaden av tunnelbanan medför i viss mån begränsningar avseende möjligheten till att testa och pröva sig fram men framförallt att införa metoder och verktyg för att arbeta med innovationer på ett systematiskt sätt. Däremot kan förvaltningens erfarenheter och insikter genera ett nytänkande och innovationer kring infrastrukturinvesteringar och styrning av en genomförandeorganisation. Det finns således sannolikt erfarenhetsvinster för Region Stockholm som kan öka kvalitén och effektiviteten kring infrastrukturprojekt längs med denna genomförandeprocess.

Några av de områden där förvaltningen arbetar proaktivt för att hitta nya eller mer effektiva arbetssätt är säkerhetsfrågor, byggnadsinformationsmodeller samt SMS-tjänster.

Utrymningshissar

Utrymningshissar är i sig inte ett nytt område men har tidigare inte använts i tunnelbanestationer. Det är därför av stor vikt att undersöka hur detta kan påverka de framtida resenärerna. Utmaningen handlar till stor del om att kunna påverka

människor att använda hissen vid brand och att skapa en miljö som upplevs som trygg när många människor ska använda hissarna samtidigt. Tillsammans med Lunds Tekniska Högskola, LTH har förvaltningen genom att använda Virtual Reality, VR genomfört försök för att studera hur olika informationssystem kan påverka människors val vid hissanvändning. Den VR-modell som förvaltningen använt i de initiala testen har använts av LTH för att söka forskningsanslag från andra parter. LTH har senast fått anslag från Brandforsk vilket kommer att möjliggöra ytterligare försök. Förvaltningen kommer att delta i en referensgrupp och följa resultatet av försöken.

Brandlarm

Det finns svårigheter med att detektera brand i tunnlar generellt. Främst beror det på att miljön är smutsig vilket innebär att många system riskerar att ge ifrån sig många felaktiga larm. Förvaltningen avser att genomföra ett långtidstest i den befintliga tunnelbanan för att testa olika detektionstekniker. För att genomföra testerna har leverantörer bjudits in att föreslå lösningar där testanläggningar monteras upp i skarp miljö.

Byggnadsinformationsmodellering, BIM

I många stora projekt används BIM, digitala modeller, vid projektering av anläggningar och fastigheter. Modeller som gör det möjligt att tidigare upptäcka fel, räkna på kostnader och dokumentera anläggningen. Det går även att visualisera hur den färdiga anläggningen kommer att se ut. Vissa discipliner till exempel konstruktion har längre erfarenhet av BIM än andra. Förvaltningen arbetar medvetet med att olika discipliner och även olika leverantörer ska dela med sig av sina erfarenheter för att utveckla arbetet med BIM i branschen.

Det finns mycket stor potential till besparingar med att överföra information från projektens modeller till de system som används för drift och underhåll av den kommande anläggningen. Förvaltningen eftersträvar ett kontinuerligt lärande i användningen av BIM där förvaltningen utvecklas tillsammans med trafikförvaltningen så att de som mottagare av anläggningen kan ta tillvara de värden som vi skapar i modellerna i samband med drift och förvaltning.

Förvaltningens bedömning är att dagens arbete med BIM även kommer att skapa ett stort mervärde i kommande tunnelbaneprojekt.

En viktig del i BIM-arbetet är utformning av metoder för att synliggöra och mäta de vinster som BIM förväntas ge. Om det utvecklas metoder för detta ökar möjligheten att satsa på rätt delar och fokusera på att föra vidare den information som verkligen behövs för drift och förvaltningen av anläggningen. Förvaltningen har i samarbete med till exempel Sveriges Kommuner och Landsting försökt hitta möjligheter för metodutveckling men ännu inte hittat någon. Förvaltningen har inga avsatta resurser för den här typen av utvecklingsarbete och måste därför hitta annan intressent som vill

utveckla en mätmetod och där förvaltningen skulle kunna fungera som ett pilotprojekt.

Bygginformation via telefon

I de stora infrastrukturprojekt som genomförts i Stockholm de senaste åren har postala utskick med bygginformation till berörda varit av avgörande betydelse för att skapa acceptans för de störningar byggena medfört.

För att minska kostnader i form av porto och trycksaksproduktion och den klimatbelastning produktionen och transporterna medför har förvaltningen valt att sköta denna information med hjälp av en sms-tjänst/röstmeddelande.

Via ett kartgränssnitt kommer förvaltningen att kunna selektera ett område och rikta aktuell relevant information direkt till området. Boende och företag i området informeras via sms om de har en mobiltelefon. Meddelandet innehåller kortfattad info och en länk till förvaltningens webbplats för mer ingående information. De som berörs men saknar mobiltelefon får ett röstmeddelande uppläst med kortfattad information om arbetena samt kontaktuppgift till kundtjänst för mer information.

Förvaltningen bedömer att det nya arbetssättet kommer att spara både tid och resurser samtidigt som det upprätthålls en god service i form av regelbunden aktuell information som gör att omgivningen kan planera sin vardag under byggtiden.

Smart utnyttjande av två mil byggplank

Under utbyggnaden av tunnelbanan kommer närmare två mil plank eller stängsel sättas upp runt de arbetsområden som krävs för utbyggnaden. På dessa plank kommer förvaltningen på sedvanligt sätt att informera om utbyggnaden.

Förvaltningen har initierat och tagit fram ett innovativt förslag där invånarna samtidigt som de erhåller bygginformation även ges en sammanhållen bild av Region Stockholm. Planken föreslås även förses med konst. Konsten skulle kunna bidra till en ökad acceptans för byggets ingrepp i människors vardagsmiljö men även erbjuda en konstupplevelse som i sig har ett egenvärde. Satsningen på konst kring byggarbetsplatser vid tunnelbanans nya stationer ligger i linje med kulturnämndens och regionens övergripande arbete med konst och kultur. Sammantaget bedömer förvaltningen att detta skulle bidra till en ökad kännedom om den nya regionen och bidra till att stärka regionens varumärke. Förvaltning för utbyggd tunnelbana har dock inga medel för konstdelen och denna kommer att utgå om inte Region Stockholm finansierar detta genom till exempel kulturförvaltningen.

Social hållbarhet - Folkhälsa

Kollektivtrafiken bör utformas med hänsyn till folkhälsan. Det finns en potential till ökad folkhälsa genom kollektivtrafiksatsningar, inte minst genom den ökade vardagsmotionen av att människor går och cyklar i samband med kollektivtrafikresan.

Genom att skapa ett attraktivt och tillgängligt resealternativ skapas incitament för människor att resa kollektivt. Förvaltningens arbete att skapa en säker, trygg, tillgänglig och attraktiv tunnelbana för alla resenärsgrupper är på så sätt ett bidrag i arbetet att främja folkhälsan.

Förvaltningen arbetar med att minimera farliga ämnen i produkter och material. Byggtiden är lång vilket gör att det är viktigt med en god utformning av våra arbetsplatser. Förvaltningen främjar delaktighet och inflytande genom dialog med allmänhet och intressenter genom bland annat de samråd och informationsmöten som sker.

Social hållbarhet - Uppförandekod för leverantörer

Förvaltningen tillämpar ”Sveriges regioner och landstings uppförandekod för leverantörer”. Det är av stor vikt att förvaltningen i alla upphandlingar ställer rätt krav vad gäller miljö, kvalitet, energieffektivitet, sociala krav med mera. Förvaltningen kommer i alla upphandlingar att tillämpa Stockholms läns landstings uppförandekod för leverantörer ”Socialt Ansvarstagande i Offentlig Upphandling”.

Arbete pågår med att identifiera och formulera upphandlingskrav som begränsar och/eller medvetandegör inköp av material och produkter som har producerats på ett sätt som inte är miljömässigt och socialt hållbart.

Under 2018 har förvaltningen uppdaterat mallar som används vid upphandling med krav på bland annat uppförandekoder. Rutiner och anvisningar som entreprenörer ska följa har också tagits fram avseende bland annat sociala krav i leverantörsleden. Förvaltningen har även arbetat vidare med att planera hur uppföljningen ska gå till under byggskedet. Branschen står inför en stor utmaning avseende sociala- och miljömässiga krav i leverantörskedjorna och förvaltningen prioriterar och fokuserar arbetet delvis med stöd från SLL Hållbarhet.

Effektivt miljöarbete -Miljöprogram 2017-2021

Förvaltningens hållbarhetspolicy och hållbarhetsstrategi utgår ifrån bland annat de aspekter mål i miljöprogrammet som berör förvaltningens arbete och styr därmed förvaltningens hållbarhetsarbete mot samma mål som anges i Miljöprogrammet.

För perioden 2017-2021 är det framförallt mål nummer 13, 14 och 15 som berör förvaltningen.

Mål nummer 13 anger att klimatpåverkan från byggprocesser ska beaktas och begränsas under programperioden. Fokus för 2018 har varit att implementera förvaltningens målsättning om minskad klimatbelastning och ökad resurseffektivitet. Detta har genomförts genom bland annat framtagande av styrande dokument för projekten avseende projektering och produktion som anger hur och vad som ska uppnås i respektive skede.

För att styra och följa upp klimatpåverkan från genomförandet av utbyggnaden genomförs klimatkalkyler. Det är ett verktyg som har utvecklats av Trafikverket för att kunna beräkna energianvändning och klimatbelastning från bland annat byggande av infrastruktur. Genom att följa upp och tydliggöra klimatpåverkan vill förvaltningen dels identifiera möjligheter att begränsa utsläppen och dels skapa en medvetenhet inom förvaltningen och upphandlade projektörer kring hur olika lösningar och materialval påverkar utsläppen av klimatpåverkande gaser. Några exempel på lösningar i projekten som det arbetas med är; lokalt återanvändande av bergmassor, klimatkrav i upphandlingar, optimeringar av anläggningar, klimatkrav på produkter och trästomme istället för stål/betong.

Mål nummer 14 anger att materialåtervinningen ska öka och att åtgärder för att förebygga avfall genomförs. Under 2018 har utredningar genomförts tillsammans med regionen för att identifiera avfallsströmmar med stor miljöpåverkan och utvecklingspotential avseende avfallsförebyggande och materialåtervinning. Förvaltningen framtagna krav kring materialåtervinning och avfallsförebyggande åtgärder som arbetas in i entreprenadernas förfrågningsunderlag. Dessa krav möjliggör uppföljning av avfallsströmmarna i förvaltningens entreprenader som startar under 2019. Begränsning av avfall och ökad materialåtervinning är en integrerad del av förvaltningens arbete och målsättning att minska klimatbelastningen och öka resurseffektiviteten.

Mål nummer 15 anger att 90 procent av de material och produkter som används vid nybyggnation ska uppnå Byggvarubedömningens kriterier för ”accepterad” eller ”rekommenderad”. Målet är implementerat i förvaltningens styrande dokument kring produkt- och materialval och de kommande byggprojekten ska redovisa uppfyllnad under utbyggnadens genomförande.

Effektivt miljöarbete -miljöledningssystem

Förvaltningens miljöledningssystem som är certifierat enligt ISO 14001 utgör grunden i förvaltningens arbete att tydliggöra, styra och följa upp miljö- och hållbarhetsfrågor i projekten och i staben. Under 2018 övergick förvaltningen till nya ISO 14001:2015 och en första revision genomfördes i enlighet med den och inga betydande anmärkningar framkom. Revideringen innebär, bland annat, att förvaltningen även ska identifiera möjligheter i sin verksamhet, inte enbart risker, större krav på ledningen och ledarskapet samt tydliggörande av kompetenskrav inom förvaltningen.

En viktig del i förvaltningens hållbarhetsarbete utgörs av kompetens och engagemang hos medarbetare. Under 2018 genomfördes en utbildningsinsats inom certifieringsverktyget CEEQUAL för hållbarhetshandläggarna i förvaltningen för att säkerställa certifieringskompetens inom förvaltningen inför byggskedet.

Miljöledningssystem	Ja	Nej

Nämnden/bolaget har miljöledningssystem i enlighet med ISO14001	Ja
Miljöledningssystemet är integrerat i ordinarie verksamhetsstyrning	Ja

2.6.3 Tryggad kompetensförsörjning

Attraktiv arbetsgivare

Förvaltningen arbetar med kontinuerliga chefs- och ledarskapsträffar för att stärka förvaltningens chefer i både chef- och ledarskap. Utöver detta arbetar förvaltningen med grupputveckling i medarbetarledet. Förvaltningen lägger stor vikt vid att årligen arbeta igenom värdegrunden. För att ständigt förbättra förvaltningen i dess roll som attraktiv arbetsgivare genomförs tertialvis en medarbetarbarometer som ett komplement till Region Stockholms samlade medarbetarenkät. Resultatet bereds på enhetsnivå och behandlas sedan i ledningsgruppen. Vid behov vidtas förbättringsåtgärder.

För att marknadsföra Region Stockholm och förvaltningen som arbetsgivare deltar förvaltningen på flera arbetsmarknadsmässor på högskolor.

I maj startade förvaltningen ett Linkedinkonto för att profilera förvaltningen som arbetsgivare. Ett aktivt planerat nyhetsflöde med chefer och medarbetare som ambassadörer sprids bilden av förvaltningen som en attraktiv arbetsgivare.

Om förvaltningen är en attraktiv arbetsgivare mäts genom stolta och motiverade medarbetare i medarbetaruppföljningen. 2018 låg medarbetarindexet på förvaltningen på 81, en nivå som förvaltningen strävar efter att förbättra.

Indikatorer	Utfall	Utfall fg år	Trend	Mål uppfyllnad	Mål
Medarbetarskapsindex	81	80	↗		>=80
Ledarskapsindex	83	82	↗		>=82
Totalindex	79	78	↗		>=78

Modern arbetsorganisation

Förvaltningen är en relativt ny förvaltning vilket gör att nytänk och förändring är en självklar del i vardagen. Under åren har inflödet av nya medarbetare varit relativt stort och många nya idéer har kunnat plockas upp. Förvaltningen värdesätter varje enskild medarbetares idéer.

Förvaltningen sätter stort värde på att arbetet kan genomföras med stor frihet under eget ansvar. Att i möjligaste mån vara flexibel och lyhörd till medarbetarnas behov är av stor vikt samt att värna möjligheten till en balans mellan jobb och fritid.

Förvaltningen värnar om möjligheten att kunna kombinera ett intensivt arbetsliv med ett föräldraskap, till exempel eftersträvas att möten enbart bokas mellan klockan nio och tre på dagen.

Systematisk kompetensplanering

Förvaltningen arbetar kontinuerligt för att medarbetarna ska ha rätt kompetens med utgångspunkt i uppdrag och ansvar. Utöver detta har utbildning i systematiskt arbetsmiljöarbete, lönesättning och utvecklingssamtal genomförts. Vidare har insatser inom säkerhet och informationssäkerhet gjorts samt webbutbildningarna inom till exempel SLL Disa informationssäkerhet och HBTQ-utbildningen. Förvaltningen arbetar aktivt för att attrahera nya medarbetare. Under året har förvaltningen deltagit i såväl Armada som LAVA. Här möter förvaltningen studenter med kompetens som förvaltningen behöver.

Region Stockholm arbetar med att förbättra kompetensförsörjningen, vilket sker med en modell för kompetensplanering, KOLL, vilken används tillsammans med IT-stödet ProCompetence. Förvaltningen bedömer årligen möjligheten att implementera modellen och verktyget baserat på verksamhetens mål och uppdrag samt uppnådd nytta.

2.6.4 Långsiktigt hållbar ekonomi

Ett resultat i balans

Förvaltningen ska visa ett nollresultat eftersom kostnader täcks av inbetalningar från parterna i överenskommelsen. Detta medför att det årligen redovisas ett nollresultat vilket är i enlighet med det av fullmäktige beslutade resultatkravet. Från och med 2018 har förvaltningen interna räntekostnader som uppstår som en konsekvens av de av Region Stockholms upptagna lånen för att finansiera regionens del av utbyggnaden av tunnelbanan. Räntekostnaderna är något lägre än det verksamhetsanslag förvaltningen erhåller från Region Stockholm som ska täcka förvaltningens räntekostnader på grund av det relativt låga ränteläget. Bortsett från detta redovisas ett nollresultat vilket är i enlighet med det av fullmäktige beslutade resultatkravet.

Indikatorer	Utfall	Utfall fg år	Trend	Mål uppfyllnad	Mål
Resultatet före omställningskostnader	2mkr	0mkr	↗		>=0mkr

Självfinansiering av drift och ersättningsinvesteringar

Varje generation ska bära sina egna kostnader för verksamhet, underhåll och ersättningsinvesteringar. Det innebär att Region Stockholm inte ska låna till vare sig drift eller ersättningsinvesteringar, vilket innebär att Region Stockholm finansierar dessa inom sitt kassaflöde. De nämnder och styrelser som har behov av likvida medel lånar internt av Koncernfinansiering i enlighet med Region Stockholms finanspolicy. Förvaltningens bidrag kommer antingen från kommuner eller staten i Stockholmsöverenskommelsen eller så lånas de via Region Stockholm i enlighet med finanspolicyn.

Hållbar investeringsutveckling

Region Stockholms investeringar medför ett finansiellt och ekonomiskt åtagande under lång tid framöver. Alla nämnder och styrelser måste ta ansvar för att endast nödvändiga investeringar genomförs samt att de som genomförs styrs effektivt. En del av Region Stockholms investeringar medfinansieras av stat och kommuner. Kapitalkostnader som finansieras på detta sätt blir neutrala för Region Stockholm då de täcks av motsvarande intäkter. Förvaltningens investeringar sker i enlighet med Stockholmsöverenskommelsen där en del av investeringarna finansieras via medfinansiering av stat och kommuner.

2.7 Effektivare landsting

Förvaltning för utbyggd tunnelbana är en relativt ny förvaltning. En av fördelarna är att verksamheten redan från start kunnat arbeta med att hitta nya smarta och effektiva lösningar. Detta föranleddes från början av att antalet medarbetare var få vilket drev fram säkra och effektiva men alternativa lösningar. Förvaltningen var tidig med att samutnyttja resurser och processer som redan fanns inom Region Stockholm. Förvaltningen köper delar av tjänster eller nyttjande av system inom följande områden ekonomisystem, fakturahantering, registrator och arkivtjänster samt HR-tjänster. Detta har medfört att förvaltningen kunnat dra nytta av Region Stockholms breda kompetens samtidigt som kostnadsbilden kunnat hållas nere. Detta arbetssätt fortsätter förvaltningen att eftersträva där så är möjligt. Resultatet är ett effektivare arbetssätt men även en möjlighet att fortplanta nytänkt från en ung förvaltning direkt till Region Stockholms övriga verksamheter.

Förvaltningen eftersträvar att uppnå rätt kompetensnivå med fokus att arbeta med en kostnadseffektiv organisation. Arbetet med att genomföra en konsultväxling fortsätter, förvaltningen anställer personal istället för att anlita inhyrd personal/konsulter där så är möjligt.

Förvaltningens fokus är framdrift. Förvaltningen har inget driftsansvar utan uppdraget är uteslutande att genomföra beslutade infrastrukturinvesteringar. Detta medför att kulturen är innovativ, lösningsorienterad och framåtsträvande. Att uppdragen dessutom är partfinansierade genererar att förvaltningen får och ger mycket input från många olika kanaler vilket skapar en dynamisk verksamhet.

I arbetet med nya tunnelbanan har frågor och idéer om det befintliga kollektivtrafiksystemet väckts, dessa överför och samverkar förvaltningen kontinuerligt med trafikförvaltningen för vidare hantering.

För att utveckla chefernas ledarskap har förvaltningen årliga chefsträffar som bland annat innefattar personlig utveckling, förändringsledning men även chefskunskap som Region Stockholm ställer på sina ledare. Målet med en fortsatt tydlig styrning och ett stärkt ledarskap detta för att förvaltningens kultur av framdrift och nytänk ska fortsätta att fortplanta sig i organisationen och vara en del av medarbetarnas vardag.

2.7.1 Produktivitet

Se under punkt 2.7

3 Ekonomi

3.1 Resultatutveckling

Resultat*	Utfall	Budget	Budget avvik.	Utfall fg år	Förändr. %
Verksamhetsanslag	4	4	0	0	
Övriga bidrag	106	115	-9	90	18,6 %
Övriga intäkter	*0*	*0*	*0*	*0*	
Verksamhetens intäkter	**110**	**119**	**-9**	**90**	**23,1 %**
Bemanningskostnader	-80	-83	3	-70	14,8 %
Lämnade bidrag	0	0	0	0	
Lokal- och fastighetskostnader	-10	-7	-3	-6	85,8 %
IT- och telekostnader	-6	-10	4	-5	22,2 %
Övriga kostnader	*-11*	*-16*	*5*	*-10*	*5,9 %*
Verksamhetens kostnader	**-106**	**-115**	**9**	**-90**	**18,6 %**
Avskrivningar	0	0	0	0	
Finansnetto	-2	-4	2	0	
Resultat**	**2**	**0**	**2**	**0**	

* mkr

Avvikelse utfall i jämförelse med budget

- Bemanningskostnaderna består av personalkostnader samt inhyrd personal. Utfallet för bemanningskostnaderna är 3 miljoner kronor lägre än budget. Inom bemanningskostnaderna är personalkostnaderna 8,5 miljoner kronor lägre än budget samtidigt som kostnaderna för inhyrd personal är 5,9 miljoner kronor högre, vilket ger en total avvikelse på 3 miljoner kronor lägre än budget. Antalet anställda har ökat under året samtidigt som förvaltningen har växt vilket har inneburit att andelen anställda har varit relativt oförändrad och inte ökat i samma grad som budgeterats. Förvaltningens ledningsgrupp arbetar med en långsiktig strategi kring bemanning.
- Lokalkostnaderna ökar som en följd av en växande organisation. För att hålla nere de ökade lokalkostnaderna har förvaltningen tidigt infört flexarbetsplatser vilket är i linje med Region Stockholms framtidsvision avseende kontorslandskap, för att utnyttja kontorsplatserna så effektivt som möjligt. Anledningen till att kostnaderna ökar är att förvaltningen nyttjar en större lokalyta än tidigare.
- Utfallet för IT-kostnaderna är lägre än budget. Anledningen till avvikelsen är lägre kostnader för PC-licenser än budgeterat samt att det i budgeten 2018 ingår ett projektplanerings- och uppföljningssystem vars implementering försenats.

- Utfallet för övriga kostnader är lägre än budget vilket framförallt beror på att kommunikationskostnader är lägre än budgeterat på grund av en framflyttning av kommunikationsinsatser beroende på en förskjutning av planläggningsprocess och byggstart.
- Sammantaget är kostnaderna lägre än budgeten för året.
- Övriga bidrag (internt och externt) avser en upplösning av finansieringen från parterna vilket sker månadsvis i takt med förvaltningens kostnader. Utfallet för bidragen följer förvaltningens kostnader och är därmed lägre än budget.
- Förvaltningen har inte haft några avskrivningskostnader. Först när tunnelbanan tas i drift kommer avskrivningskostnader för denna att redovisas vilka kommer att hanteras inom ramen för trafikförvaltningens verksamhet.
- Förvaltningen har interna räntekostnader som uppstår som en konsekvens av de av Region Stockholms upptagna lånen för att finansiera regionens del av utbyggnaden av tunnelbanan. Räntekostnaderna är något lägre än budgeterat på grund av det relativt låga ränteläget. I takt med att lånen ökar kommer dessa kostnader dock att öka.
- Förvaltningen erhåller ett verksamhetsanslag från Region Stockholm som ska täcka förvaltningens räntekostnader.

Avvikelse utfall i jämförelse med föregående år

- Verksamhetens kostnader är 16 miljoner kronor högre än motsvarande period föregående år vilket framförallt beror på att förvaltningen fortsätter växa. Till följd av en växande organisation har kostnaderna för personal, både anställda och inhyrda och lokalerna som dessa utnyttjar samt övriga kostnader ökat i jämförelse med samma period föregående år. Största kostnadsökningen består av bemanningskostnader, vilka består av kostnader för anställda och inhyrda, vilket motsvarar 10 miljoner kronor av den totala avvikelsen. Kostnader för finansnetto, det vill säga räntekostnader, är 2 miljoner kronor högre än föregående år beroende på beslutet kopplat till verksamhetsanslaget.

3.1.1 Bemanningskostnader

Bemanningskostnader*	Utfall	Budget	Budget avvik.	Utfall fg år	Förändr. %
Summa personalkostnader	**-28**	**-36,5**	**8,5**	**-21,3**	**31,2 %**
förändring sem- och löneskuld	-0,3	0	-0,3	-0,8	-58,4 %
lönekostnad	-16,9	-22,7	5,8	-8,7	94,1 %
- varav övertid	*0*	*0*	*0*	*0*	
- varav sjuklönekostnad	*-0,3*	*0*	*-0,3*	*-0,2*	*84,3 %*
PO-pålägg	-8,9	-10,7	1,8	-10,5	-14,8 %
Övriga personalkostnader	-2	-3	1	-1	33,2 %
Inhyrd personal	**-52,1**	**-46,2**	**-5,9**	**-48,4**	**7,6 %**

Bemanningskostnader*	Utfall	Budget	Budget avvik.	Utfall fg år	Förändr. %
Summa bemanningskostnad	-80	-82,6	2,6	-69,7	14,8 %

* mkr

Förvaltningen kategoriserar förvaltningens bemanning i fem kategorier; anställd personal, inhyrd personal, konsulter, köpta tjänster för projekteringsuppdrag och övriga köpta tjänster.

Inhyrd personal avser bemanning som utför löpande arbete inom förvaltningen. Inom förvaltningen är exempel på inhyrd personal en person med kompetens inom projektledning. En tunnelbaneutbyggnad kräver många särskilda/tekniska kompetenser som är svåra att anställa. För många av kompetensområdena är dessutom tidsperioden för uppgifterna begränsade till olika skeden. Att bemanna den här typen av infrastrukturprojekt genom att hyra in bemanning är vanligt i branschen. Dessa faktorer är förklaringar till nyttjandet av inhyrd personal istället för att anställa. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med målet att öka andelen anställda.

Bemanning som utför speciella konsultationer och utredningar eller experthjälp där egen kompetens saknas och tillfällig insats med ett tydligt definierat uppdrag kategoriseras som konsulter. Konsultkostnader inom förvaltningen består bland annat av juridiska tjänster och avser allmänjuridisk rådgivning, juridik i samband med upphandling, inklusive entreprenadjuridik, samt tjänster kopplade till de tillståndsprövningar i miljödomstol som kommer att krävas samt IT-konsulter. Andra konsulttjänster är stöd vid implementering av nytt prognos- och budgetsystem samt uppgradering av ekonomisystemet.

Tjänster för att genomföra projekteringsuppdrag från konsultföretag betecknas varken som inhyrd personal eller konsulter utan som en köpt tjänst som är direkt kopplad till ett investeringsobjekt och redovisas som utgifter i balansräkningen.

Övriga köpta tjänster avser tjänster som köps från exempelvis trafikförvaltningen, Locum och regionledningskontoret.

I bemanningsvolymerna ingår både de volymer (antal helårsarbeten) som återfinns i förvaltningens stab och som kostnadsförs samt de volymer som återfinns i investeringsprojekten. De lönekostnader som avser direkt arbete i investeringsobjekten förs om till investeringsutgifter i ekonomisystemet och ingår därför inte i resultaträkningen. Kostnaderna för bemanning i tabellen ovan härrör till förvaltningens stab.

Förvaltningens mål är att personer i ledande befattningar samt personer där arbetsuppgiften kommer att behövas under lång tid i möjligaste mån ska bemannas genom anställning inom Region Stockholm. Samtliga chefstjänster består av anställd personal.

För tjänster där det inte går att rekrytera så används inhyrd personal. Ibland som en övergångslösning eller under delar av perioden. Exempel på inhyrd personal är tekniska specialister, produktionsplanering samt plan- och fastighetsfrågor. Dessa avropas via konsultmäklare.

Avvikelse utfall i jämförelse med budget

Inom bemanningskostnaderna ingår personalkostnader och inhyrd personal. Utfall för år 2018 är 80 miljoner kronor jämfört med budget om 82,6 miljoner kronor. Personalkostnaderna är lägre än budget samtidigt som kostnaderna för inhyrd personal är högre än budget. Vidare har inte förvaltningen kunnat rekrytera alla de anställningar som planerats i början av året vilket är ytterligare en anledning till att utfallet är lägre än budget.

Avvikelse utfall i jämförelse med föregående år

Kostnaderna har ökat jämfört med föregående år med 10,3 miljoner kronor beroende på att förvaltningen växer enligt plan.

3.1.2 Konsultkostnader

Avvikelse utfall i jämförelse periodiserad budget

Konsultkostnaderna ligger i linje med periodiserad budget. En del av konsultkostnaderna beror på på att det inom förvaltningen pågår ett arbete med att ta fram ett effektivt och enkelt ekonomiuppföljningssystem vilket behöver utvecklas inför byggskedet då omsättningen kommer att öka kraftigt. Detta har medfört kostnader för konsulttjänster för översyn av ekonomisystemet Agresso samt prognos- och budgetsystem.

Avvikelse utfall i jämförelse med föregående år

Konsultkostnaderna för 2018 är 5 miljoner kronor lägre än föregående år. Anledningen till 3 miljoner kronor i avvikelse beror på att kostnaden för upprättande av anslutningsnät har bokats om som en kostnad under 2018 då kostnaden identifierats som direkt hänförlig till investeringsprojekten och har därför aktiveras som en utgift. Resterande 2 miljoner kronor är hänförligt till kostnader för miljöprövning och miljötillstånd.

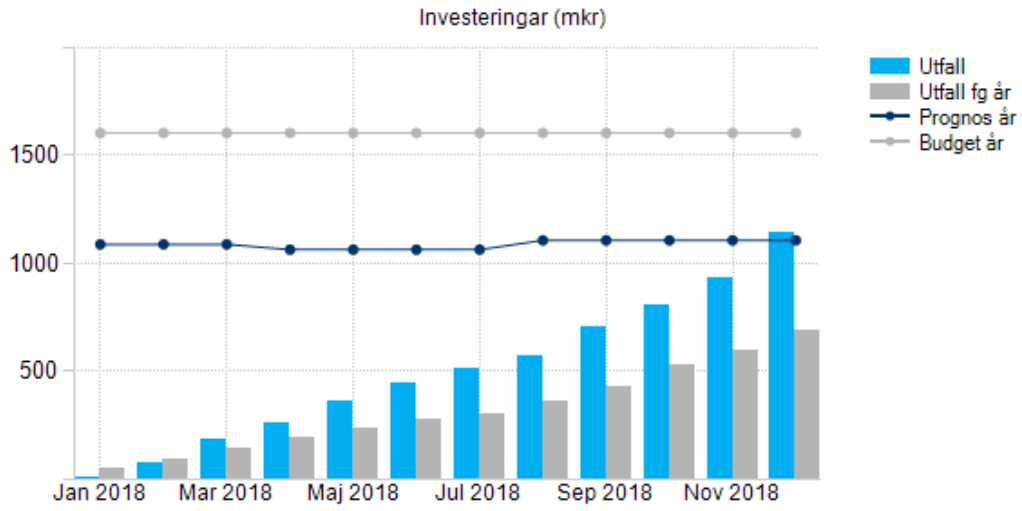
3.2 Åtgärdsprogram för en ekonomi i balans

Åtgärd (mkr)	Kommentar	Utfall 2018	Budget 2018	Budget 2019

Åtgärd	Kommentar	Utfall	Budget	Budget
Summa				

Förvaltningen genomför löpande ett åtgärds- och optimeringsarbete för att försöka hålla anläggningen inom beslutade ramar.

3.3 Investeringar

Avvikelse utfall i jämförelse med budget

Verksamheten har under året varit indelad i ett investeringsobjekt för vardera av de tre utbyggnadssträckorna, Tunnelbana till Nacka och Söderort, Tunnelbana till Arenastaden samt Tunnelbana till Barkarby. Station Södra Hagalund är ett eget investeringsobjekt då detta är en del av Sverigeförhandlingen. Till tunnelbaneutbyggnaderna tillkommer investeringsobjekt för Depå och fordon.

Det ackumulerade utfallet för investeringsobjekten per december uppgår till totalt 1 137 miljoner kronor vilket är 30 miljoner kronor högre än prognosen från delåret på 1 107 miljoner kronor. Detta är 468 miljoner kronor lägre än budgeten på 1 605 miljoner kronor och beror bland annat på förskjutning i planläggningsprocess och byggstart, omtag i projektering på grund av ändrade förutsättningar för depås lokalisering, översyn av byggkostnader, samt ny utformning av station Sofia. Avvikelsen beskrivs närmare under respektive projektavsnitt nedan.

3.3.1 Investering per objekt

Investeringar per objekt

Investeringar (Mkr)	Utgift	Budget år	Budget avvik.	Upparb grad (%)	Total utgift	Total Prognos	Total budget	Total upparb grad (%)	Färdig-ställande (år)
Tunnelbana till Nacka och Söderort	605,1	785,7	180,6	77%	1 560	13 654	13 640	11%	2026
Tunnelbana till Arenastaden	174,3	234,7	60,4	74 %	700	4 214	4 237	17 %	2024
Station Södra Hagalund	53,2	62,4	9,2	85 %	96	1 282	1 320	7 %	2024
Tunnelbana till Barkarby	197,6	250,9	53,3	79 %	564	3 249	3 359	17 %	2024
Depå	105,6	268,6	163	39 %	245	3 481	3 538	7 %	2024
Fordon	1,6	2,9	1,3	56%	5	2 389	2 440	0%	2024
Ersättningsinvesteringar									
Totalt investeringar	**1 137,4**	**1 605,2**	**467,8**	**70,9**	**3 170**	**28 269**	**28 534**	**11,1**	

Tunnelbana till Nacka och Söderort

Projekt Tunnelbana till Nacka och Söderort innebär en förlängning av Blå linje söderut från Kungsträdgården till Nacka med fyra mellanliggande stationer. I projektet ingår också en avgrening via Gullmarsplan mot befintlig Grön linje mot Hagsätra. Utbyggnadssträckan är indelad i tre projekt som benämns Nacka, Södermalm och Söderort.

Projektering

Projekteringsarbetet har fortsatt under 2018 med fokus på bygghandlingsprojekteringen, som i sin tur ligger till grund för upphandlingarnas förfrågningsunderlag. För BEST (Bana, El, System, Tele) har merparten av projekteringsarbetet kretsat kring systemhandlingsprojektering (vilket är steget innan bygghandlingsprojekteringen). I slutet av 2018 levererades en systemhandling för granskning och arbetet med bygghandlingsprojekteringen drog i gång även för BEST.

Bygghandlingsprojekteringen för de arbetstunnlar projektet behöver bygga (sex stycken) är inne i slutskedet. Förfrågningsunderlagen för entreprenadupphandlingarna för dessa tunnlar väntas vara klara i början av 2019.

Under 2018 startade även bygghandlingsprojekteringen för de övriga delarna (tunnel- och anläggningsentreprenader, bygg- och installationsentreprenader). Upphandlingen för dessa startar under 2019.

Planläggning och prövning

Järnvägsplanens miljökonsekvensbeskrivning lämnades in till länsstyrelsen för godkännande i november 2017. Länsstyrelsen godkände denna i början av januari

2018. I juni tecknades sidoavtal för markåtkomst med Stockholms stad och principavtal med Nacka kommun för de etableringsytor som järnvägsplanen kräver. Trafikverket inkom med en nöjdhetsförklaring angående järnvägsplanens innehåll. Därefter lämnades järnvägsplanen in till länsstyrelsen för tillstyrkan i juli. Efter tillstyrkan lämnades järnvägsplanen vidare till Trafikverket i oktober för fastställelse, vilken enligt tidplan ska ske i april 2019.

Ansökan om miljötillstånd skickades in till mark- och miljödomstolen den 15 mars 2017 och huvudförhandlingen för tillståndsansökan i miljödomstolen kommer att ske i februari 2019. Synpunkter samt yttranden (bland annat angående masshantering, luftkvalité och naturmiljö) har inkommit och besvarats av projektet. Som förberedelse till huvudförhandling pågår även bullermätningar runt planerade etableringar och ett förslag till kontrollprogram har kommunicerats med tillsynsmyndigheterna.

Arbetet med att teckna områdesvisa nyttjanderättsavtal har startat inom projektet under 2018. Detaljplanen för Nacka har antagits i nämnd under året och även vunnit laga kraft. Detaljplanen för Stockholms stad planeras upp i nämnd i slutet av januari 2019. En lagakraftvunnen detaljplan för respektive kommun är en förutsättning för järnvägsplanens giltighet och för att bygglov för etableringsytor och arbetstunnlar ska kunna sökas. Projektet har tecknat ett samverkansavtal med Trafikverket om hur arbetet med bland annat korsningspunkter ska ske under projektets olika skeden.

Upphandling och byggande

Inom projektet Söderort pågår byggnation av en råstomme till biljetthall vid Mårtensdal i Gullmarsplan. Den beräknas vara klar i slutet av 2019. Biljetthallen kommer att bli en del i den tillbyggda Gullmarsplanstationen. Vid befintlig Gullmarsplan har fler förberedande arbeten pågått under året. Under sommarmånaderna uppfördes en skyddsportal över ett av tunnelbanespåren, vilken kommer att göra att framtida byggande inte kommer att ha så stor trafikpåverkan. Under hösten 2018 upphandlades och påbörjades en förstärkning av det befintliga bussdäcket vid Gullmarsplan samt viss rivning och installationsarbeten i butikslokaler i stationens biljetthall. Dessa förberedande arbeten kommer att slutföras under 2019. Ytterligare förberedande arbeten kommer att handlas upp och genomföras under 2019.

Vid både Sockenplan och Sundstabacken har förberedande arbeten avslutats under 2018. Det handlar bland annat om ledningsomläggningar, breddning av vägar och övriga förberedelser inför de kommande entreprenaderna.

Förberedande arbeten vid stationerna Sickla samt Järla har färdigställts under 2018. I Nacka har även förberedande arbeten vid Skvaltans trafikplats startats. Här handlar det om bland annat ledningsomläggningar och provisoriska vägar samt uppförande av en gång- och cykelbro. Ledningsomläggningarna är klara och arbetet med provisoriska vägar är i sitt slutskede. Byggande av en gång-och cykelbro planeras under 2019.

Förutom upphandlingar av de förberedande arbetena beskrivna ovan har projektet arbetet med förberedelser för upphandlingar av arbetstunnelentreprenader. Det första förfrågningsunderlaget för arbetstunnelentreprenader skickades ut i december. De resterande fem förfrågningsunderlagen för arbetstunnelentreprenader kommer att skickas ut under första halvåret av 2019, och byggandet förväntas börja under 2019 när erforderliga tillstånd (miljödom, järnvägsplan) är på plats.

Som en förberedelse inför produktionsstart av huvudtunnelentreprenaderna så har en försäljning av bergmassor under byggtiden påbörjats under slutet av 2018. Tilldelning beräknas kunna ske första kvartalet 2019.

Övriga förberedelser inför byggstart (kulturmiljö, omgivningspåverkan med mera) pågår.

Ekonomi

Investeringsutgifter för tunnelbana till Nacka och Söderort för 2018 uppgår till 605 miljoner kronor jämfört med årets budget på 786 miljoner kronor, en avvikelse med 181 miljoner kronor. Avvikelsen beror på att byggproduktionen har senarelagts efter den översyn av byggkostnader som gjordes under 2017.

Avdelning Norr

Tunnelbana till Arenastaden

Tunnelbana till Arenastaden innebär en ny tunnelbanelinje från Odenplan till Arenastaden. Under våren 2017 beslutades om en ytterligare station, Södra Hagalund, vilken ingår i ett separat avtal mellan Region Stockholm, Solna stad och staten. Det innebär att tre stationer byggs utmed sträckan, Hagastaden, Södra Hagalund och Arenastaden.

Nu när byggskedet startar kommer organisationen att delas in i tre delprojekt. Delprojekt Stockholm, delprojekt Solna och delprojekt BEST. Det kommer också finnas en stab med projektchef och gemensamma funktioner för de tre delprojekten.

Projektering

Sensommaren 2017 påbörjades bygghandlingsprojekteringen efter att systemhandlings-projekteringen levererats från projektörerna. Bygghandlingsprojekteringen berör i första skedet arbetstunnlar samt berg- och anläggningsdelarna. Projektören levererade förfrågningsunderlag för arbetstunnlarna under sommaren 2018 och i november skickades förfrågningsunderlagen för arbetstunnlarna i Hagalund och Hagastaden ut.

Ett internationellt arkitekturpris tilldelades tunnelbana till Arenastadens stationer under augusti 2018. Projektet vann pris för sitt designkoncept i kategorin Transportation. Bakom det internationella priset står Rethinking the future, som bland

annat arbetar med att synliggöra arkitektur och design som är bra för klimatet.

Planläggning och prövning

I januari 2018 slöts ett tredjepartsavtal med Trafikverket gällande övertagande samt nyttjanderätt av arbetstunneln i Hagastaden. Projektet har köpt befintlig tunnelmynning istället för att bygga en ny då det ansågs vara ekonomiskt mer fördelaktigt. Tunnelbana till Arenastaden erhöll den 25 maj en dom från mark- och miljödomstolen. Domen är i huvudsak i linje med vad som förväntats. Det var glädjande att domstolen beslutat om tillåtlighet och verkställighet. Verkställighet medger att projektet kan ta domen i bruk, på egen risk, innan den vunnit laga kraft även i samband med eventuella överklaganden till högre instans. Det beslutades efter möte med regionens jurister att projektet inte avser att överklaga domen. Det har däremot inkommit tre överklaganden av miljödomen. Ärendet ligger hos mark- och miljööverdomstolen för beslut om prövningstillstånd. Efter att domen erhölls pågår ett arbete med framtagning av kontrollprogram för grundvatten samt för miljöfarlig verksamhet.

Den 30 maj skickades miljökonsekvensbeskrivningen till länsstyrelsen för nytt godkännande. Järnvägsplanen för Tunnelbana till Arenastaden ställdes ut igen 9 juli–31 augusti 2018 efter att ett torn tagits bort, en utrymningsväg justerats samt några ändringar under jord gjorts.

Trafikverket har haft synpunkter på järnvägsplanen gällande korsningspunkter med deras anläggningar. Kommunikation pågår med Trafikverket och en PM har skrivits där projektet har bemött Trafikverkets synpunkter.

Upphandling och byggande

Upphandling har påbörjats för två av arbetstunnlarna. Utskicket av förfrågningsunderlaget för arbetstunnlarna i Hagastaden och i Hagalund gjordes under november. Utskick av förfrågningsunderlag för arbetstunnel Arenastaden planeras att ske i mitten av 2019. Byggstart av arbetstunnlarna i Hagastaden och i Hagalund beräknas ske under första halvan av år 2019.

Ekonomi

För år 2018 har investeringsutgifterna för Arenastaden budgeterats till 235 miljoner kronor och 62 miljoner kronor har budgeterats för station Södra Hagalund. Utfallet för båda objekten 2018 uppgår till 227 miljoner kronor vilket innefattar utfall för station Södra Hagalund om 53 miljoner kronor. Detta innebär avvikelse mot budget om 61 respektive 9 miljoner kronor. Avvikelserna beror på förskjutning av planläggningsprocessen och att produktionsstarten blivit framskjuten.

Tunnelbana till Barkarby

Tunnelbana till Barkarby innebär en förlängning av Blå linje från den befintliga

stationen Akalla till Barkarby pendeltågsstation via Barkarbystaden. I ett separat avtal mellan Region Stockholm och Järfälla kommun regleras den finansiering som Järfälla kommun står för avseende uppgång och biljetthall i Veddesta vid Barkarby tunnelbanestation.

Projektering

Under hösten 2018 gick projekteringen in i en fas med granskning inför leverans av förfrågningsunderlaget för den stora berg- och anläggningsentreprenaden kallad Järfällatunneln. I november 2018 tilldelades de två kontrakten för de tre arbetstunnlarna och kontraktsskrivning skedde under november och december 2018. I december 2018 levererades även den stora bygg- och installationsentreprenaden för en första granskning.

Inför sommaren levererades en uppdaterad systemhandling för BEST (bana, el, signal, tele). Förfrågningsunderlagshandlingar har även levererats för el samt bana. En stor del av projekteringsarbetet är nu färdigställt och under 2019 kommer projekteringen att minska.

Planläggning och prövning

Under våren 2018 tecknades två avtal med Trafikverket. Det ena avtalet innebär att Trafikverket tar över ansvaret för Mälarbanans biljetthall samt för noden vid Barkarby bytespunkt. Det innebär att ansvaret för att projektera och bygga anläggningen är Trafikverkets då de kommer äga samt förvalta anläggningen. Projekt Barkarby delfinansierar anläggningen i enlighet med beslut i fullmäktige, LS 2018-0278. Det andra avtalet reglerar ansvar och kostnader vid korsningspunkten med Förbifart Stockholm.

Projektet har erhållit miljödom och kommunernas detaljplaner är justerade. Järnvägsplanen fastställdes under november 2018 och under 2019 kommer projektet söka de nödvändiga bygglov som krävs för anläggningen. Projektet kommer även bevaka att kommunens nya detaljplaner i området tar nödvändig hänsyn till tunnelbaneanläggningen.

Upphandling och byggande

Flera förberedande arbeten handlades upp under våren och hösten 2018 och färdigställdes även under året. Det gäller bland annat elnätstationer till byggarbetsplatserna, avskiljande betongvägg i bergrum, förberedande ledningsarbeten samt förstärkningsåtgärder i bergrum.

Det symboliska första spadtaget togs tillsammans med politiker och press i slutet av augusti 2018 för att manifestera byggstarten för Tunnelbana till Barkarby.

För arbetstunnel Veddesta tecknades kontrakt med entreprenör i november 2018. I december tecknades kontrakt med entreprenör för de två arbetstunnlarna på

Barkarbyfältet. Produktionen av de tre tunnlarna kommer att pågå under 2019.

Ekonomi

För år 2018 har 251 miljoner kronor budgeterats för investeringsutgifter. Utfallet för 2018 uppgår till 198 miljoner kronor vilket är 53 miljoner kronor lägre än budgeterat utfall om 251 miljoner kronor. Till det tillkommer att projektet har utbetalt ett förskott om 4 miljoner kronor till en leverantör. Avvikelsen mot budget beror framförallt på en förskjutning av byggstart för de tre arbetstunnlarna.

Kontrakt för arbetstunnlarna är skrivna och produktion kommer att trappas upp under 2019 men i budgetarbetet beräknades att produktionen skulle vara igång tidigare under 2018.

Depå och fordon

I samband med att fullmäktige beslöt att godkänna avtalet om utbyggd tunnelbana uppdrogs det åt förvaltningen att även genomföra investering i depå och fordon för motsvarande 6,2 miljarder kronor (prisnivå januari 2013). Denna summa har justerats med 500 miljoner kronor (prisnivå 2013) avseende fordon som har flyttats till trafikförvaltningen inom ramen för regionens budget för 2017 och 2018. Depå respektive fordon är två separata investeringsobjekt. Projektens uppdrag är att säkerställa att det finns fordon och depåkapacitet inför de olika trafikstarterna för nya tunnelbanan.

Depå Högdalen

Projektering

Under hösten 2017 konstaterades att utbyggnaden av depån i Högdalen behöver förändras med fler uppställningsplatser, förbigångsspår samt verkstadsplatser.

I juli 2018 tecknades en överenskommelse om inriktning av teknisk utformning av passagen av området vid Kvicksundsvägen. Detta innebär att projektet följer den redan framtagna systemhandlingen som beskriver den tekniska utformningen för kopplingen mellan depån och den underjordiska uppställningshallen. I september 2018 togs beslut om en alternativ utformning av anslutningen mellan uppställningshallen under jord och Farstagrenen. Istället för två enkelspårstunnlar byggs istället en dubbelspårstunnel som ansluter till Farstagrenen, söder om Hökarängens station.

Planläggning och prövning

Projektet planerar nu för tolv uppställningsplatser ovan jord och elva under jord i Högdalen, samt förbifartsspår på depåns norra och södra sida. Projektet planerar även för två verkstadsplatser; en för C30-fordon samt en kombinerad som kan serva både C30- och C20-modellen.

Projektet har utrett en ny spårdragning för södra anslutningen. Istället för två

enkelspårstunnlar, utreddes om en dubbelspårstunnel kunde vara ett bättre alternativ. Utredningen ledde till att det samrådsarbete som förberetts innan sommaren stoppades. Under hösten har projektet arbetat vidare med uppdateringar av tillståndshandlingar av de delar som inte berörs av utredningen, samt planerat vad som ska ingå i kommande samrådsunderlag.

Projektet måste visa att infiltration som skyddsåtgärd är en möjlig åtgärd vid eventuell grundvattensänkning för att få en miljödom. Tester för detta planerades till augusti-oktober 2018, men har senarelagts på grund av arbetet med den nya sträckningen. Projektet har även utrett arbetstunnelns påverkan på Gökdalens våtmarksområde. Arbete med inläckageprognoser, buller- och stomljudsutredningar och grundläggningsinformation har även gjorts inom ramen för de tillstånd som ska sökas för projektets fortskridande.

Innan jul påbörjade projektet ett samråd inför färdigställandet av handlingarna till järnvägsplanen.

Upphandling och byggande

Inför upphandlingarna kommer ett genomförandebeslut i linje med Stockholmsförhandlingen att tas fram för politisk beredning och beslut i regionfullmäktige.

Ekonomi

För år 2018 har 269 miljoner budgeterats för investeringsutgifter. Utfallet för 2018 uppgår till 106 miljoner kronor, vilket är 163 miljoner kronor lägre än budget. Avvikelsen beror på ett omtag i projekteringsarbetet på grund av ändrade förutsättningar i depåutbyggnadens lokalisering och omfattning inför kommande genomförandebeslut.

Fordon

Utbyggnaderna av tunnelbanan kommer att generera ett behov av fler tåg i trafik. Projektmedlen för investeringsobjekt Fordon uppgick initialt till 2,8 miljarder kronor (prisnivå januari 2013). Justering har skett med 500 miljoner kronor (prisnivå januari 2013) genom beslut i fullmäktige, LS 2017-1258, att omfördela medel från investeringsobjekt Fordon till objektet Teknisk anpassning av C30-fordon inom trafikförvaltningen. Upphandling av fordon till nya tunnelbanan sker inom ramen för trafikförvaltningens upphandling avseende fordon för hela kollektivtrafiksystemet. Nya tunnelbanans behov kommer avropas som en option till pågående C30-projekt.

Det är trafikförvaltningen som utför design- och testning av C30-fordonen. Förvaltningen har kontinuerliga avstämningar med trafikförvaltningen för att säkerställa att den tekniska anpassningen genomförs så att C30-fordonen kan trafikera utbyggnadssträckorna. Under 2018 har de första fordonen levererats till

trafikförvaltningen.

Ekonomi

För år 2018 har 3 miljoner budgeterats för investeringsutgifter. Utfallet för 2018 uppgår till 2 miljoner kronor, vilket är en avvikelse med 1 miljon kronor. Avvikelsen beror på att utfallet för förstudien som genomförts blev lägre än budgeterat.

3.4 Resultatdisposition

Ej applicerbart på förvaltning för utbyggd tunnelbana eftersom förvaltningen inte drivs under bolagsliknande former.

3.5 Balansräkning

Balansräkning*	Utfall	Utfall fg år	Förändr.
Anläggningstillgångar	3 169	2 031	1 137
Omsättningstillgångar	1 071	533	538
- varav kassa och bank	*989*	*485*	*504*
SUMMA TILLGÅNGAR	**4 239**	**2 564**	**1 675**
Eget kapital	**2**	**0**	**2**
Avsättningar	**0**	**0**	**0**
Skulder	**4 237**	**2 564**	**1 673**
- varav långfristiga skulder	*3 951*	*2 357*	*1 594*
- varav kortfristiga skulder	*286*	*207*	*79*
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	**4 239**	**2 564**	**1 675**

*mkr

Förvaltningens anläggningstillgångar består av investeringar i de olika tunnelbaneprojekten samt Depå- och fordonsprojektet. Hittills består detta främst av pågående arbeten i form av projektering, utredning, förberedande arbeten för tunnelbanesträckningar och arbetstunnlar. Tillgångarna ökar i takt med att utbyggnaden av tunnelbanan fortskrider. Under 2018 har anläggningstillgångarna ökat med 1 137 miljoner kronor. När förvaltningen går in i en intensivare fas med alltfler produktionsstarter, kommer anläggningstillgångarna att öka de närmaste åren.

Omsättningstillgångarna består i huvudsak av likvida medel samt en mindre del momsfordringar. Inbetalningarna till förvaltningen styrs via betalningsplanen som är utformad utifrån de bedömningar om upparbetning som skedde i samband med tilläggsavtalet till Stockholmsförhandlingen. Under 2018 har fakturering till parterna skett vid två tillfällen i enlighet med betalningsplanen. Kassa och bank uppgår vid slutet av år 2018 till 989 miljoner kronor och består av den fakturering som ännu inte har upparbetats.

De långfristiga skulderna består av de investeringsbidrag i form av medfinansiering som finansierar tunnelbaneutbyggnaden i enlighet med Stockholmsöverenskommelsen och Sverigeförhandlingen. Den del av medfinansieringen som kommer från stat och kommuner bokförs som extern skuld och den del av medfinansieringen som sker via Region Stockholm bokförs som intern skuld. Regionens andel som tas upp via lån redovisas som räntebärande skulder medan den del av finansieringen som inte tas upp via lån redovisas som icke räntebärande skulder. Långfristiga skulder har ökat med 1 594 miljoner kronor, vilket består av årets fakturering om 1 700 miljoner kronor minus årets upplösning av verksamhetens kostnader om 106 miljoner kronor. Korta skulder består i huvudsak av leverantörsskulder samt upplupna kostnader.

Posten eget kapital består av det resultat som uppstår till följd av att verksamhetsanslaget för att täcka förvaltningens räntekostnader varit 2 miljoner högre

än utfallet för räntekostnaderna. Detta bokförs som lokalt landstingskapital och kommer att regleras genom att föras om till Koncernfinansiering i samband med koncernens årsbokslut.

Totalt har förvaltningen fakturerat parterna 4 362 miljoner kronor för att finansiera verksamheten. Detta innefattar också de koncerninterna lån hos Koncernfinansiering som tas upp via Internfinans. Ackumulerat sedan 2014 har 411 miljoner kronor intäktsförts och redovisats över resultaträkningen som upplösning av medfinansieringen.

3.6 Kassaflödesanalys

Förvaltningen har haft inbetalningar om totalt 1 700 miljoner kronor under året varav Stockholms stad inbetalt 226 miljoner kronor och Region Stockholm 360 miljoner kronor inklusive förskott för länsstyrelsen om 143 miljoner kronor samt lån för depå om 143 miljoner kronor. Inbetalningar från staten via Trafikverket uppgår till 652 miljoner kronor samt inbetalningar från kommunerna motsvarar 463 miljoner kronor.

59 miljoner kronor har använts för att finansiera den löpande verksamheten och 1 137 miljoner kronor för att finansiera kassaflödet för investeringsverksamheten. Majoriteten av förvaltningens leverantörsskulder per bokslutsdatum avser utgifter för investeringsverksamheten. Årets kassaflöde har ökat med 504 miljoner kronor.

Kassaflödesanalys	**2018-12-31**
Mkr	
Den löpande verksamheten	
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-59
Investeringsverksamheten	
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-1 137
Finansieringsverksamheten	
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	1 700
Årets kassaflöde	**504**

4 Verksamhet

4.1 Verksamhetsförändringar

Inga större verksamhetsförändringar har skett under perioden.

4.2 Verksamhet/produktion

Förvaltningens utbyggnadsprojekt är i ett skede med intensiva förberedelser för byggstart. De legala processerna med järnvägsplan, detaljplan och miljöprövning håller på att färdigställas. För tunnelbana till Barkarby har både processerna för järnvägsplan och miljötillstånd färdigställts i och med att järnvägsplanen vann laga kraft i december 2018. Det innebär att det är klart för byggstart. För Nacka och Söderort samt Arenastaden beräknas motsvarande processer avslutas under 2019.

I slutet av 2018 tecknades kontrakt för de första entreprenadarbetena gällande arbetstunnlar i Barkarby. Under 2019 är målet att samtliga arbetstunnlar kopplade till utbyggnadsgrenarna ska byggstarta.

4.3 Produktion ur ett jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt för förvaltningen.

5 Personal och utbildning

Förvaltningen går nu från ett projekteringsläge till ett byggskede. Det innebär att behovet av kompetens delvis förändras men främst behövs betydligt fler medarbetare. Förvaltningen är vid årskiftet 2018/2019 cirka 200 medarbetare med en förväntad ökning under 2019. De kompetenser som behövs är svåra att rekrytera eftersom det pågår så många och stora infrastrukturprojekt i regionen. Den stora yrkesgruppen som förvaltningen behöver är olika former av byggledare.

Rekryteringen sker dels genom anställningar och genom inhyrning av resurser från konsultföretag. Förvaltningens mål är att öka andelen anställda i relation till inhyrd personal. Men som ovan nämnts är rekryteringssituationen svår men förvaltningen ser alltid över möjligheten till rekrytering före nyttjande av inhyrd personal.

För att öka förvaltningens rekryteringsmöjligheter sker ett deltagande vid olika arbetsmarknadsmässor vid högskolor. Linkedin är också en viktig kanal för rekryteringar. Vidare anordnar förvaltningen årligen en bemanningsdag, förvaltningen bjuder då in potentiella företag och beskriver uppdrag samt vilket kompetensbehov som finns. Detta genomförs för att förvaltningen ska kunna säkra kompetensbehovet då rekrytering inte är möjlig.

Vidare genomför förvaltningen kontinuerligt kompetenshöjning inom olika områden. Detta sker dels genom Region Stockholms utbildningsportal men även genom att förvaltningen själva genomför utbildningar. Detta sker genom lunchseminarier, webbutbildningar och interna utbildningar. All ny personal genomgår förvaltningens introduktion som hålls av förvaltningschefen. Dessutom genomförs riktade utbildningar beroende i vilken framdriftsfas som projekten är i. Exempel på detta är utbildning inom entreprenadjuridik.

Ledarskap är ett prioriterat område för förvaltningen och därför genomförs fyra chefsträffar per år vars fokus är chef- och ledarskap. Detta sker genom personlig utveckling samt genom utbildning, workshops etcetera. med utgångspunkt i de krav som Region Stockholm ställer på en chef.

5.1 Kompetensförsörjning

Förvaltningen arbetar kontinuerligt för att medarbetarna ska ha rätt kompetens med utgångspunkt i uppdrag och ansvar. Utöver detta har utbildning i systematiskt arbetsmiljöarbete, lönesättning och utvecklingssamtal genomförts. Vidare har insatser inom säkerhet och informationssäkerhet gjorts samt webbutbildningarna inom till exempel informationssäkerhet (Disa) och HBTQ-utbildningen. Förvaltningen arbetar aktivt för att attrahera nya medarbetare.

5.2 Utbildning och kontinuerlig kompetensutveckling

Förvaltningen har i samarbete med HR-avdelningen genomfört utbildning i

systematiskt arbetsmiljöarbete, lönesättning och utvecklingssamtal. Vidare har insatser inom säkerhet och informationssäkerhet gjorts samt webbutbildningarna inom till exempel informationssäkerhet (Disa) och HBTQ-utbildningen.

Förvaltningen har även infört så kallade chefs- och ledarskapsträffar som genomförs fyra gånger per år. Syftet är båda att utbilda samt stärka förvaltningens ledare.

5.3 Gott och inkluderande ledarskap

Bra chefer och ledare skapar förutsättningar för ett bra arbetsklimat och en styrning som överensstämmer med Region Stockholms mål. En viktig del i att vara en attraktiv arbetsgivare i dag och för framtiden är att chefer inom förvaltningen har den kompetens som behövs för att driva och genomföra ett kontinuerligt förändrings- och förbättringsarbete. Förvaltningen prioriterar därför nedanstående områden.

- Förvaltningens chefer deltar i chefs- och ledarutvecklingsprogrammet som har sin utgångspunkt i Region Stockholms personalpolicy, ledarkriterier och rollbeskrivning för chefer.
- Förvaltningens chefer erbjuds vid behov individuella chefscoachningsprogram.
- Förvaltningens chefer erbjuds att delta i mentor- /adeptprogram.
- Förvaltningens chefer erbjuds att genomgå chefs- /ledarskapsutbildningar.
- Identifiera och utveckla kommande chefer genom att erbjuda utvalda ledare utan formellt personalansvar att delta i ledarutvecklingsprogram.

Förvaltningen fortsätter satsa på det chefsprogram som idag består av fyra träffar per år. Fokusområdena är både chefs- och ledarskapsansvaret. Hitintills har träffarna handlat om ökad kunskap inom coachning, förändringsledning samt personlig utveckling men även om fortbildning inom de krav som Region Stockholm ställer på en chef. Förvaltningen bedömer årligen möjligheten att implementera kompetensplaneringsmodellen KOLL och verktyget ProCompetence baserat på verksamhetens mål och uppdrag samt uppnådd nytta.

Planeringen för kompetensutveckling på individnivå görs för samtliga anställda. Enligt 2018 års medarbetarenkät har 92 procent av de anställda medarbetarna i förvaltningen haft utvecklingssamtal. Chefer och medarbetare ska ha individuella planer som tydliggör verksamhetsmålen.

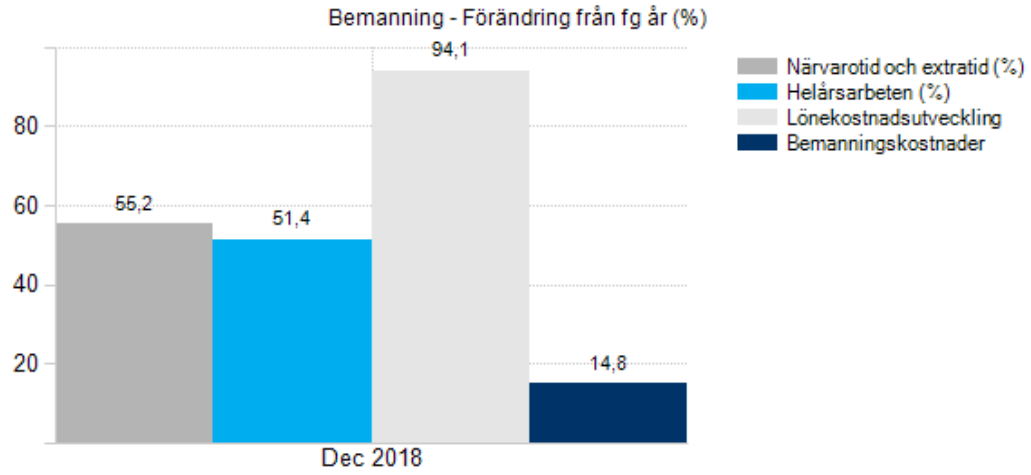
5.4 En modern arbetsgivare

Förvaltningen verkar för ökad lönespridning och en differentiering av löneökningar. Inför den årliga löneöversynen arbetar ledningen med att analysera befintlig lönestruktur och prioritera med syfte att uppnå önskad effekt. I samband med den årliga löneöversynen erbjuds utbildningar med syfte att cheferna ska känna sig trygga i att sätta lön utifrån ökad lönespridning och en differentiering av löneökningar.

Frågor som rör diskrimineringslagstiftningen ingår i den årliga medarbetarenkäten.

Om resultatet ger indikation på diskriminering tas åtgärder fram.

5.5 Bemanning

Helårsarbetare	Utfall	Budget	Budget avvik.	Utfall fg år	Förändr. %
Bemanning - Helårsarbeten	53	35	18	35	51,4%

Avvikelse helårsarbeten och kostnadsutveckling i jämförelse med föregående år

- Förvaltningen har under perioden haft 53 anställda. Vid årsskiftet 2018/2019 var antalet 58 stycken. I bemanningsvolymerna ingår både de volymer (antal helårsarbeten) som återfinns i förvaltningens stab och som kostnadsförs samt de volymer som återfinns i investeringsprojekten. De lönekostnader som avser direkt arbete i investeringsobjekten förs om till investeringsutgifter i ekonomisystemet och ingår därför inte i resultaträkningen.
- Avvikelsen för antalet helårsarbeten jämfört med budget beror bland annat på en förändring av definitionen. I bokslut 2017 ingick enbart personalvolymer för personal som inte är direkt hänförliga till respektive investeringsobjekt, det vill säga förvaltningsstaben. Detta var för att skapa en jämförbarhet mellan volymerna och de kostnader som ingår i resultaträkningen. Uppföljningen som sker i rapporteringssystemet Stödet tar dock inte hänsyn till detta och en ändring av definitionen har därför skett.
- Antalet helårsarbeten är högre år 2018 än föregående år vilket beror på att förvaltningen fortsätter växa. Som en naturlig följd av en växande organisation har antalet helårsarbeten och kostnader relaterat till dessa ökat.
- I diagrammet ovan avser staplarna för närvarotid och extratid, helårsarbeten samt lönekostnadsutveckling enbart den anställda personalen inom

förvaltningen. I stapeln för bemanningskostnader (mörkblå) ingår både anställd och inhyrd personal. På förvaltningen är det fler inhyrda än anställda i personalen och kostnaderna för inhyrd personal är därför betydligt större än lönekostnaderna för anställd personal. Då kostnaden för inhyrd personal är så pass mycket större än kostnaden för anställda blir den totala ökningen av bemanningskostnaderna relativt liten jämfört med om man bara tittar isolerat på lönekostnadsutvecklingen.

Avvikelse helårsarbeten i jämförelse med budget

- Utfallet gällande antalet helårsarbeten på förvaltningen är högre jämfört mot periodiserad budget. Anledningen till det är att i budgeten ingår inte de volymer som förs om till investeringsobjekten vilka dock ingår i utfallet.

5.6 Sjukfrånvaro

Procentuell sjukfrånvaro	Utfall	Utfall fg år	Förändr.
Procentuell sjukfrånvaro totalt	**1,6**	**1,44**	**11,11%**
- varav kvinnor	*2,33*	*2,17*	*7,37%*
- varav män	*0,39*	*0,23*	*69,57%*

Förvaltningen har relativt få medarbetare och sjukfrånvaron gäller enstaka individer. I jämförelse med 2017 har sjukfrånvaron totalt sett ökat något.

- Sjukfrånvaro längre än 14 dagar har minskat jämfört med 2017 och majoriteten av denna beror på icke arbetsrelaterade orsaker.
- Sjuktalen för kvinnorna är högre än männens. Inga organisatoriska orsaker har kunnat identifierats som förklaring till detta.
- Vid fler än fem sjukskrivningstillfällen eller längre frånvaro än 28 dagar genomför chef rehabiliteringssamtal med medarbetaren.

Åtgärder som vidtas vid förvaltningen för att begränsa sjukfrånvaron är bland annat att erbjuda stödsamtal/utredande samtal via företagshälsovården. Dessa samtal kan bokas av medarbetare själv utan att meddela ansvarig chef eller med stöd från chef eller HR.

6 Pågående rättsprocesser (tvister)

Förvaltningen har inga pågående rättprocesser.

7 Ledningens åtgärder

Förvaltningen arbetar aktivt med Region Stockholms ansats kring ett *Effektivare landsting*. Förvaltningen arbetar sedan 2014 aktivt med att samutnyttja resurser och processer som redan finns inom Region Stockholm, förvaltningen köper delar av tjänster eller nyttjande av system inom flera områden. Resultatet är ett effektivare arbetssätt men även en möjlighet att fortplanta nytänk från en ung förvaltning direkt till Region Stockholms övriga verksamhet.

Under 2018 har förvaltningen infört flexarbetsplatser som ett led att effektivisera verksamheten. Detta är första steg mot den samlokalisering som planeras av Region Stockholm.

Förvaltningen eftersträvar att uppnå rätt kompetensnivå med fokus att arbeta med en kostnadseffektiv organisation. Det pågår därför ett arbete med att genomföra en växling av inhyrd personal till anställd då så är möjligt.

8 Förväntad utveckling 2019

Tillstånd

Förvaltningens utbyggnadsprojekt är i ett skede med intensiva förberedelser för byggstart. De legala processerna med järnvägsplan, detaljplan och miljöprövning håller på att färdigställas. För tunnelbana till Barkarby har både processerna för järnvägsplan och miljötillstånd färdigställts i och med att järnvägsplanen vann laga kraft i december 2018. För Nacka och Söderort samt Arenastaden beräknas motsvarande processer avslutas under 2019.

För Nacka och Söderort planeras huvudförhandling i mark- och miljödomstolen till februari 2019 och miljödomen väntas därefter under våren 2019. Parallellt pågår Trafikverkets fastställelseprövning av järnvägsplanen. Efter verkställighet av miljödomen och lagakraftvunnen järnvägsplan kan byggstart ske för arbetstunnlarna.

Tunnelbana till Arenastaden har beslut om verkställighet av miljödomen från 2018 och järnvägsplanen sänds in för fastställelse i början av 2019. När järnvägsplanen har fastställts och vunnit laga kraft kan byggstart ske för arbetstunnlarna.

För depå planeras inlämning av ansökan om miljöprövning under 2019.

Markåtkomst är ytterligare en formell process som behöver genomföras före byggstart. Markåtkomsten görs genom lantmäteriförrättningar och de permanenta markanspråken upplåts med servitut enligt planritningar i järnvägsplanen. Även tillfälliga markanspråk anges i järnvägsplanen. De är huvudsakligen på kommunal mark och anspråkets omfattning ska under 2019 förtydligas i avtal med berörd kommun. Under 2019 planeras lantmäteriförrättningar inför samtliga planerade byggstarter av arbetstunnlar.

Upphandling

Entreprenader handlas först upp för arbetstunnlar och därefter för huvudtunnlar och stationer. För Barkarby har entreprenörer för arbetstunnlarna handlats upp och för Arenastaden pågår motsvarande upphandling. För Nacka och Söderort sker upphandling av arbetstunnlar under 2019. Upphandling av huvudtunnlar påbörjas för samtliga utbyggnadsgrenar under 2019.

Byggstart

Byggstart kan ske när de formella processerna ovan är slutförda och kontrakt har tecknats med entreprenör. För Barkarby sker byggstart av arbetstunnlar under vintern 2019. Under 2019 är målsättningen att samtliga arbetstunnlar för utbyggnadsgrenarna ska byggstartas.

Byggtid

Förvaltningen bygger en anläggning som i framtiden ska motsvara invånarnas behov av

attraktiva resor men redan under byggtiden påverkar invånarnas behov förvaltningens planering och tillvägagångssätt. Förvaltningen arbetar med att i möjligaste mån minska störningarna under byggtiden så att invånarnas liv enkelt ska kunna fortgå. Förvaltningen arbetar intensivt med att till exempel skapa arbetsplatsområden som gör att invånarna i närområdet även under byggtiden ska uppleva sina kvarter som trygga och attraktiva miljöer. Under utbyggnaden av tunnelbanan kommer närmare två mil plank eller stängsel sättas upp runt de arbetsområden som krävs för utbyggnaden. På dessa plank kommer förvaltningen på sedvanligt sätt att informera om utbyggnaden.

Förvaltningen har initierat och tagit fram ett innovativt förslag där invånarna samtidigt som de erhåller bygginformation även ges en sammanhållen bild av regionen. Planken kan även förses med konst. Konsten skulle kunna bidra till en ökad acceptans för byggets ingrepp i människors vardagsmiljö men även erbjuda en konstupplevelse som i sig har ett egenvärde. Sammantaget bedömer förvaltningen att detta kommer att bidra till ökad kännedom om den nya regionen och bidra till att stärka Region Stockholms varumärke och attraktionskraft.

Risker

Den största risken är i nuläget tid och kostnad för att komma överens om utformning och skyddsåtgärder vid ett antal beröringspunkter med anläggningsägare. Framför allt gäller detta Trafikverkets anläggningar. Särskilt tidskritiskt är det att komma överens i projekt Arenastaden. Trafikverket har där levererat frågeställningar gällande lösningar vid beröringspunkter och förvaltningen arbetar med att ta fram kompletterande underlag.

Vidare finns risk att alla planerade optimeringar inte ger den kostnadsreducerande effekt som tidigare bedömts. Förvaltningen arbetar dock fortsatt med att ytterligare optimeringar kontinuerligt inarbetas i bygghandlingar.

Marknadsläget vid upphandlingar påverkar priset vid upphandlingen av entreprenörer och kan variera inom ett stort spann beroende på utbud och efterfrågan vid den aktuella tidpunkten.

Det finns en risk avseende överklaganden av järnvägsplan, detaljplaner, miljötillstånd, bygglov och lantmäteriprocesser som framförallt skulle innebära tidsförskjutningar men även kostnadsfördyringar.

På längre sikt är indexutvecklingen en risk som inte beaktas i kostnadsbedömningarna men kan trots det få konsekvenser eftersom KPI-utvecklingen historiskt sett, vilken finansieringen i överenskommelsen är reglerad med, har varit betydligt lägre än den indexutveckling som skett inom anläggningssektorn.

9 Övrigt

Samma redovisningsprinciper har använts som i den senaste årsrapporten.

10 Nämnd-/styrelsebehandling

Årsrapporten för 2018 behandlas i trafiknämnden den 19 februari 2019.

Region Stockholm

FUT 2018-0158
LS 2018-1077

Trafiknämnden/Förvaltning för utbyggd tunnelbana

Bilaga A Uppdrag

ÅR 2018

Innehållsförteckning

1 Uppdrag kopplade till mål 3
1.1 Attraktiv kollektivtrafik i ett hållbart transportsystem 3
1.1.1 Tillgänglig och sammanhållen region 3
1.2 Hållbar verksamhet 3
1.2.1 Säkra processer 3
1.2.2 Mål att definiera (Organisationseffektivitet) 3

1 Uppdrag kopplade till mål

1.1 Attraktiv kollektivtrafik i ett hållbart transportsystem

1.1.1 Tillgänglig och sammanhållen region

Uppdrag	Status	Kommentar
Tunnelbanestation Hagalund, Tunnelbana Älvsjö-Fridhemsplan, Spårväg syd och Roslagsbanan till City **Beskrivning** uppdra åt trafiknämnden återkomma med till LF med förslag till genomförandeavtal för objekten Tunnelbanestation Hagalund, Tunnelbana Älvsjö-Fridhemsplan, Spårväg syd och Roslagsbanan till City **Diarienr** LS 2017-0621 Löpande **Beslutat av** Landstingsfullmäktige 2017	▶	**ÅR 2018** Beslut har fattats av landstingsstyrelsen om finansiering och utbyggnad av en tunnelbanestation i Hagalund på gula linjen. Gällande ny tunnelbana mellan Fridhemsplan och Älvsjö har förvaltningen i sitt planeringsunderlag inarbetat objektet i investeringsplan. Projektstart enligt Sverigeöverenskommelsen är 2022, men det finns möjlighet till tidigareläggning om någon eller några av parterna förskotterar. Vid en eventuell tidigareläggning har förvaltningen bättre möjligheter att nyttja erfarenhet från tidigare projekt.

1.2 Hållbar verksamhet

1.2.1 Säkra processer

Uppdrag	Status	Kommentar
Utarbeta styrdokument för säkerhet **Beskrivning** att uppdra åt nämnder, styrelser och bolag inom Stockholms läns landsting att utarbeta styrdokument för säkerhet i enlighet med landstingsstyrelsens riktlinjer för säkerhet. **Diarienr** LS 2015-0093 Löpande LS 1407-0877 **Beslutat av** Landstingsfullmäktige 2016	✔	**ÅR 2018** Förvaltningen har utarbetat styrande dokument för informationssäkerhet, FUT 1501-0018, i enlighet med landstingsstyrelsens övergripande riktlinjer för säkerhet, LS 1407-0877. Förvaltningen avvaktar i arbetet med framtagande av gemensamma styrdokument för säkerhetsskydd med hänsyn till ny kommande lagstiftning inom säkerhetsskydd. Förvaltningen har rekryterat kompetens som arbetar med säkerhetsfrågor.

1.2.2 Mål att definiera (Organisationseffektivitet)

Uppdrag	Status	Kommentar
Se över delegationsordningar för att säkerställa att de är i enlighet med Policy för inköp **Beskrivning** att uppdra åt samtliga bolagsstyrelser och nämnder att se över sina respektive delegationsordningar för att säkerställa att de är i enlighet med Policy för inköp samt tillförsäkrar nämnden/styrelsen tillräcklig kontroll över inköpsverksamheten **Diarienr**	✔	**ÅR 2018** Delegationsordning för trafiknämnden samt beslutsordning för förvaltning för utbyggd tunnelbana är i enlighet med Policy för inköp.

Uppdrag	Status	Kommentar
LS 2017-1197 **Beslutat av** Landstingsfullmäktige 2018		

Region Stockholm

Förvaltning för utbyggd tunnelbana. Bilaga: Uppföljning målkarta per december 2018

Perspektiv Ekonomi	Status
Minst tre anbud per upphandling.	Grön
Projektprognos ska inte skilja mer än 5 procent jämfört med respektive månads utfall.	Grön
Byggherrekostnaden ska minska med 10 procent.	Gul
Kostnadsprognosen ska överensstämma med överenskommelsen inklusive tilläggsavtalet samt Sverigeförhandlingen.	Grön
Andel anställda i relation till konsulter ska öka.	Gul

Perspektiv Tid	
Miljödomar för alla projekt enligt tidplan.	Gul
Samtliga järnvägsplaner har varit ute på granskning enligt tidplan.	Gul
Fastställd järnvägsplan inom sex månader efter inlämning.	Grön
Markåtkomst ska vara säkerställd enligt tidplan.	Grön

Perspektiv Innehåll	
Bygghandlingsprojektering i enlighet med fastställda systemmål och krav i kravdatabasen.	Grön

Perspektiv Kunder	
Andelen positiva/neutrala inslag i media minst 85 procent.	Grön
Minst 75 procent av de berörda anser sig vara välinformerade.	Grön

Perspektiv Process	
Inga allvarliga arbetsmiljöolyckor.	Grön
Hållbarhet i bygghandlingar och produktion ska motsvara nivån Very good i Ceequal.	Grön
Klimatbelastningen från utbyggnaden av tunnelbanan ska reduceras.	Grön
Inga betydande revisionsanmärkningar.	Grön
Andel medarbetare som anser det är tydligt vem som hanterar vilka frågor ska öka.	Grön

Perspektiv Medarbetare	
Andelen medarbetare som tycker att förvaltningen är attraktiv arbetsgivare/ uppdragsgivare ska öka.	Grön
Minst ett utvecklingssamtal per medarbetare under året.	Grön
Den samlade medarbetarsituationen ska förbättras.	Grön

Region Stockholm

Bilaga C

Förvaltning/Bolag: Förvaltning för utbyggd tunnelbana

Investeringsutfall 2018.

Period 2018-12-31

Mkr	Årets investeringsutgifter (mkr) Bokfört 2018	Budget 2018	Avvikelse	Upparbetnings-grad 2018 (%)	Total utgift (mkr) Ackumulerad total utgift t o m 2018-12-31	Prognostiserad total utgift	Budgeterad total utgift (2018 års inv.plan)	Budgeterad total utgift (2019 års inv.plan)	Upparbetnings-grad totalt (%)	Beräknad tidpunkt för färdigställande (år)	Kommentar Förklaring till eventuell avvikelse
1 Specificerade objekt											
Strategiska investeringar											
Trafikslag*											
Tunnelbana till Nacka och Söderort	605,1	785,7	-180,6	77%	1 559,6	13 653,7	13 640,0	13 653,7	11%	2026	
Tunnelbana till Arenastaden	174,3	234,7	-60,4	74%	699,8	4 214,1	4 236,7	4 214,1	17%	2024	
Station Södra Hagalund	53,2	62,4	-9,2	85%	96,1	1 282,4	1 319,9	1 282,4	7%	2024	
Tunnelbana till Barkarby	197,6	250,9	-53,3	79%	564,2	3 248,9	3 358,5	3 248,9	17%	2024	
Depå Högdalen	105,6	268,6	-163,0	39%	244,7	1 615,2	1 635,5	1 615,2	15%	2024	
Depå tillkommande	0,0	0,0	0,0		0,0	1 865,6	1 902,5	1 865,6		2024	
Fordon	1,6	2,9	-1,3	55%	4,5	2 388,8	2 440,1	2 388,8	0%	2024	
Ersättningsinvesteringar											
Trafikslag*											
Objekt 1			0								
Rationaliseringsinvesteringar											
Trafikslag*											
Objekt 1			0								
2 Ospecificerade objekt totalt			0								
Varav strategiska investeringar			0								
Varav ersättningsinvesteringar			0								
Varav rationaliseringsinvesteringar			0								
Summa strategiska investeringar	1 137	1 605	-468	71%							
Summa ersättningsinvesteringar			0								
Summa övriga investeringar			0								
Summa investeringsutgifter totalt	1 137	1 605	-468	71%							

**) Gäller endast Trafiknämndens rapportering, resterande verksamheter tar bort denna underrubrik. Med trafikslag avses tunnelbana, lokalbana, buss, pendeltåg, sjötrafik, färdtjänst ect.*

Region Stockholm

Förvaltning/Bolag: Förvaltning för utbyggd tunnelbana

BILAGA D

PA-STATISTIK 2018-12-31

Antal anställda	**2018-12-31**		
Antal anställda	Kvinnor	Män	Totalt
heltid	31	29	60
deltid	0	0	0
Summa	31	29	60
Timanställda	0	0	0
Årsarbetare	31	29	60

Medellön för män respektive kvinnor

	2018-12-31		
	Kvinnor	Män	Totalt
Medellön	53 274	56 509	54 838

Region Stockholm

Förvaltning/Bolag: Förvaltning för utbyggd tunnelbana

BILAGA D1

Sjukfrånvaron i genomsnitt (exkl fd sjukbidrag) för 2018

Fyll i värden i de vita cellerna

1/1-31/12 - 2018	Kvinnor	Genomsnittligt antal sjukdagar för kvinnor	Män	Genomsnittligt antal sjukdagar för män	Totalt	Genonomsnittligt antal sjukdagar per anställd
Antal sjukdagar för	190	6,13	78	2,69	268	4,47
Antal anställda	31		29		60	

Antal sjuktillfällen inom olika intervall - perioden 1/1 - 31/12 2018

Fyll i värden i de vita cellerna

Kvinnor		%	Män		%	Totalt		%
Antal sjuktillf. = <14 dgr för kvinnor	56	98,25	Antal sjuktillf. = <14 dgr för män	26	100,00	Antal sjuktillfällen =< 14 totalt	82	98,80
Totalt antal sjuktillfällen för kvinnor	57		Totalt antal sjuktillfällen för män	26		Totalt antal sjuktillfällen	83	
Sjuktillf. = 14,01-90,0 dgr, kvinnor	1	1,75	Sjuktillf. = 14,01-90,0 dgr, män =	0	0,00	Sjuktillf.14,01-90,0 tot =	1	1,20
Totalt antal sjuktillfällen för kvinnor	57		Totalt antal sjuktillfällen för män	26		Totalt antal sjuktillfällen	83	
Sjuktillf. = > 90,01 dgr, kvinnor	0	0,00	Sjuktillf. = > 90,01 dgr, män	0	0,00	Sjuktillf. => 90,01dgr tot =	0	0,00
Totalt antal sjuktillfällen för kvinnor	57		Totalt antal sjuktillfällen för män	26		Totalt antal sjuktillfällen	83	

Obligatorisk redovisning av sjukfrånvaron 1/1-31/12 2018

Fyll i värden i de vita cellerna

		Nyckeltal
Total sjukfrånvarotid	1775	1,74
Sammanlagd ordinarie arbetstid	102194	
Summa tid med långtidssjukfrånvaro (60 dagar eller mer)	0	0,00 %
Total sjukfrånvarotid	1775	
Summa sjukfrånvarotid för kvinnor	1249	2,47 %
Sammanlagd ordinarie arbetstid för kvinnor	50655	
Summa sjukfrånvarotid för män	526	1,02 %
Sammanlagd ordinarie arbetstid för män	51539	
Summa sjukfrånvarotid i åldersgruppen 29 år eller yngre	189	1,24 %
Sammanlagd ordinarie arbetstid i åldersgruppen 29 år eller yngre	15301	
Summa sjukfrånvarotid i åldersgruppen 30-49 år	921	1,81 %
Sammanlagd ordinarie arbetstid i åldersgruppen 30-49 år	50781	
Summa sjukfrånvarotid i åldersgruppen 50 år eller äldre	665	1,84 %
Sammanlagd ordinarie arbetstid i åldersgruppen 50 år eller äldre	36112	

Region Stockholm

BILAGA D1

Förvaltning/Bolag: Förvaltning för utbyggd tunnelbana

PA-STATISTIK 2018-12-31

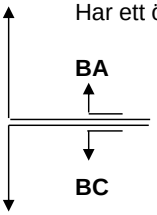
ANTAL CHEFER

Med chef avses person med personal-, budget- och verksamhetsansvar

Antal chefer

	2018-12-31		
Nivå	Kvinnor	Män	Totalt
AA		1	1
BA			
BB			
BC			
CA	7	9	16
LA			

Högsta **AA** Chef direkt underställd politisk nämnd/styrelse
Har ett övergripande personal-, budget- och verksamhetsansvar

BA Chef direkt underställd AA-chef

BB

BC Chef direkt överställd CA-chef

1:a linjen **CA** 1:a linjens chef som har personal-, budget- och verksamhetsansvar
och ett övergripande ansvar inom sitt funktionsområde

Annat ledningsansvar **LA** Arbetstagare med lednings- och samordningsansvar med begränsat ansvar

Exempel: Organisatoriska nivåer/Chefskoder

2 nivåe	3 nivåe	4 nivåe	5 nivåe	6 nivåer
AA	AA	AA	AA	AA
CA	BB	BB	BA	BA
	CA	BC	BB	BB
		CA	BC	BC
			CA	CA
LA	LA	LA	LA	LA

DEFINITIONER PA-statistik

Antal anställda:	Antal unika personnummer
Antal årsarbetare:	Summan av de anställdas sysselsättningsgrad
Antal timanställda:	Antal unika personnummer
Medellön:	Grundlön plus fast lönetillägg, uppräknat till heltid

All statistik ska vara könsuppdelad

Region Stockholm

Trafiknämnden/Förvaltning för utbyggd tunnelbana

Uppföljning kompetensförsörjningsplan

ÅR 2018

1 Inledning

Förvaltningen kategoriserar förvaltningens bemanning i fem kategorier; anställd personal, inhyrd personal, konsulter, köpta tjänster för projekteringsuppdrag och övriga köpta tjänster.

Inhyrd personal avser bemanning som utför löpande arbete inom förvaltningen. Inom förvaltningen är exempel på inhyrd personal en person med kompetens inom projektledning. En tunnelbaneutbyggnad kräver många särskilda/tekniska kompetenser som är svåra att anställa. För många av kompetensområdena är dessutom tidsperioden för uppgifterna begränsade till olika skeden. Att bemanna den här typen av infrastrukturprojekt genom att hyra in bemanning är vanligt i branschen. Dessa faktorer är förklaringar till nyttjandet av inhyrd personal istället för att anställa. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med målet att öka andelen anställda.

Bemanning som utför speciella konsultationer och utredningar eller experthjälp där egen kompetens saknas och tillfällig insats med ett tydligt definierat uppdrag kategoriseras som konsulter. Konsultkostnader inom förvaltningen består bland annat av juridiska tjänster och avser allmänjuridisk rådgivning, juridik i samband med upphandling, inklusive entreprenadjuridik, samt tjänster kopplade till de tillståndsprövningar i miljödomstol som kommer att krävas samt IT-konsulter. Andra konsulttjänster är stöd vid implementering av nytt prognos- och budgetsystem samt uppgradering av ekonomisystemet.

Tjänster för att genomföra projekteringsuppdrag från konsultföretag betecknas varken som inhyrd personal eller konsulter utan som en köpt tjänst som är direkt kopplad till ett investeringsobjekt och redovisas som utgifter i balansräkningen.

Övriga köpta tjänster avser tjänster som köps från exempelvis trafikförvaltningen, Locum och regionledningskontoret.

I bemanningsvolymerna ingår både de volymer (antal helårsarbeten) som återfinns i förvaltningens stab och som kostnadsförs samt de volymer som återfinns i investeringsprojekten. De lönekostnader som avser direkt arbete i investeringsobjekten förs om till investeringsutgifter i ekonomisystemet och ingår därför inte i resultaträkningen. Kostnaderna för bemanning i tabellen ovan härrör till förvaltningens stab.

Förvaltningens mål är att personer i ledande befattningar samt personer där arbetsuppgiften kommer att behövas under lång tid i möjligaste mån ska bemannas genom anställning inom Region Stockholm. Samtliga chefstjänster består av anställd personal.

2 Attraktiv arbetsgivare

Förvaltningen arbetar med kontinuerliga chefs- och ledarskapsträffar för att stärka förvaltningens chefer i både chef- och ledarskap. Utöver detta arbetar förvaltningen med grupputveckling i medarbetarledet. Förvaltningen lägger stor vikt vid att årligen arbeta igenom värdegrunden. För att ständigt förbättra förvaltningen i dess roll som attraktiv arbetsgivare genomförs tertialvis en medarbetarbarometer som ett komplement till Region Stockholms samlade medarbetarenkät. Resultatet bereds på enhetsnivå och behandlas sedan i ledningsgruppen. Vid behov vidtas förbättringsåtgärder.

För att marknadsföra Region Stockholm och förvaltningen som arbetsgivare deltar förvaltningen på flera arbetsmarknadsmässor på högskolor.

I maj startade förvaltningen ett Linkedinkonto för att profilera förvaltningen som arbetsgivare. Ett aktivt planerat nyhetsflöde med chefer och medarbetare som ambassadörer sprids bilden av förvaltningen som en attraktiv arbetsgivare.

Om förvaltningen är en attraktiv arbetsgivare mäts genom stolta och motiverade medarbetare i medarbetaruppföljningen. 2018 låg medarbetarindexet på förvaltningen på 81, en nivå som förvaltningen strävar efter att förbättra.

3 Systematisk kompetensplanering

Förvaltningen arbetar kontinuerligt för att medarbetarna ska ha rätt kompetens med utgångspunkt i uppdrag och ansvar. Utöver detta har utbildning i systematiskt arbetsmiljöarbete, lönesättning och utvecklingssamtal genomförts. Vidare har insatser inom säkerhet och informationssäkerhet gjorts samt webbutbildningarna inom till exempel SLL Disa informationssäkerhet och HBTQ-utbildningen. Förvaltningen arbetar aktivt för att attrahera nya medarbetare. Under året har förvaltningen deltagit i såväl Armada som LAVA. Här möter förvaltningen studenter med kompetens som förvaltningen behöver.

Region Stockholm arbetar med att förbättra kompetensförsörjningen, vilket sker med en modell för kompetensplanering, KOLL, vilken används tillsammans med IT-stödet ProCompetence. Förvaltningen bedömer årligen möjligheten att implementera modellen och verktyget baserat på verksamhetens mål och uppdrag samt uppnådd nytta.

4 Personal och utbildning

Förvaltningen går nu från ett projekteringsläge till ett byggskede. Det innebär att behovet av kompetens delvis förändras men främst behövs betydligt fler medarbetare. Förvaltningen är vid årsskiftet 2018/2019 cirka 200 medarbetare med en förväntad ökning under 2019. De kompetenser som behövs är svåra att rekrytera eftersom det pågår så många och stora infrastrukturprojekt i regionen. Den stora yrkesgruppen som förvaltningen behöver är olika former av byggledare.

Rekryteringen sker dels genom anställningar och genom inhyrning av resurser från konsultföretag. Förvaltningens mål är att öka andelen anställda i relation till inhyrd personal. Men som ovan nämnts är rekryteringssituationen svår men förvaltningen ser alltid över möjligheten till rekrytering före nyttjande av inhyrd personal.

För att öka förvaltningens rekryteringsmöjligheter sker ett deltagande vid olika arbetsmarknadsmässor vid högskolor. Linkedin är också en viktig kanal för rekryteringar. Vidare anordnar förvaltningen årligen en bemanningsdag, förvaltningen bjuder då in potentiella företag och beskriver uppdrag samt vilket kompetensbehov som finns. Detta genomförs för att förvaltningen ska kunna säkra kompetensbehovet då rekrytering inte är möjlig.

Vidare genomför förvaltningen kontinuerligt kompetenshöjning inom olika områden. Detta sker dels genom Region Stockholms utbildningsportal men även genom att förvaltningen själva genomför utbildningar. Detta sker genom lunchseminarier, webbutbildningar och interna utbildningar. All ny personal genomgår förvaltningens introduktion som hålls av förvaltningschefen. Dessutom genomförs riktade utbildningar beroende i vilken framdriftsfas som projekten är i. Exempel på detta är utbildning inom entreprenadjuridik.

Ledarskap är ett prioriterat område för förvaltningen och därför genomförs fyra chefsträffar per år vars fokus är chef- och ledarskap. Detta sker genom personlig utveckling samt genom utbildning, workshops etcetera. med utgångspunkt i de krav som Region Stockholm ställer på en chef.

4.1 Kompetensförsörjning

Förvaltningen arbetar kontinuerligt för att medarbetarna ska ha rätt kompetens med utgångspunkt i uppdrag och ansvar. Utöver detta har utbildning i systematiskt arbetsmiljöarbete, lönesättning och utvecklingssamtal genomförts. Vidare har insatser inom säkerhet och informationssäkerhet gjorts samt webbutbildningarna inom till exempel informationssäkerhet (Disa) och HBTQ-utbildningen. Förvaltningen arbetar aktivt för att attrahera nya medarbetare.

4.2 Utbildning och kontinuerlig kompetensutveckling

Förvaltningen har i samarbete med HR-avdelningen genomfört utbildning i systematiskt arbetsmiljöarbete, lönesättning och utvecklingssamtal. Vidare har insatser inom säkerhet och informationssäkerhet gjorts samt webbutbildningarna inom till

exempel informationssäkerhet (Disa) och HBTQ-utbildningen.

Förvaltningen har även infört så kallade chefs- och ledarskapsträffar som genomförs fyra gånger per år. Syftet är båda att utbilda samt stärka förvaltningens ledare.

4.3 Gott och inkluderande ledarskap

Bra chefer och ledare skapar förutsättningar för ett bra arbetsklimat och en styrning som överensstämmer med Region Stockholms mål. En viktig del i att vara en attraktiv arbetsgivare i dag och för framtiden är att chefer inom förvaltningen har den kompetens som behövs för att driva och genomföra ett kontinuerligt förändrings- och förbättringsarbete. Förvaltningen prioriterar därför nedanstående områden.

- Förvaltningens chefer deltar i chefs- och ledarutvecklingsprogrammet som har sin utgångspunkt i Region Stockholms personalpolicy, ledarkriterier och rollbeskrivning för chefer.
- Förvaltningens chefer erbjuds vid behov individuella chefscoachningsprogram.
- Förvaltningens chefer erbjuds att delta i mentor- /adeptprogram.
- Förvaltningens chefer erbjuds att genomgå chefs- /ledarskapsutbildningar.
- Identifiera och utveckla kommande chefer genom att erbjuda utvalda ledare utan formellt personalansvar att delta i ledarutvecklingsprogram.

Förvaltningen fortsätter satsa på det chefsprogram som idag består av fyra träffar per år. Fokusområdena är både chefs- och ledarskapsansvaret. Hitintills har träffarna handlat om ökad kunskap inom coachning, förändringsledning samt personlig utveckling men även om fortbildning inom de krav som Region Stockholm ställer på en chef. Förvaltningen bedömer årligen möjligheten att implementera kompetensplaneringsmodellen KOLL och verktyget ProCompetence baserat på verksamhetens mål och uppdrag samt uppnådd nytta.

Planeringen för kompetensutveckling på individnivå görs för samtliga anställda. Enligt 2018 års medarbetarenkät har 92 procent av de anställda medarbetarna i förvaltningen haft utvecklingssamtal. Chefer och medarbetare ska ha individuella planer som tydliggör verksamhetsmålen.

4.4 En modern arbetsgivare

Förvaltningen verkar för ökad lönespridning och en differentiering av löneökningar. Inför den årliga löneöversynen arbetar ledningen med att analysera befintlig lönestruktur och prioritera med syfte att uppnå önskad effekt. I samband med den årliga löneöversynen erbjuds utbildningar med syfte att cheferna ska känna sig trygga i att sätta lön utifrån ökad lönespridning och en differentiering av löneökningar. Frågor som rör diskrimineringslagstiftningen ingår i den årliga medarbetarenkäten. Om resultatet ger indikation på diskriminering tas åtgärder fram.

Region Stockholm

Övriga avsättningar, ansvarsförbindelser och tvister

Bilaga E1

Nämnd/Bolag **Förvaltning för utbyggd tunnelbana** Period 2018-12-31

Belopp anges i kronor.

Legala Avsättningar

Specificera typ av avsättning: [1]	IB 2017	Ianspr under året	Återföring	Årets avsättning	UB	Tidpunkt då avsättning skall upplösas (ange år)	Är avsättningen föremål för tvist (JA/NEJ)
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
TOTALT	0	0	0	0	0		

[1] För varje avsättning ska anges: osäkerhet om belopp el tidpunkt för utflöde av resurser samt eventuella gottgörelser som kan erhållas

Informella Avsättningar (endast bolagen)

Specificera typ av avsättning: [1]	IB 2018	Ianspr under året	Återföring	Årets avsättning	UB	Tidpunkt då avsättning skall upplösas (ange år)	Är avsättningen föremål för tvist (JA/NEJ)
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
TOTALT	0	0	0	0	0		

[1] För varje avsättning ska anges: osäkerhet om belopp el tidpunkt för utflöde av resurser samt eventuella gottgörelser som kan erhållas

Ansvarsförbindelser

Specificera typ av ansvarsförbindelse	Belopp	Är ansvarsförbindelsen föremål för tvist (JA/NEJ)
TOTALT	0	

Skuld för avslutade tvister

Specificera skuld	Belopp
TOTALT	0

Definitioner

Legal avsättning (legal förpliktelse)
En avsättning för en förpliktelse (åtagande) som härrör från ett kontrakt, lagstiftning eller annan laglig grund. (BFNAR 2012:1)

Informell avsättning (informell förpliktelse)
En avsättning för en förpliktelse (åtagande) som härrör från ett företags handlande genom att företaget på grund av etablerad praxis, offentliggjorda riktlinjer eller ett tillräckligt detaljerat, aktuellt uttalande har visat externa parter att företaget påtar sig vissa skyldigheter och därigenom har skapat en välgrundad förväntan hos dessa parter om att det kommer att fullgöra sina skyldigheter. (BFNAR 2012:1)

Informella avsättningar finns inte i landsting och kommuner, avser endast bolag. Redovisas som ansvarsförbindelse i landstinget - se punkt c nedan.

Ansvarsförbindelse
a) en möjlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser och vars förekomst kommer att bekräftas endast av att en eller flera osäkra framtida händelser inträffar eller uteblir
b) en befintlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom någon av följande förutsättningar gäller:
• det är inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen,
• förpliktelsens storlek kan inte beräknas med tillräcklig tillförlitlighet,
eller
c) en händelse som - på grund av etablerad praxis, offentliggjorda riktlinjer eller tillräckigt utförligt och aktuellt uttalande - har skapat en välgrundad förväntan hos externa parter att kommunen eller landstinget kommer att vidta åtgärder vilket kan komma att kräva ett utflöde av resurser, men som inte uppfyller villkoren för en förpliktelse enligt denna rekommendation. (RKR Rek 10.2)

Skuld för avslutad tvist
Om en rättsprocess är avslutad (t ex ett mål som är förlorat i första instans) och inget överklagande är aktuellt, är det klart vilket belopp som ska betalas och när. Gäller även i de fall ett myndighetsbeslut inte överklagas.

Region Stockholm

Konsultkostnader

Bilaga E2

Förvaltning/Bolag **Förvaltning för utbyggd tunnelbana**

Belopp anges i kronor.

Kategorisering:
Förvaltningen kategoriserar förvaltningens bemanning i fem kategorier; anställd personal, inhyrd personal, konsulter, köpta tjänster för projekteringsuppdrag och övriga köpta tjänster.
- Inhyrd personal avser bemanning som utför löpande arbete inom förvaltningen. Inom förvaltningen är exempel på inhyrd personal en person med kompetens inom projektledning.
- Bemanning som utför speciella konsultationer och utredningar eller experthjälp där egen kompetens saknas och tillfällig insats med ett tydligt definierat uppdrag kategoriseras som konsulter.
- Tjänster för att genomföra projekteringsuppdrag från konsultföretag betecknas varken som inhyrd personal eller konsulter utan som en köpt tjänst som är direkt kopplad till ett investeringsobjekt och redovisas som utgifter i balansräkningen.
- Övriga köpta tjänster avser tjänster som köps från exempelvis trafikförvaltningen, Locum och regionledningskontoret.

Inhyrd personal och konsultkostnader i resultaträkningen[1]

Inhyrd personal i resultaträkningen

Leverantör	Belopp	Ändamål
Kostnader inhyrd personal (Konto 7551)		Kostnader för inhyrd personal i förvaltningsstaben från personaluthyrningsföretag eller liknande.
Zero Chaos	49 681 778	Kostnaden för inhyrd personal finns främst inom enheterna Teknik och Hållbarhet, men också på enheterna IT, Upphandling och avdelning Planering. En tunnelbaneutbyggnad kräver många särskilda/tekniska kompetenser som är svåra att anställa. För många av kompetensområdena är dessutom tidsperioden för uppgifterna begränsade till olika skeden.
KPMG AB	1 554 000	Översyn av ekonomisystemet Agresso samt prognos- och budgetsystem samt stöd vid K3 (komponentredovisning) implementering.
Övriga leverantörer	825 260	
TOTALT	**52 061 039**	

Konsultkostnader i resultaträkningen

Leverantör	Belopp	Ändamål
Konsultarvoden speciella utredningar – IT (konto 7542)		Konsultarvoden för speciella konsultationer och utredningar som avser IT-området.
Zero Chaos	24 965	
Secure State AB	378 046	
qep (Locum)	100 365	
Konsultarvoden speciella utredningar - juridiska tjänster (Konto 7561)		Konsultarvoden för speciella konsultationer och utredningar som avser juridiska frågor.
Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB	760 363	
Konsultarvoden speciella utredningar - marknadsföring/PR (Konto 7562)	0	Konsultarvoden för speciella konsultationer och utredningar som avser marknadsföring/PR.
Konsultarvoden managementkonsulter (Konto 7563)		Konsultarvoden för organisationskonsulter. Med detta menas konsulter somhjälper till med olika typer av organisationsförändringar eller styrmodeller.
Zero Chaos	1 768 420	
KPMG AB	1 996 800	
Övriga leverantörer	-3 465 604	Ombokning av kostnader för anslutningsnät till investering enligt skrivelse i årsrapporten.
Konsultarvoden övriga (Konto 7569)		Konsultarvoden för speciella konsultationer och utredningar som avser övriga frågor.
Zero Chaos	175 466	
Övriga leverantörer	90 540	
TOTALT	**1 829 361**	

[1)] Skall anges av förvaltning/bolag med konsultkostnader som överstiger 10 mkr under räkenskapsåret. Avser kostnader som rapporteras på koncernkonton 7542, 7561, 7562, 7563 och 7569. Avser SLL-externa köp.

Projekteringstjänster, inhyrd personal och konsultkostnader som ingår i årets investeringar[2]

Projekteringstjänster i balansräkningen

Leverantör	Belopp	Projekt
Utgift för projektering (Konto 1294)		Utgifter avseende uppdrag inom projektering beställda av förvaltningen, det vill säga projekteringstjänster.
Zero Chaos (Sweco)	340 875 722	Nacka-Söderort
Zero Chaos (WSP)	178 318 187	Arenastaden
Zero Chaos (RTW)	151 838 913	Barkarby
Zero Chaos (WSP)	70 271 436	Depå
TOTALT	**741 304 258**	

Inhyrd personal i balansräkningen

Leverantör	Belopp	Projekt
Inhyrd personal inom beställarorganisationen (Konto 1293)		Resurs som utför löpande arbete är inhyrd personal även om personen arbetar för en konsultfirma. Inhyrd personal som är direkt kopplad till investeringsobjekt.
Zero Chaos (Nacka-Söderort)	49 461 409	Nacka-Söderort
Zero Chaos (Arenastaden)	16 457 057	Arenastaden
Zero Chaos (Barkarby)	10 438 777	Barkarby
Zero Chaos (Depå)	10 288 886	Depå
Zero Chaos (Norr stab)	3 159 992	Norr stab
Deloitte	1 451 256	Söder stab och Norr stab
TOTALT	**91 257 376**	

Konsultutgifter i balansräkningen

Leverantör	Belopp	Projekt
Konsultutgifter inom beställarorganisationen (Konto 1296)		Speciella konsultationer och utredningar, experthjälp (egen kompetens saknas), tillfällig insats (tydligt definierat uppdrag).
Zero Chaos (Nacka-Söderort)	422 837	Nacka-Söderort
Zero Chaos (Arenastaden)	64 439	Arenastaden
Zero Chaos (Barkarby)	108 017	Barkarby
Zero Chaos (Depå)	37 032	Depå
Zero Chaos (Norr stab)	33 735	Norr stab
TOTALT	**666 060**	

[2)] Skall anges av förvaltning/bolag med investeringar som överstiger 100 mkr under räkenskapsåret.

Region Stockholm

FUT 2018-0158
LS 2018-1077

Trafiknämnden/Förvaltning för utbyggd tunnelbana

Styrningsrapport

ÅR 2018

Innehållsförteckning

1 Efterlevnaden av styrande direktiv 3
1.1 Efterlevnaden av fastställt reglemente 3
1.2 Efterlevnad av landstingsövergripande styrande dokument 3

2 Intern kontroll 5
2.1 Styr- och kontrollmiljö 5
2.2 Riskbedömning, åtgärder och kontrollaktiviteter 5
2.3 Övervakning 6
2.4 Försäkran om internkontroll 7

3 Landstingsrevisorernas samlade bedömning 8

4 Behandling av styrningsrapporten 9

1 Efterlevnaden av styrande direktiv

1.1 Efterlevnaden av fastställt reglemente

Trafiknämnden ansvarar för genomförandet av utbyggnaden av tunnelbanans samt övriga åtgärder som beslutas inom ramen för 2013 års Stockholmsförhandling enligt 41 § i Reglemente för landstingsstyrelse och nämnder. Från och med den 1 juli 2017 tog trafiknämnden över ansvaret för utbyggnaden av tunnelbanan från landstingsstyrelsen som tidigare hade ansvaret.

Trafiknämnden har beslutat om en delegationsordning till förvaltningschefen som i sin tur har utarbetat en beslutsordning. Verksamheten har bedrivits i enlighet med reglementet.

1.2 Efterlevnad av landstingsövergripande styrande dokument

Policyer och styrdokument har i tillämpliga delar följts.

Förvaltningens hållbarhetspolicy och hållbarhetsstrategi utgår ifrån bland annat de aspekter mål i miljöprogrammet som berör förvaltningens arbete och styr därmed förvaltningens hållbarhetsarbete mot samma mål som anges i Miljöprogrammet.

Förvaltningen har en etablerad krisledningsfunktion med processer och rutiner implementerade utifrån tidigare projektfaser och organisation. Krisledningsfunktionen ses över och styrande dokument, processer och rutiner uppdateras för att harmonisera fullt ut med regionens riktlinjer för krisberedskap. Fortsatt arbete kommer att ske under 2019 med att resurssäkra krisorganisationen utifrån projektens utveckling och övergång från planering till produktion samt lokalisering av medarbetare i produktionsnära projektkontor. Krisledningen kommer att övas, dels utifrån beslutade roller, processer och rutiner, dels utifrån ett tänkbart scenario tillsammans med projektens olika externa intressenter. Arbetet anpassas utifrån etablering av produktionsnära projektkontor och tänkta produktionsstarter.

Förvaltningen har riktlinjer avseende mutor och jäv som ansluter till Sveriges kommuner och landstings vägledning ”om mutor och jäv”, reviderad 2012-09-01. Denna skrivelse riktar sig främst till egen personal och anlitade konsulter. Förutom framtagna riktlinjer sker även utbildning och information som förutom muta och korruption även innefattar jäv. En översyn av riktlinjerna kommer att göras under 2019. Förebyggande arbete avseende antikorruption och mutor riktas både till den egna beställande organisationen och till förvaltningens leverantörer. Gentemot leverantörsmarknaden ingår antikorruption som en del i hållbarhetsarbetet, till exempel ingår FN:s deklaration mot korruption i regionens Uppförandekod för leverantörer. Ny rutin har införts för konsulter som anlitas via konsultmäklare, i samband med kontrakt ska konsult bland annat signera ett de har erhållit information kring förvaltningens riktlinjer avseende mutor och jäv.

Förvaltningen följer Region Stockholms informationssäkerhetspolicy. Det pågår ett

arbete med att införa ett ledningssystem, LIS, i enlighet med handlingsprogrammet för informationssäkerhet 2016-2020 för att säkerställa ett systematiskt informationssäkerhetsarbete. Regelefterlevnad avseende informationssäkerhet sker i det övergripande rapporteringssysmet, Compliance-portalen. Införandet av nya dataskyddsförordningen, GDPR, är genomförd och instruktioner finns tillgängliga för förvaltningens medarbetare. Dataskyddsombud kommer fortlöpande säkerställa efterlevnad av dataskyddsförordningen.

Förvaltningens uppdrag att bygga tunnelbana är partfinansierat av Region Stockholm, staten, Stockholms stad, Nacka kommun, Solna stad och Järfälla kommun. Förvaltningen arbetar för de principer för ekonomistyrning som anges i 2018 års budget och som handlar om en långsiktigt hållbar ekonomi. I detta arbete ingår att alltid fatta de effektivaste och bäst grundade besluten utifrån ekonomisk grund.

Under 2018 har Region Stockholm fastställt en ny inköpspolicy, LS 2017-1197. Arbete pågår med nya riktlinjer. Så snart som regionen har fastställt nya riktlinjer för upphandling kommer översyn att göras av förvaltningens styrande dokument så att dessa styr mot regionens övergripande policy och riktlinjer där så är tillämpligt.

2 Intern kontroll

Intern kontroll definieras som en process där nämnden, ledningen i förvaltningen och övrig personal samverkar för att med rimlig grad av säkerhet se till att nämnden:

- uppfyller fastställda mål, bedrivs effektivt och ändamålsenligt,
- följer tillämpliga lagar, föreskrifter, avtal och styrande dokument,
- bedrivs säkert så att verksamheten skyddas samt,
- har tillförlitlighet i rapportering och information.

Intern kontroll inom landstinget utgår från COSO-modellen, vilket innebär att arbeta systematiskt med att förutse risker och möjligheter och att proaktivt hantera och kommunicera dessa. De fem komponenterna i COSO-modellen är:

- styr- och kontrollmiljö
- riskbedömning
- åtgärder och kontrollaktiviteter
- information och kommunikation
- övervakning

2.1 Styr- och kontrollmiljö

Praktiskt arbete med riskhantering sker i respektive projekt och riskarbetet är kopplat till förvaltningens övergripande internkontrollplan.

Statusrapportering gällande risker sker via projektcontroller till projektchefer och till avdelningschef Norr och Söder. Rapportering till förvaltningschef sker via uppföljningsmöten mellan avdelningschefer och förvaltningschef.

Övergripande risker sammanställs i förvaltningens internkontrollplan, där det för 2018 finns 21 riskområden som kopplar till förvaltningens kravområden. Uppföljningen av åtgärder kategoriseras i grönt, gult eller rött beroende på i vilken mån åtgärderna sker enligt plan.

2.2 Riskbedömning, åtgärder och kontrollaktiviteter

Förvaltningens arbete inom intern kontroll utgår från regionens policy för intern kontroll. Det innebär att förvaltningen ska arbeta systematiskt med att förutse, proaktivt hantera och kommunicera risker, möjligheter, åtgärder och kontrollmoment. Den interna kontrollen omfattar en struktur av policyer, processer, rutiner och organisation och bygger på en helhetssyn avseende regionens verksamhet och mål. Syftet är att säkerställa att verksamheten bedrivs säkert, effektivt, ändamålsenligt och inom fastställda ekonomiska förutsättningar, samt att rapporteringen är tillförlitlig och att lagar, förordningar och interna regler följs.

Förvaltningen utför ett löpande riskarbete utifrån en framtagen process för övergripande riskhantering. Processen syftar till att tydliggöra ansvar och säkra att det övergripande kontinuerliga riskarbetet hanteras korrekt inom såväl förvaltningen som inom Region Stockholm och till parterna.

Status för 16 av punkterna i internkontrollplanen bedöms vara gröna och fem bedöms som gula. För samtliga gröna punkter bedöms även trenden som grön. Gällande de gula punkterna bedöms trenden för tre av dessa vara gul medan trenden för två punkter bedöms vara grön. De gula punkterna där trenden bedöms vara grön gäller punkten förseningar, samt punkten informationssäkerhet.

För de gula punkterna pågår aktivt arbete för att hantera dessa vilket beskrivs nedan.

Både avdelning Norr och Söder samt förvaltningsstaben jobbar kontinuerligt för att minska risken för bristande kostnadsstyrning (gul trend).

Risken för överklaganden (gul trend) bevakas kontinuerligt av både avdelning Söder och Norr, samt förvaltningsstaben. Diskussioner samt avtalsskrivande sker med berörda parter.

För att minska risk för förseningar (grön trend) hålls möten med kommuner och frågor förankras med länsstyrelsen, mark- och miljödomstolen och Trafikverket. Avtalsfrågor, samarbetsfrågor och plan- och tillståndsfrågor avhandlas strukturerat.

Gällande informationssäkerhet (grön trend) pågår implementering av ledningssystem för informationssäkerhet.

Risken gällande bristande efterlevnad och behovsanalys inom konsultförsörjningsprocessen (gul trend) hanteras bland annat genom framtagandet av en ny rutin för beställning av inhyrd personal och konsulter.

Utförligare beskrivning ges i internkontrollrapport för 2018.

2.3 Övervakning

Efterlevnad av styrande dokument

Förvaltningen följer Region Stockholms policy för intern kontroll via arbetet med den interna kontrollplanen samt via framtagen riskhanteringsprocess.

Hantering av brister och avvikelser

I revisorernas årsrapport för 2017 konstaterades att den interna kontrollplanen är framtagen utifrån genomförd riskanalys och att riktlinjer och rutiner finns, samt att processbeskrivning för riskarbetet finns.

Den interna styrningen och kontrollen bedömdes vara tillräcklig.

Revisionsgranskningen visade ett behov av att tydliggöra hur behovsanalys för enskilda konsultavrop dokumenteras och att efterlevnaden av förvaltningens rutin för anbudsutvärdering behövde förbättras. Vidare efterfrågade revisionen en tydligare koppling mellan det enskilda konsultavropet och den övergripande bemanningsplanen.

Utifrån revisorernas synpunkter har en ny kontrollpunkt lagts till i den interna kontrollplanen för att adressera behovet av tydligare koppling mellan konsultavrop och bemanningsplan, samt tydliggöra dokumentationen.

2.4 Försäkran om internkontroll

Nämnden ska försäkra sig om att den interna kontrollplanen genomförs och vid behov vidta åtgärder som säkerställer att den interna kontrollen är tillräcklig. Förvaltningschefen ska regelbundet rapportera till nämnden om hur den interna kontrollplanen genomförs och, hur den interna kontrollen fungerar samt föreslå åtgärder för att säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig. Brister i den interna kontrollen ska omedelbart rapporteras till nämnden. Vid misstanke om brott ska styrelsen utan oskäligt dröjsmål vidta åtgärder och informera landstingets ledning och landstingsrevisorerna.

Nämnden har försäkrat sig om att man genom förvaltningschefen vidtagit nödvändiga åtgärder för att uppnå en tillräcklig internkontroll inom verksamheten, i enlighet med Policy för intern kontroll LS 1303-0431.

3 Landstingsrevisorernas samlade bedömning

Revision anser i delrapporten per augusti 2018 att resultatbudgeten i huvudsak har analyserats och kommenterats på ett tillfredställande sätt i nämndens delårsrapport. Avvikelser mot årets investeringsbudget har analyseras och kommenteras på ett tillfredsställande sätt i enlighet med landstingsstyrelsens förvaltnings anvisningar. Däremot saknar revisionen, precis som för trafikförvaltningens verksamhet, kommentarer om vilka långsiktiga konsekvenser avvikelserna har för investeringsverksamheten som helhet och respektive projekt vad gäller exempelvis kostnader och tidsförskjutningar.

Måluppfyllelsen har i huvudsak analyserats och kommenterats på ett tillfredsställande sätt i nämndens delårsrapport för förvaltningen. Revisionen bedömer nämndens prognos för det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet för förvaltningen i allt väsentligt som rimlig.

Revisionen bedömer att förvaltningens mål är i linje med fullmäktiges mål. Revisionen anser vidare att det inom de granskade områdena finns riktlinjer och rutiner för att säkerställa en tillräcklig styrning och intern kontroll inom förvaltningen. Revisionen bedömer att nämnden även bör efterfråga och rapportera en mer samlad konsekvensbeskrivning på investeringarnas totala utgifter och kostnader, men även fastställda tids och kvalitetsramar, i förhållande till avtal och genomförandebeslut. Detta för att möjliggöra styrningen av fleråriga investeringar som omfattar flera miljarder kronor per projekt.

I granskningen har det inte kommit fram några omständigheter som ger anledning att anse att nämndens delårsrapport inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och god redovisningssed.

4 Behandling av styrningsrapporten

Denna styrningsrapport ingår som en bilaga till årsrapporten 2018 och behandlas av trafiknämnden den 19 februari 2019.

Frågeformulär avseende uppföljning av landstingets Upphandling och Inköp år 2018

Frågeformuläret syftar till att besvara hur nämnder/bolag arbetat med upphandling under året.

Uppgiftslämnare och kontaktperson:

Resultatenhet	Kontaktperson	E-postadress	Telefonnummer
Förvaltning för utbyggd tunnelbana	Pia Lindberg Nedby	Pia.lindberg-nedby@sll.se	0707373029

1. Upphandlat år 2018

Här avses annonserade upphandlingar som avslutats under år 2018, det vill säga där avtal tecknats. Avrop, beställning och förnyad konkurrensutsättning på föregående års ramavtal tas inte med. Upphandlingsvärdet avser det sammanlagda avtalsvärdet, inklusive optionsår. Mkr betecknar miljoner kronor.

1.1 Ange antalet upphandlingar över 586 907 kronor (det vill säga gränsen för direktupphandling) för LOU samt det totala upphandlingsvärdet för dessa. Särskilj egna upphandlingar, samordnade upphandlingar och de upphandlingar som Ni gett SLL Upphandling i uppdrag att utföra.
De verksamheter som går under LUF anger upphandlingar över 1 092 436 kronor (det vill säga gränsen för direktupphandling).

Upphandlingar över 586 907 kr för LOU samt 1 092 436 kr för LUF år 2018		
Upphandling	Antal upphandlingar, totalt	Totalt upphandlingsvärde (Mkr)
Egna upp-handlingar	6	180
Lokalt samordnad upphandling	0	0

Uppdrag till SLL Upphandling	0	0

Lokalt samordnad upphandling är när två eller flera nämnder/styrelser eller bolag gemensamt anskaffar varor och tjänster av samma slag. Den part som genomför den samordnade upphandlingen redovisar denna i enkäten.

Eventuella kommentarer till fråga 1.1:

1.2 Ange antalet direktupphandlingar och det totala upphandlingsvärdet för dessa.

Antal direktupphandlingar och upphandlingsvärde år 2018		
Upphandling	Antal	Totalt upphandlingsvärde (Mkr)
Mellan 100 000 kr och 586 907 kr för LOU och 1 092 436 kr för LUF	0	0
Över 586 907 kr för LOU och 1 092 436 kr för LUF med synnerliga skäl	0	0

Eventuella kommentarer till fråga 1.2:

2. Miljöprogram och uppförandekod

2.1 I hur många upphandlingar (exkl. direktupphandlingar) där avtal har tecknats år 2018 har landstingets miljöprogram beaktats? Avser upphandlingar över 586 907 kronor för LOU och 1 092 436 kronor för LUF.

Upphandlingar där landstingets miljöprogram beaktats år 2018	
	Antal upphandlingar, totalt
Egna upphandlingar	6
Samordnad upphandling	0
Uppdrag till SLL Upphandling	0

2.2 Antal genomförda leverantörsuppföljningar av miljökrav: 0

a) Antal leverantörsuppföljningar som lett till åtgärd: 0

b) Om det lett till åtgärd, beskriv denna: 0

3. Avtal

3.1 I vilken utsträckning utnyttjar Er verksamhet samordnade upphandlingsavtal?

Alltid ☐
Ofta ☒
Sällan ☐
Aldrig ☐

Om svar ”sällan” eller ”aldrig”, ange orsak:

4. Använder ni elektroniska beställningssystem?

Ja ☐
Nej ☒

a) Om ja, vilket system används?

Clock Work ☐
Annat ☐

Om annat, ange vad:

b) Om nej, finns planer på ett införande?

Ja ☒
Nej ☐

Kommentar :
Förvaltningen har än så länge relativt få beställningar. Startkostnad för det beställningssystem var ramavtal finns är 6 mkr oavsett behov/omfattning. Enligt info avser SLL att inskaffa ett gemensamt system inom snar framtid. Upphandlingar och inköp följs upp manuellt.

5. Kvalitet upphandlingsarbetet

5.1 Finns lokal upphandlingspolicy och standardiserad upphandlings-process?

Finns det en dokumenterad lokal upphandlingspolicy som följs?	Finns det en dokumenterad och standardiserad upphandlingsprocess som följs?

2017	2018	2017	2018
Ja ☐ Nej ☒	Ja ☐ Nej ☒	Ja ☒ Nej ☐	Ja ☒ Nej ☐

Eventuella kommentarer till fråga 5.1: SLL Inköpspolicy används, lokala riktlinjer och processbeskrivningar finns.

6. Upphandlingsstrategi, riskanalys och kvalitetssäkring

6.1 Hur många upphandlingar har en dokumenterad upphandlingsstrategi som bland annat innehåller: mål, marknads-, risk- och spendanalys samt hållbarhet. I vilken utsträckning finns en dokumenterad riskanalys (där väsentliga risker identifieras och bedöms) med kvalitetssäkringsmoment (där flera personer granskar underlag före annonsering och tilldelningsbeslut)? Gäller upphandlingar över 586 907 kronor för LOU och 1 092 436 kronor för LUF.

Upphandlingsstrategi, riskanalys och kvalitetssäkring		
	Antal med genomförd och dokumenterad upphandlingsstrategi	Antal upprättade strategier innehållande dokumenterad riskanalys och kvalitetssäkringsmoment
Egna upp-handlingar	2	2
Samordnad upphandling	0	0
Uppdrag till SLL Upphandling	0	0

Eventuella kommentarer till 6.1: Förvaltningen har en övergripande upphandlingsstrategi. Vid varje entreprenadupphandling görs en separat bedömning av strategi och risker mm. Redovisat antal avser entreprenadupphandlingar.

7. Uppföljning

7.1 Har ni en organisation som säkerställer aktiv uppföljning av villkor i och köpta volymer på ingångna avtal?

Ja ☒

Beskriv denna:
Ansvarigt projekt följer upp produktion/leverans. Stödfunktioner finns för övergripande uppföljning.

Nej ☐
Om nej, ange varför?

7.2 Genomför ni seriositetskontroller via skattemyndigheten (bland annt att företag betalar skatt och sociala avgifter) under pågående avtalsperiod?

Ja ☒
Nej ☐

Om nej, ange varför:

7.3 Följer ni regelmässigt upp avtal ekonomiskt (så det framgår hur mycket och vad som köpts) under pågående avtalsperiod?

Ja ☒
Nej ☐

Beskriv om ni gör annan regelmässig uppföljning av avtal:
Excel fil med information kring gjorda avrop.

7.4 Hur många avtal (t ex serviceavtal och försörjningsavtal) har ni följt upp ekonomiskt under år 2018? Avser avtal med årligt avtalsvärde över 2000 000 kr för LOU och LUF. Hur många sådana avtal har ni totalt?

Antal avtal med högre värde än 2,0 mkr, LOU och LUF	Antal avtal med högre värde än 2,0 mkr, LOU och LUF, som följts upp ekonomiskt
0	Avtal är upphandlade under 2018

Försörjningsavtal avser städning, mat och tvätt.

7.5 Hur många avslutade avtal (till exempel service- och försörjningsavtal) under 2018 har följts upp avseende villkor i avtalet under avtalstiden?
Avser avtal med årligt avtalsvärde över 2000 000 kronor för LOU och LUF.
Hur många sådana avtal har avslutats under året?

Antal avtal med högre värde än 2,0 mkr, LOU och LUF, som avslutats under år 2018	Antal avslutade avtal med högre värde än 2,0 mkr, LOU och LUF, som följts upp avseende villkor i avtalet under avtalstiden	Antal avslutade avtal med högre värde än 2,0 mkr, LOU och LUF, utan särskilda villkor i avtalet
0	0	0

8. Små och medelstora företag

8.1 Har förfrågningsunderlag anpassats (t ex avseende ekonomiska krav, teknisk förmåga, annans kapacitet eller avgränsning av anbudsområden) så att små företag har möjlighet att delta i det konkurrensuppsökande skedet? Gäller upphandlingar över 586 907 kronor för LOU och 1 092 436 kronor för LUF.
(Definition: små företag har färre än 50 anställda och bedöms vara fristående företag, det vill säga bedöms inte ägas till större delen av annat företag.)

Ja ☒

a) Antal upphandlingar där förfrågningsunderlaget anpassats
3

b) Antal upphandlingar där små företag som erhållit avtal

Nej ☐
Ange varför :
Uppföljning har inte gjorts av hur många anställda respektive avtalspart har. Uppdrag har delats in i mindre avtal för att möjliggöra för små och medelstora företag att delta i upphandlingar.

9. Medarbetarstatistik

Här anges hur många genomsnittligt antal årsarbetare (**ej personer**) som arbetar med inköp (beställning/avrop) respektive upphandlingar. (OBS! Om en medarbetare i sin tjänst till viss del har att upphandla/göra inköp så uppskattar Ni hur stor respektive del är). **De som avropar ute i vården skall ej tas med här.**

	Upphandlare		Inköpare (beställning/avrop)	
	2017	2018	2017	2018
Antal Heltidstjänster:	2	3,5	0	0

Eventuella kommentarer till fråga 9:
Avrop görs av medarbetare (ej inköpare) i projekt och stabsfunktioner.

10. Överprövningar

10.1 Ange antal unika överprövningsmål (så kallade målnummer, det vill säga flera parallella mål med olika leverantörer avseende samma upphandling) med lagakraftvunna domar under år 2018 där SLL fått rätt.

	SLL har fått rätt och ärendet har blivit:					
	- avslaget		- avskrivet		- återkallat	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Antal:	0	0	0	0	0	1

10.2 Ange antal unika överprövningsmål (så kallade målnummer) med lagakraftvunna domar under år 2018 där anbudsgivaren fått rätt eller där domstolen dömt att upphandlingen ska göras om.

	SLL har ålagts att:			
	göra en rättelse		göra om upphandlingen	
	2017	2018	2017	2018
Antal:	0	0	0	0

10.3 Ange antal avslutade (under år 2018) och överprövade upphandlingar med lagakraftvunna domar där SLL fått rätt.

	SLL har fått rätt och ärendet har blivit:					
	- avslaget		- avskrivet		- återkallat	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Antal:	0	0	0	0	0	0

10.4 Ange antal avslutade (under år 2018) och överprövade upphandlingar med lagakraftvunna domar där anbudsgivaren fått rätt eller där domstolen dömt att upphandlingen ska göras om.

	SLL har ålagts att:			
	göra en rättelse		göra om upphandlingen	
	2017	2018	2017	2018
Antal:	0	0	0	0

Eventuella kommentarer till fråga 10:

11. Ökad eller minskad konkurrens vid upphandling

Mäter ni om konkurrensen vid upphandling förändras mellan åren? Till exempel genom att mäta antalet anbud per upphandling.

Ja ☒
Nej ☐

Om nej, ange varför:

Om ja, ange hur ni mäter:
Antal anbud per upphandling.

Internkontrollplan för Förvaltning för utbyggd tunnelbana 2018. Uppföljning årsbokslut december 2018.

Risk-ID	Risk-område	Verksamhet	Rubrik	Riskbeskrivning	Konsekvens	Sanno-likhet (1-4)	Konse-kvens (1-4)	Riskbedömning (Sannolikhet x Konsekvens)	Åtgärd	Kontrollmoment	Frekvens	Riskägare/ ansvarig	Status ● ● ●	Trend/ åtgärd ● ● ●	Kommentar *Uppföljning av status sker vid delårsrapport och årsbokslut*
1	Ekonomi	Avdelning Söder och Norr	Bristande kostnadsstyrning	Bristande kostnadsstyrning och kostnadsmedvetenhet vid planering /projektering och produktion.	Planerar för en för dyr teknisk lösning alternativt en för robust anläggning vilket kan medföra omtag vilket leder till kostnadsfördyringar och tidsförskjutning.	3	4	12	BEGRÄNSA Styrning via samordningsgrupp produktion och projektering, styrgrupp PoP. Kontinuerlig styrning och kommunikation avseende kostnadsstyrning med projektör.	Kontrollera protokoll från samordningsgrupp produktion och projektering samt styrgrupp POP. Granskning av systemhandling/bygghandling att tillräcklig kostnadsmedvetenhet ingår.	Tertialvis	Avdelningschef Söder och Norr, Teknikchef	● (Gul)	● (Gul)	Kontinuerlig avstämning sker mellan avdelningarna via styrgrupp POP. Avd Norr: Aktivt arbete med projekterings- och produktionskalkyler. Kontinuerlig kommunikation med projektörerna och granskning sker löpande av kalkylleveranser . Projekt Depå har genomfört en successiv kalkyl. Avd Söder: Ny kostnadskalkyl av den optimerade anläggningen har levererats i december 2018 och håller på att analyseras. Avdelningen har arbetat aktivt under hösten 2018 med att förbättra styrningen av projekteringsarbetet tillsammans med projektören. Båda avdelningarna har produktionscontroller som kontinuerligt följer upp status samt deltar i projektmöten. Avd Teknik stöttar projekten med granskning av handlingar för att minimera fördyrande tekniska lösningar, samt bistår med teknisk sakkunskap vid optimeringsarbeten.
2	Ekonomi	Avdelning Planering	Otillräckligt antal anbud	Risk att det inte finns tillräckligt många anbud för entreprenörsupphandling pga. t.ex. att förvaltningens egna projekt konkurrerar med varandra på leverantörsmarknaden.	Förseningar och kostnadsökningar samt dyra anbud.	3	4	12	BEGRÄNSA Visa upphandlingstidplan för kommande upphandlingar på FUT:s hemsida. Marknadsföring av kommande upphandlingar samt kvartalsvisa nyhetsbrev till leverantörer. Utöver detta planeras texter i branschtidningar, möten med förlorande entreprenörer och kontinuerlig uppdatering av omvärldsanalys.	Finns upphandlingstidplan framtagen för förvaltningen. Har planerade aktiviteter genomförts.	Tertialvis	Enhetschef Upphandling	● (Grön)	● (Grön)	Leverantörsdag hölls 13 november 2018 tillsammans med TF. Fyra nyhetsbrev till leverantörer har skickats under året samt en julhälsning. Upphandlingstidplan på svenska och engelska finns på websida, vilken uppdateras löpande. Broschyr med entreprenadindelning på svenska och engelska, uppdaterades under kvartal 2-4 av kommunikation och var klar till leverantörsdagen. Medverkan vid möten arrangerade av Business Sweden m fl. både i och utanför Sverige. Genomförda och planerade möten med leverantörer. Medverkan vid Invest Stockholms utbildning för utländska leverantörer.
3	Ekonomi	Förvaltningen	Bristande samarbete	Bristande samarbete i den egna organisationen beroende på intern konkurrens om resurser, resursbrist alternativt kompetensbrist i egen organisation.	Arbetsmiljöproblem i form av stress, ökade kostnader, onödig tidsåtgång.	3	3	9	BEGRÄNSA Bemanningsplan, utvecklingssamtal, medarbetarbarometer.	Rapport från uppföljning/delcertifiering. Utpekat ansvar i respektive projekt.	Tertialvis	Förvaltningschef	● (Grön)	● (Grön)	Inför 2019 kommer ledningsgruppen samt medarbetare att ha ett särskilt fokus på bemanningen. Förvaltningen kommer även att arbeta tvärfunktionellt med olika områden för att skapa ett effektivt resursutnyttjande. Bemanningsplan har uppdaterats. Utvecklingssamtal genomförs löpande (även med konsulter). Andelen som genomfört detta följs upp i samband med medarbetarundersökning. Intern medarbetarbarometer genomförs tertialvis och handlingsplan utifrån resultat i medarbetarbarometer tas fram av respektive chef. För att stärka förvaltningens samarbete inrättas nätverk över avdelnings och enhetsgränser, t. ex. ekonominätverk, risknätverk etc.
4	Ekonomi	Samtliga avdelningar	Felaktig konsultfakturering	Felaktig konsultfakturering pga. att felaktiga fakturor godkänns.	Felaktiga kostnader.	2	3	6	BEGRÄNSA Enheters uppföljning av konsultkostnader. Avstämningsmöten med konsultmäklaren.	Alla enheter som har konsulter gör stickprov på fakturor.	Upp till tolv gånger per år	Avdelnings-chefer	● (Grön)	● (Grön)	Kontinuerliga avstämningsmöten med konsultmäklaren och med projektörerna vid samverkansträffar. Samtliga konsultfakturor kontrolleras vid kontering av projektingenjör/ projektcontroller. Ansvarig chef attesterar alla fakturor. Utlägg kontrolleras mot ATR. Konsulters övertid godkänns i förväg. Enhetschefer på staben kontrollerar alla konsultfakturor vid kontering.
5	Ekonomi	Samtliga avdelningar	Avsteg finanspolicyn	Avsteg från finanspolicyn avseende t.ex. förskottsbetalning, utländsk valuta.	Bryter mot landstingets finanspolicy, revisionsanmärkningar, ökade kostnader beroende på felaktiga avtal.	2	3	6	BEGRÄNSA Information om finanspolicyn. Löpande dialog med Internfinans inom landstinget. Tydlig struktur kring hantering av t.ex. förskott, utlandsbetalning.	Kontroll förutbetalda kostnader. Kontroll redovisningssystemet avseende utländsk valuta.	Tertialvis	Enhetschef Ekonomi	● (Grön)	● (Grön)	Process har tagits fram för hantering av förskott och innehållna medel. FUT har ett mindre systemavtal i utländsk valuta, samt har haft ett fåtal mindre fakturor i utländsk valuta där beloppen varit för små för att valutasäkra. Information om förskott och utländsk valuta enligt finanspolicyn har skett inom förvaltningens ekonominätverk, för samtliga chefer och för förvaltningens ledningsgrupp. Hänvisning till finanspolicyn i förfrågningsunderlagen till upphandlingarna kring hantering av förskott och utländsk valuta. FUT har beslutat att samtliga chefer samt medarbetare som arbetar med ekonomi ska genomgå e-utbildning i finansiella risker vilket ska följas upp under 2019.
6	Ekonomi	Samtliga avdelningar	Representation	Bristande följsamhet till representationsgränser och nolltolerans avseende alkohol vid representation.	Risk för ökade kostnader, bristande förtroende samt revisionsanmärkningar.	2	3	6	BEGRÄNSA Information om rutiner och riktlinjer.	Stickprov på större fakturor från restaurang/hotell, stickprov att verkställighetsbeslut finns för all representation som omfattas av riktlinjerna.	Två gånger per år	Enhetschef Ekonomi	● (Grön)	● (Grön)	Information sker på upphandlingsutbildning som sker löpande. Kontrollmoment i fakturasystemet så att alla representationsfakturor går igenom en extra kontroll att verkställighetsbeslut finns. Stickprov på sannolika leverantörer har gjorts och visade att alla hade beslut och att inga bröt mot representationspolicyn.

Risk-ID	Risk-område	Verksamhet	Rubrik	Riskbeskrivning	Konsekvens	Sannolikhet (1-4)	Konsekvens (1-4)	Riskbedömning (Sannolikhet x Konsekvens)	Åtgärd	Kontrollmoment	Frekvens	Riskägare/ ansvarig	Status ● ● ●	Trend/ åtgärd ● ● ●	Kommentar *Uppföljning av status sker vid delårsrapport och årsbokslut*
7	Ekonomi	Avdelning Planering	Inköp utan upphandling	Att inköp sker utan upphandling (följsamhet mot slutna avtal) eller att fel ramavtal används.	Risk för ökade kostnader, bristande förtroende samt anseende. Ej giltigt avtal, skadeståndsanspråk.	3	2	6	BEGRÄNSA Utbildning i upphandling, information på intranätet.	Stickprov på fakturor att leverantören är upphandlad.	Två gånger per år	Enhetschef Upphandling	● (Grön)	● (Grön)	Riktlinjer för upphandling finns. Upphandlingsutbildning hölls under 2018. Information om upphandling finns på intranätet. Stickprov på att leverantörer är upphandlade har gjorts. Vid stickprov i delåret saknades beslut för en mindre direktupphandling vilket hanterats. Stickprov vid helår visade inga avvikelser. SLL har under 2018 tagit fram ny Inköpspolicy och utkast till riktlinjer. Förvaltningens styrande dokument uppdateras därefter.
8	Ekonomi	Samtliga avdelningar	Delegations- och beslutsordning	Felaktigt fattade inköpsbeslut beroende på bristande följsamhet mot delegations- och beslutsordning.	Ej giltiga delegationsbeslut, bristande förtroende.	3	2	6	BEGRÄNSA Informera om och implementera ny beslutsordning.	Stickprov på fattade verkställighets- och delegationsbeslut, stickprov på större fakturor att beslut finns.	Två gånger per år	Enhetschef Upphandling	● (Grön)	● (Grön)	Beslutsordning reviderad avseende beslut om fastställande av förfrågningsunderlag. Utbildningar har genomförts i "Beställning och beslut" samt utbildning "Juridik för oss som jobbar offentligt". Stickprov har genomförts utan anmärkning.
9	Tid	Avdelning Söder och Norr	Överklaganden	Överklagan av markåtkomstprocesser, järnvägsplaner, miljödom, detaljplaner respektive bygglov.	Alla överklaganden måste behandlas av myndigheter och tar därmed resurser och påverkar sannolikt tidplanen för ärendet samt kan riskera påbörjad upphandling. En konsekvens är att organisationen med inhyrda konsulter blir för stor under överklagandeperioden vilket kostar pengar och kan innebära förlust av kompetens.	4	4	16	BEGRÄNSA Teckna tidiga avtal med viktiga parter. Tydlig dialog gentemot intressenter i järnvägsplanens granskningsskede. Följa alla formaliakrav/anvisningar vid upprättande av handlingar och vid granskning. Upprätta känslighetsanalyser projektvis i syfte att hantera eventuella scenarier vid överklaganden. Planera för hur personal/konsultsituationen hanteras vid ett överklagande.	Slutna avtal med viktiga parter. Kontroll inför granskningsskedet av järnvägsplanen att projekten har uppfyllt kraven för upprättande av järnvägsplan enligt FUT:s anvisning. Är känslighetsanalyser upprättade per projekt.	Tertialvis	Avdelningschef Söder och Norr respektive Avdelningschef Planering	● (Gul)	● (Gul)	Avd Norr: Kontinuerlig bevakning och analys av bl.a överklaganden i samband med riskarbete. Avtal skrivs med berörda parter. Barkarby har fått lagakraftvunnen JP. Arenastaden planerar att lämna JP till länsstyrelsen under januari 2019. Avd Söder: Diskussion förs kring t. ex resurser samt planering av produktion vid ev. överklaganden. Avtal träffas med berörda parter. Järnvägsplan lämnad till Trafikverket för faställelse. För markåtkomst enligt tidplan är det viktigt att upplåtelsefomen med servitut godkänns av myndigheterna. I första instans innebär det lantmäterimyndigheten och vid en ev. överprövning i mark- och miljödomstolen. Ett nära samarbete har bedrivits med kommunerna för att enas om en process för markåtkomst. Processen har dokumenterats i särskilda avtal (bl.a. ett så kallat sidoavtal med Stockholm). Kontinuerliga avstämningar har även gjorts med lantmäterimyndigheten.
10	Tid	Avdelning Söder och Norr	Bristande tidsplanering	Bristande tidsplanering i förhållande till Stockholmsöverenskommelsen.	Svårt att följa upp aktuellt läge och eventuella förseningar i projekten samt eventuellt fördyringar.	3	3	9	BEGRÄNSA Tidplaner hålls aktuella och fastställs två gånger per år. Användande av Processbeskrivning tidsplanering.	Stickprov görs kontinuerligt och större uppföljning per halvår. Granskning av produktionstidplaner. Granskning av projekteringstidplaner.	Tertialvis	Avdelningschef Söder och Norr	● (Grön)	● (Grön)	Avd Norr: Uppföljning av tidplaner sker månadsvis där projektchef rapporterar till avdelningschef som rapporterar till förvaltningschef i samband med den månatliga statusrapporteringen. Risk finns dock att dessa tidplaner inte håller om överklaganden sker. Tidplanerare finns på både avdelning Söder och Norr. Huvudtidplanen har uppdaterats. Detaljering och belysning av beroenden (markåtkomst, BEST, installationer) pågår. Under hösten 2018 har fler medarbetare i projekten kommit in ett webbaserat tidplaneringsverktyg vilket gör att tidplanerna blir mer tillgängliga .
11	Tid	Avdelning Söder och Norr	Projektberoenden	Beroenden till angränsande projekt inom befintlig tunnelbana medför risk för störningar i förvaltningens planering och tekniska lösningar.	Tidsförskjutning och försämrat anseende.	3	3	9	BEGRÄNSA / DELA Sammanställa tidplaner för TF:s och FUT:s beroenden. Inventering av gränspunkter gentemot TF. Tidplaner i relation till TF behandlas på samordnande ledningsgrupp och beredningsgrupp. Temamöte intrång är inrättad för att arbeta med frågorna, möts månadsvis.	Kontrollera att planerade störningar finns inlagda i huvudtidplaner, samt system för rapportering av förändringar.	Tertialvis	Avdelningschef Söder och Norr	● (Grön)	● (Grön)	Avd Norr: Arbete sker kontinuerligt i temamöte intrång. Särskilda planerings PM upprättas. Uppföljning sker i beredningsgrupp och samordnad ledningsgrupp över kritiska punkter i nära samarbete med TF, Trafikverket och kommunerna. Samverkan sker om hantering av kritiska beröringspunkter mellan TF och FUT. TF har inrättat särskilt program för mottagning av tunnelbana inom avdelning IP. Avd Söder: Uppföljning sker även med planerade projekt i Nacka, Södermalm och Söderort. Löpande samarbetsmöten med Stockholms stad, Nacka och TF sker kontinuerligt under året.

Risk-ID	Risk-område	Verksamhet	Rubrik	Riskbeskrivning	Konsekvens	Sannolikhet (1-4)	Konsekvens (1-4)	Riskbedömning (Sannolikhet x Konsekvens)	Åtgärd	Kontrollmoment	Frekvens	Riskägare/ ansvarig	Status 🔴 🟡 🟢	Trend/ åtgärd 🔴 🟡 🟢	Kommentar *Uppföljning av status sker vid delårsrapport och årsbokslut*
12	Tid	Avdelning Söder och Norr	Förseningar	Försenad planläggnings- och tillståndsprocess på grund av beroenden mellan parter och intressenters processer.	Förseningar av byggstart, fördyring.	2	3	6	BEGRÄNSA Driva planläggningsmöten med kommunerna gällande sakfrågor, tider och risker. Förankra centrala frågor för planläggning med kommunerna. Förankra centrala frågor med länsstyrelsen, mark- och miljödomstolen och Trafikverkets planprövning.	Kontrollera att planerade möten och mötesserier har genomförts.	Tertialvis	Avdelningschef Söder och Norr respektive Avdelningschef Planering	🟡 (Gul)	🟢 (Grön)	Projektvisa planläggningsmöten med kommuner har hållits. Centrala frågor förankrade med länsstyrelsen, mark- och miljödomstolen och Trafikverket. Kvarstående risk kring bristande avtal med Trafikverket gällande intrång i Trafikverkets anläggningar. Trafikverket har tillsatt en expertgrupp i samråd med FUT för att lösa frågor kring avtal om intrång. Regional samordnare tillsatt av Trafikverket. Kommer delta i möten med styrgrupp och delprojektstyrelser. Arbeta med Trafikverket, länsstyrelse, FUT om intrång. Trafikverket bedömer sig komma att yttra sig om att anläggningen är byggbar utan skadlig inverkan på riksintressen så att länsstyrelsen kan tillstyrka järnvägsplan för Arenastaden. Samverkansavtal tecknas mellan Trafikverket och FUT avseende korsningspunkter i projekt Arenastaden. Avtalsfrågor, samarbetsfrågor och plan- och tillståndsfrågor avhandlas strukturerat. Samverkansavtal är tecknat med Trafikverket där parternas ansvar definierats och när i tid olika frågor ska avhandlas. Process för markåtkomstfrågor kopplat till bl.a. järnvägsplan och detaljplan har överenskommits med Stockholms stad och Nacka kommun i särskilda avtal - SK sidoavtal i Stockholm och principavtal i Nacka. Avtalen reglerarar processen med kommunen för att komma överens om markåtkomst i samband med den formella processen med lantmäteriförrättning. Ny samordnare tillsatt för avd Söder.
13	Tid	Förvaltningen	Försenade politiska beslut	För sent framtagna underlag försvårar politisk beredning och kan försena politiska beslutstidpunkter.	Förseningar i tidplanen.	2	3	6	BEGRÄNSA Kontinuerlig uppföljning av arbetsplan i ledningsgruppen. Förstärkt implementering av process för ärendehantering.	Avstämning av ärenden i TN mot arbetsplan.	Kontinuerligt	Avdelningschef Verksamhetsstyrning	🟢 (Grön)	🟢 (Grön)	Arbetsplan för ärenden till TN nyttjas. Implementering av ärendehanteringsprocess har genomförts genom framtagen processbeskrivning och utbildningstillfällen. Nära dialog med TF har upprättats samt respektive förvaltnings process kring hantering av handlingar till politiken har synkats. Förvaltningen har förstärkt bemanningen med en förvaltningsjurist som har ansvar för att kontinuerligt arbeta med de löpande ärendena, arbetsplanen etc.
14	Innehåll	Förvaltningen	Samverkan med trafikförvaltningen	Bristande samverkan med trafikförvaltningen pga. gemensam inriktning i gränsdragningsfrågor saknas.	Felprioriteringar och eventuellt förseningar.	3	4	12	DELA Strukturerat arbete i samordnande ledningsgrupp och beredningsgrupp för FUT/TF. Aktivt arbete med gränsdragningslistan som innehåller frågor som har gemensamma beröringspunkter mellan förvaltningarna. Kommunikation med TF angående relevanta Temamöten för samverkan. Arbete i temamöte Intrång.	Finns protokoll med tydliga beslut. Har alla frågor i gränsdragningslistan åtgärder och ansvariga. Kontroll att TF deltagit på relevanta Temamöten.	Tertialvis	Avdelningschef Norr	🟢 (Grön)	🟢 (Grön)	Protokoll finns på beslutspunkter. Vid varje samordnande ledningsgruppsmöte sker en avstämning av tidskritiska gränsdragningsfrågor (styrtidplan). I övrigt hanteras gränsdragningsfrågor i linjen eller vid behov i beredningsgruppen. Deltagandet från TF på temamöten är god. Översyn av tidigare överenskommelse uppdateras. TF har inrättat särskilt program för mottagning av ny tunnelbana. Process för hur beröringspunkter ska hanteras samt dokumenteras ska tas fram. Kommunikationsinsatser är fastställda i Internkommunikationsplanen för utökad kommunikation mellan FUT och TF.
15	Innehåll	Avdelning Söder och Norr	Olyckor och tillbud	Allvarlig arbetsplatsolycka eller olycka med påverkan på tredje man.	Personskada, försämrat anseende.	2	4	8	BEGRÄNSA Allvarliga tillbud och olyckor ska utredas för att undersöka bakomliggande orsaker och tillämpa rätt hanteringsstrategi. Teknisk beskrivning: Krav på tillfälliga installationer. Medverka på skyddsronder. Utbildning: Arbetsmiljö - FUT:s arbetsmiljöstrategi (byggherrens arbetsmiljöansvar och byggarbetsmiljösamordnare BAS-P/U). Tillbuds- och olycksrapporteringssystem för arbetsplats och tredje man görs via Webforum (för entreprenörer, projektörer och FUT).	Medverka som observatör vid entreprenörens skyddsronder. Kontroll att krav och rutiner finns i förfrågningsunderlag vid upphandling. Alla tillbud och olyckor som inträffat har rapporterats i Webforum.	Kontinuerligt	Avdelningschef Söder och Norr. Enhetschef Hållbarhet	🟢 (Grön)	🟢 (Grön)	Arbetsmiljödelegeringar framtagna till projektchefer. Rekrytering av arbetsmiljöstrateg pågår inför upphandling av de större entreprenaderna. Indikatorer och delmål har fastställts inom förvaltningen för att öka det proaktiva arbetsmiljöarbetet. Inom avdelning norr har det tagits fram aktiviteter för uppföljning av arbetsmiljöarbetet. Rutiner för rapportering i rapporteringsverktyget behöver ses över inför de större entreprenaderna för att snabbare få in ärendena i verktyget. En samordnare för arbetsmiljö har knutits till avdelning söder samt en till avdelning Norr.
16	Innehåll	Förvaltningen	Informationssäkerhet	Bristande informationshantering och säkerhetsmedvetenhet bland medarbetarna.	Skyddsvärd information "läcker ut" som kan få konsekvenser för bl.a. förtroendet eller verksamhetens förmåga att utföra sitt uppdrag.	2	4	8	BEGRÄNSA Införande av ledningssystem för informationssäkerhet (LIS). Införande av anvisning för hantering av informationstillgångar. Förvaltningsgemensam webutbildning om informationssäkerhet (DISA). Förvaltningsgemensam webutbildning om informationssäkerhetsklassificering.	Implementering av ledningssystem för informationssäkerhet har skett. Informationsägare har utsetts. Informationstillgångar har identifierats och informationssäkerhetsklassificerats. Alla medarbetare har genomfört DISA-utbildningen och utbildningen för informationssäkerhetsklassificering.	Tertialvis	Enhetschef IT	🟡 (Gul)	🟢 (Grön)	Implementering av ledningssystem för informationssäkerhet pågår. Informationsägare är utsedda. Hantering av informationstillgångar och informationsklassificering är ett kontinuerligt pågående arbete i verksamheten. En översyn av klassificeringen genomfördes i samband med införande av VIR. Cirka 60 procent av medarbetarna hade genomfört DISA-utbildningen vid årsskiftet 2018.

Risk-ID	Risk-område	Verksamhet	Rubrik	Riskbeskrivning	Konsekvens	Sannolikhet (1-4)	Konsekvens (1-4)	Riskbedömning (Sannolikhet x Konsekvens)	Åtgärd	Kontrollmoment	Frekvens	Riskägare/ ansvarig	Status ● ● ●	Trend/ åtgärd ● ● ●	Kommentar *Uppföljning av status sker vid delårsrapport och årsbokslut*
17	Innehåll	Förvaltningen	Nytt lagkrav avseende personuppgifter	Ny lag om hantering av personuppgifter som kräver förändrat beteende hos anställda	Brott mot lagen medför mycket höga sanktionsavgifter.	2	3	6	BEGRÄNSA Kontinuerlig information/utbildning av medarbetare i innebörden av lagen. Översyn av personuppgiftshanteringen inom förvaltningen.	Stickprov i IT system och intervjuer av ett urval av medarbetare.	Tertialvis	Enhetschef IT	● (Grön)	● (Grön)	Inventering av personuppgifter är genomförd och dokumenterad. Implementering av rutiner, utbilda medarbetare och utse dataskyddsombud är genomförda.
18	Innehåll	Förvaltningen	Acceptans från omgivningen	Bristande acceptans från omgivningen för planerade störningar i samhället.	Sänkt förtroende hos berörda, negativ medial uppmärksamhet och klagomål vilket kan leda till kostnadsökningar och tidsförskjutningar.	3	2	6	BEGRÄNSA Information via nyhetsbrev, SMS samt informationsmöten. Ny rutin för störande arbeten ska förankras internt med projekt och entreprenörer.	Antal informationsmöten och nyhetsbrev. Stickprov om rutinen följs. En attitydundersökning per projekt. Förfrågningsunderlag innehåller krav om omgivningspåverkan.	Tertialvis	Avdelningschef Söder och Norr. Enhetschef Kommunikation	● (Grön)	● (Grön)	Under 2018 gav projekten sammanlagt ut tolv tryckta nyhetsbrev som skickades ut till 100 000 hushåll och 25 000 verksamheter i nya tunnelbanans närområde. Utöver det gavs 50 e-nyhetsbrev ut som skickades till 10 000 prenumeranter. Under våren och hösten genomfördes även annonskampanjer för att höja kännedomen. Attitydundersökningen från slutet av 2018 visar att kännedomen har ökat på totalen från 68 prodent till 75 procent som anser sig känna till tunnelbaneutbyggnaden. Kännedomen varierar mellan projekten från som lägst 50 procent till som högst 91 procent. Förfrågningsunderlagen som skickas ut från projekten innehåller krav för hur kommunikationsarbetet ska bedrivas.
19	Innehåll	Avdelning Söder och Norr	Kravuppfyllnad	Att system- och bygghandlingarna inte uppfyller kraven i kravdatabasen.	Projekterade handlingar har inte rätt kravnivå.	2	3	6	BEGRÄNSA Återstående punkter från systemhandling följs upp i bygghandlingsskede. Projektingenjörer tillsätts för att följa upp krav som finns i kravdatabasen.	Uppföljning av verifikat (referens till bevis) för kravuppfyllnad i kravdatabasen. Granskningskommentarer besvarade och hanterade halvårsvis.	Tertialvis	Avdelningschef Söder och Norr	● (Grön)	● (Grön)	Uppföljning sker av teknik och resurser för kravhantering och resurser för att bevaka kravhanteringen finns inom respektive projekt. Uppföljning sker på avd. nivå. Kravhanteringsprocessen hos projekterande konsult har kommit igång på ett bra sätt. Avdelning Söders egna uppföljning av kraven i Polarion kan dock bli bättre och fler resurser har tillsatts för att arbeta med kravhantering. Kraven i kravdatabasen uppfylls med några få undantag. De krav som inte uppfylls bevakas, återkopplas till Teknik eller hanteras vid kommande bygghandlingsprojektering
20	Innehåll	Avdelning Söder och Norr	Hållbarhetsuppföljning	Bristande uppföljning av förvaltningens hållbarhetsarbete avseende Ceequal pga. resursbrist eller nödvändiga prioriteringar.	Försämrat anseende, försämrat hållbarhetsarbete.	2	2	4	BEGRÄNSA Planerad uppföljning/delcertifiering av projektens Ceequalarbete efter levererad systemhandling. Proaktivt arbete gentemot generalkonsulterna.	Rapport från genomförd internrevision/delcertifiering. Utpekat ansvar i respektive projekt.	Tertialvis	Avdelningschef Söder och Norr. Enhetschef Hållbarhet	● (Grön)	● (Grön)	Förvaltningsövergripande utbildning inom Ceequal genomfördes under tertial 2. Ceequalrevision genomförd på stabsnivå under tertial 2. Ökar medvetenhet strategisk nivå hur enheterna bidrar till hållbarhetsarbetet. Med revision bidrar staben med bevisföring/verifikat som projekten kan använda för att höja hållbarhetsprestandan. Större revidering av anvisning för Ceequalarbete genomfört under året. Framförallt förtydligat arbete i och med övergång till byggskede. Avd Norr: Ceequalarbete inskrivet i FU för respektive entreprenad i projekt Akalla - Barkarby och Arenastaden inkl. bonus för bra Ceequalarbete. Revision av dåvarande systemhandling i depåprojektet under Q1 som visar att målet uppnås. Hållbarhetsplan framtagen i depåprojektet. Inkluderar både Ceequal- och resurseffektivitetsarbetet. Aktivitetsplan för projekteringsgrupp Depå under mark framtagen. Avd Söder: Informations- och utbildningsworkshop avseende Ceequal genomförd. Resultatet sammanställt och frågepaket framtagna. Arbetsmöten genomförda för genomgång av frågepaket och arbetssätt. Ceequalrevision på systemhandlingen genomförd under Q1. Prognosen visar att målet kan uppnås. Nya revisioner kommer genomföras efter färdiga FU för uppföljning av mål. Nära samarbete med tillstånd för mer effektivt och samordnat arbete med hållbarhetsstyrning i projekten.
NY	Ekonomi	Samtliga avdelningar	Konsultförsörjnings-processen	Bristande efterlevnad och uppföljning av behovsanalys och anbudsutvärdering vid konsultanvändning.	Risken för jäv. Risk att utvärdering och avropsbeslut, ur upphandlingslagstiftningens perspektiv, inte sker enligt förutsättningarna för upplägget med konsultmäklare såsom det har tolkats av TF i samband med utformningen av upplägget.	2	3	6	BEGRÄNSA Se över riktlinjer och mallar. Förtydliga rutiner för konsultavrop och tillhörande dokumentation. Se över rutiner för utvärdering samt val av offererade resurser i dialog med TF upphandling.	Kontroll att konsultbeställningar finns beskrivna i register för konsultavrop och att kravmatris och utvärdering finns sparat. *Kontrollmoment är under utveckling*	Tertialvis	Enhetschef upphandling	● (Gul)	● (Gul)	Riktlinjer för upphandling finns. Handbok för konsultavrop finns liksom processbeskrivning. Kontroll utförd att konsultbeställningar finns beskrivna i register för konsultavrop och att konsultmatris och utvärdering finns sparat. Kontroll av dokumentation för konsultbeställningar 2018 har gjorts under sommaren. Respektive chef har informerats om behov av kompletteringar för åtgärd. Ny rutin för beslut om konsultbeställning har tagits fram och har implementerats från 1/1 2019.

Region Stockholm

Diarienummer
FUT 2018-0158

Trafiknämnden/Förvaltning för utbyggd tunnelbana

Plan för intern kontroll Årsrapport 2018

ÅR 2018

Innehållsförteckning

1 Bakgrund 3

2 Sammanfattning 4

3 Intern kontroll 6

4 Sammanställning av risker 10

5 Fördjupad sammanställning av risker, åtgärder och kontrollmoment 13

Region Stockholm

Diarienummer
FUT 2018-0158

Trafiknämnden/
Förvaltning för utbyggd tunnelbana
Plan för intern kontroll Årsrapport 2018

1 Bakgrund

Enligt kommunallagen 6 kap. 6 § ska varje nämnd inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten.

De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Detsamma gäller när skötseln av en kommunal angelägenhet med stöd av 10 kap. 1 § har lämnats över till någon annan.

Landstinget har, utifrån kommunallagen, beslutat om Policy för intern kontroll för Stockholms läns landsting och bolag, LS 1303-0431. Policyns krav på intern kontroll förtydligas i Stödet och i de anvisningar för budgetarbetet samt för delårs- och årsrapporteringen som publiceras i Ekonomihandboken på intranätet.

2 Sammanfattning

2.1 Arbetet med intern kontroll

Förvaltningens arbete inom intern kontroll utgår från regionens policy för intern kontroll. Det innebär att förvaltningen ska arbeta systematiskt med att förutse, proaktivt hantera och kommunicera risker, möjligheter, åtgärder och kontrollmoment. Den interna kontrollen omfattar en struktur av policyer, processer, rutiner och organisation och bygger på en helhetssyn avseende regionens verksamhet och mål. Syftet är att säkerställa att verksamheten bedrivs säkert, effektivt, ändamålsenligt och inom fastställda ekonomiska förutsättningar, samt att rapporteringen är tillförlitlig och att lagar, förordningar och interna regler följs.

Förvaltningen utför ett löpande riskarbete utifrån en framtagen process för övergripande riskhantering. Processen syftar till att tydliggöra ansvar och säkra att det övergripande kontinuerliga riskarbetet hanteras korrekt inom såväl förvaltningen som inom Region Stockholm och till parterna.

2.2 Resultat och analys från riskbedömningen

Status för 16 av punkterna i internkontrollplanen bedöms vara gröna och fem bedöms som gula. För samtliga gröna punkter bedöms även trenden som grön. Gällande de gula punkterna bedöms trenden för tre av dessa vara gul medan trenden för två punkter bedöms vara grön. De gula punkterna där trenden bedöms vara grön gäller punkten förseningar, samt punkten informationssäkerhet.

För de gula punkterna pågår aktivt arbete för att hantera dessa vilket beskrivs nedan.

Både avdelning Norr och Söder samt förvaltningsstaben jobbar kontinuerligt för att minska risken för bristande kostnadsstyrning (gul trend).

Risken för överklaganden (gul trend) bevakas kontinuerligt av både avdelning Söder och Norr, samt förvaltningsstaben. Diskussioner samt avtalsskrivande sker med berörda parter.

För att minska risk för förseningar (grön trend) hålls möten med kommuner och frågor förankras med länsstyrelsen, mark- och miljödomstolen och Trafikverket. Avtalsfrågor, samarbetsfrågor och plan- och tillståndsfrågor avhandlas strukturerat.

Gällande informationssäkerhet (grön trend) pågår implementering av ledningssystem för informationssäkerhet.

Risken gällande bristande efterlevnad och behovsanalys inom konsultförsörjningsprocessen (gul trend) hanteras bland annat genom framtagandet av en ny rutin för beställning av inhyrd personal och konsulter.

Utförligare beskrivning ges i internkontrollrapport för 2018.

3 Intern kontroll

Intern kontroll definieras som en process där nämnd/styrelse, ledningen i förvaltningen/bolaget och övrig personal samverkar för att med rimlig grad av säkerhet se till att nämnden/ bolaget:

- Uppfyller fastställda mål, bedrivs effektivt och ändamålsenligt,
- Följer tillämpliga lagar, föreskrifter, avtal och styrande dokument,
- Bedrivs säkert så att verksamheten skyddas samt,
- Har tillförlitlighet i rapportering och information.

Intern kontroll inom landstinget utgår från COSO-modellen, detta innebär att arbeta systematiskt med att förutse risker och möjligheter och att proaktivt hantera och kommunicera dessa. De fem komponenterna i COSO-modellen är:

- Styr- och kontrollmiljö
- Riskbedömning
- Åtgärder och kontrollaktiviteter
- Information och kommunikation
- Övervakning

Landstingsstyrelsen har det övergripande ansvaret för att se till att det finns en god intern kontroll i hela landstingskoncernen. Detta innefattar ansvar för att se till att statusen på den interna kontrollen följs upp och avrapporteras i enlighet med landstingsstyrelsens anvisningar.

Nämnden/bolaget tar i samband med budgetarbetet fram en plan för intern kontroll, denna plan uppdateras och följs upp vid delårsrapporering och årsbokslut.

Nämnden/styrelsen försäkrar sig genom förvaltningschefens/bolagschefens återrapportering och revisorernas granskning att den interna kontrollen är tillräcklig och att planen för intern kontroll genomförs.

Förvaltningschefen/bolagschefen rapporterar omedelbart brister i den interna kontrollen till nämnden/styrelsen. Nämnden/styrelsen säkerställer att förvaltningschef/bolagschef vidtar åtgärder som hanterar bristerna så att den interna kontrollen är tillräcklig. Vid misstanke om brott vidtar nämnden/styrelsen utan oskäligt dröjsmål åtgärder och informerar landstingets ledning och landstingsrevisorerna.

Nämnden/styrelsen lämnar årligen en försäkran i styrrapporten om att man genom förvaltningschefen/bolagschefen vidtagit nödvändiga åtgärder för att uppnå en tillräcklig intern kontroll. Denna plan för intern kontroll utgör grunden för den försäkran.

3.1 Styr- och kontrollmiljö

Praktiskt arbete med riskhantering sker i respektive projekt och riskarbetet är kopplat till förvaltningens övergripande internkontrollplan.

Statusrapportering gällande risker sker via projektcontroller till projektchefer och till avdelningschef Norr och Söder. Rapportering till förvaltningschef sker via uppföljningsmöten mellan avdelningschefer och förvaltningschef.

Övergripande risker sammanställs i förvaltningens internkontrollplan, där det för 2018 finns 21 riskområden som kopplar till förvaltningens kravområden. Uppföljningen av åtgärder kategoriseras i grönt, gult eller rött beroende på i vilken mån åtgärderna sker enligt plan.

3.2 Riskbedömning, åtgärder och kontrollaktiviteter

3.2.1 Förändrade förutsättningar för intern kontroll

Inga väsentliga förändringar har inträffat under 2018 som påtagligt förändrat förutsättningarna för att bedriva arbete med den interna kontrollen inom förvaltningen.

3.2.2 Analys och slutsatser

Status för 16 av punkterna bedöms vara gröna och fem bedöms som gula. För samtliga gröna punkter bedöms även trenden som grön. Gällande de gula punkterna bedöms trenden för tre av dessa vara gul medan trenden för två punkter bedöms vara grön. De gula punkter där trenden bedöms vara grön gäller punkten förseningar, samt punkten informationssäkerhet.

För de gula punkterna pågår aktivt arbeta för att hantera dessa enligt nedan.

Både avdelning Norr och Söder jobbar kontinuerligt för att minska risken för bristande kostnadsstyrning (gul trend), exempelvis med aktivt arbete med projekterings- och produktionskalkylerna. Avdelning Söder har fått en ny kostnadskalkyl av den optimerade anläggningen i december som håller på att analyseras. Teknikenheten bistår projekten med stöd vid

granskning av system- och bygghandlingar för att minska risk för fördyrande tekniska lösningar, samt bistår med teknisk sakkunskap vid optimeringsarbeten. Både avdelning Söder och Norr har en produktionscontroller som kontinuerligt följer avdelningarnas status.

Risken för överklaganden (gul trend) bevakas kontinuerligt av båda avdelningarna samt staben och inkomna handlingar och synpunkter granskas noggrant. Förvaltningen arbetar med att teckna nödvändiga avtal med berörda parter. Nära samarbete bedrivs med kommunerna samt lantmäterimyndigheten.

För att minska risk för förseningar (grön trend) genomförs bland annat planläggningsmöten med kommuner. Centrala frågor förankras med länsstyrelsen, mark- och miljödomstolen samt Trafikverket. Den kvarstående risken är att avtal inte är slutna i tillräcklig omfattning gällande intrång i Trafikverkets anläggningar. Där har Trafikverket i samråd med förvaltningen tillsatt en expertgrupp för att lösa frågor kring avtal och intrång. Process för markåtkomstfrågor kopplat till bland annat järnvägsplan och detaljplan har överenskommits med Stockholms stad och Nacka kommun.

Gällande informationssäkerhet (grön trend) pågår implementering av ledningssystem för informationssäkerhet. Vid årsrapportens sammanställande har cirka 60 procent av förvaltningens medarbetare genomfört Region Stockholms utbildning i informationssäkerhet, DISA.

Risken gällande bristande efterlevnad och behovsanalys inom konsultförsörjningsprocessen (gul trend) bearbetas genom utarbetade riktlinjer och kontrollåtgärder. Ny rutin för beställning av konsulter har tagits fram vilket bland annat ska tydliggöra kopplingen mellan konsultbeställningar och förvaltningens bemanningsplan. Kontroll är utförd att konsultbeställningar finns beskrivna i register för konsultavrop och att konsultmatris och utvärdering finns sparat.

3.3 Information och kommunikation

Den interna kommunikationen gällande risker sker via projektcontroller, projektchefer, avdelningschefer vidare till förvaltningschef vilket beskrivits under punkt 3.1 Styr- och kontrollmiljö.

Den sammanställda interna kontrollplanen och uppföljningen av densamma ingår i förvaltningens rapportering till Trafiknämnden och till Region Stockholm vilken också är tillgänglig för externa intressenter.

3.4 Övervakning

3.4.1 Efterlevnad av styrande dokument

Förvaltningen följer Region Stockholms policy för intern kontroll via arbetet med den interna kontrollplanen samt via framtagen riskhanteringsprocess.

3.4.2 Hantering av brister och avvikelser

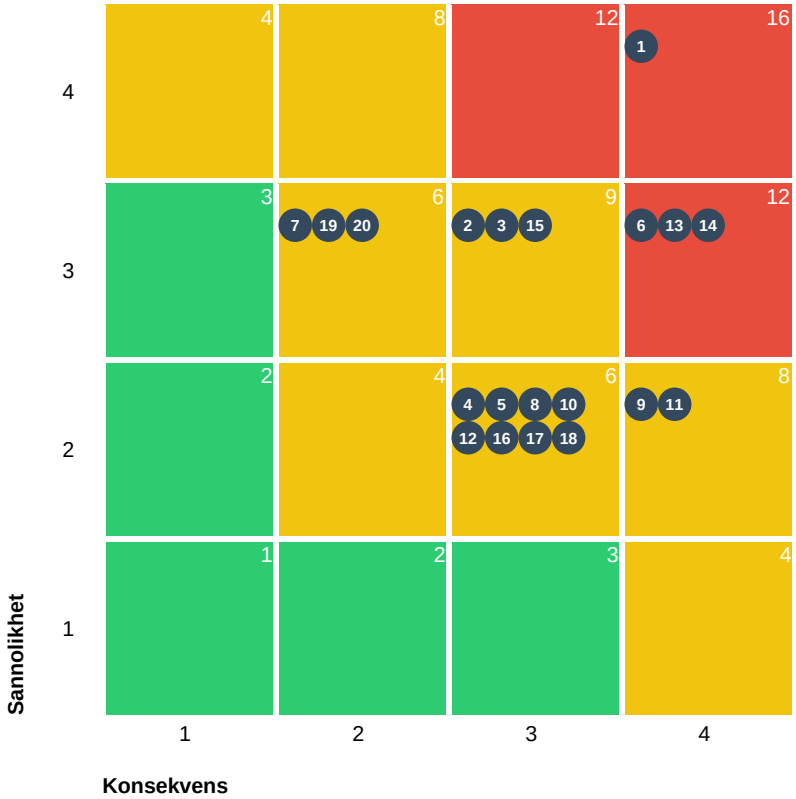
I revisorernas årsrapport för 2017 konstaterades att den interna kontrollplanen är framtagen utifrån genomförd riskanalys och att riktlinjer och rutiner finns, samt att processbeskrivning för riskarbetet finns.

Den interna styrningen och kontrollen bedömdes vara tillräcklig.

Revisionsgranskningen visade ett behov av att tydliggöra hur behovsanalys för enskilda konsultavrop dokumenteras och att efterlevnaden av förvaltningens rutin för anbudsutvärdering behövde förbättras. Vidare efterfrågade revisionen en tydligare koppling mellan det enskilda konsultavropet och den övergripande bemanningsplanen.

Utifrån revisorernas synpunkter har en ny kontrollpunkt lagts till i den interna kontrollplanen för att adressera behovet av tydligare koppling mellan konsultavrop och bemanningsplan, samt tydliggöra dokumentationen.

4 Sammanställning av risker

Hög
Medium
Låg

	Sannolikhet	Konsekvens
4	Mycket sannolik - Det är mycket troligt att problem ska uppstå	Mycket allvarlig - Konsekvensen uppfattas som mycket allvarlig och får helt enkelt ej inträffa
3	Sannolik - Det är troligt att problem ska uppstå	Allvarlig - Konsekvensen är så stor att den helst inte får inträffa
2	Möjlig - Det är mindre troligt att problem ska uppstå	Kännbar - Konsekvensen uppfattas som besvärande
1	Mindre sannolik - Det är inte troligt att problem ska uppstå	Lindrig - Konsekvensen uppfattas som liten

4 Hög 16 Medium | Totalt: 20

Region Stockholm

Diarienummer
FUT 2018-0158

Trafiknämnden/
Förvaltning för utbyggd tunnelbana
Plan för intern kontroll Årsrapport 2018

Mål	Lokala mål	Risk				Riskägare
Tillgänglig och sammanhållen region		1		14279	–	**Överklaganden**
		2		14284	–	**Bristande tidplanering**
		3		14287	–	**Projektberoenden**
		4		14290	–	**Förseningar**
		5		14293	–	**Försenade politiska beslut**
		6		14296	–	**Samverkan med trafikförvaltningen**
		7		14508	–	**Acceptans från omgivningen**
		8		14511	–	**Kravuppfyllnad**
Säkra processer		9		14302	–	**Informationssäkerhet**
		10		14505	–	**Nytt lagkrav avseende personuppgifter**
		11		14299	–	**Olyckor och tillbud**
Systematisk kompetensplanering		12		14517	–	**Konsultförsörjnings-processen**
Ett resultat i balans		13		14173	–	**Bristande kostnadsstyrning**
		14		14258	–	**Otillräckligt antal anbud**
		15		14261	–	**Bristande samarbete**

Mål	Lokala mål	Risk				Riskägare
		16		14264	–	**Felaktig konsultfakturering**
		17		14267	–	**Avsteg finanspolicyn**
		18		14270	–	**Representation**
		19		14273	–	**Inköp utan upphandling**
		20		14276	–	**Delegations- och beslutsordning**

I förvaltningens internkontrollplan ingår 21 riskområden. I sammanställningen av risker ingår dock enbart 20 riskområden eftersom en risk har för lågt riskvärde för att tas med. Den risk som inte visas i rapporten avser hållbarhetsuppföljning.

5 Fördjupad sammanställning av risker, åtgärder och kontrollmoment

5.1 Tillgänglig och sammanhållen region

5.1.1 Överklaganden

14279	**Riskvärde** 16	**Riskbeskrivning** Överklagan av markåkomstprocesser, järnvägsplaner, miljödom, detaljplaner respektive bygglov.	**Risksamordnare** Tomas Kaving
	Sannolikhet 4	**Konsekvens**	
	Konsekvens 4	Alla överklaganden måste behandlas av myndigheter och tar därmed resurser och påverkar sannolikt tidplanen för ärendet samt kan riskera påbörjad upphandling. En konsekvens är att organisationen med inhyrda konsulter blir för stor under överklagandeperioden vilket kostar pengar och kan innebära förlust av kompetens.	

Kontrollmoment

Namn
Avtal

Frekvens
Tertialvis

Beskrivning
Slutna avtal med viktiga parter.

Kontrollmoment

.

Kommentar

Namn
Kontroll granskningsskede

Frekvens
Tertialvis

Beskrivning
Kontroll inför granskningsskedet av järnvägsplanen att projekten har uppfyllt kraven för upprättande av järnvägsplan enligt FUT:s anvisning.

Kommentar

Trafiknämnden/
Förvaltning för utbyggd tunnelbana
Plan för intern kontroll Årsrapport 2018

Kontrollmoment

Namn
Känslighetsanalyser

Frekvens
Tertialvis

Beskrivning
Är känslighetsanalyser upprättade per projekt.

Kommentar

Åtgärder

Namn	Startdatum	Slutdatum	Status	Effekt av åtgärd
Begränsa	2018-01-01	2018-12-31		

Åtgärdsbeskrivning
Teckna tidiga avtal med viktiga parter.

Åtgärder

Tydlig dialog gentemot intressenter i järnvägsplanens granskningsskede.

Följa alla formaliakrav/anvisningar vid upprättande av handlingar och vid granskning.

Upprätta känslighetsanalyser projektvis i syfte att hantera eventuella scenarier vid överklaganden.

Planera för hur personal/konsultsituationen hanteras vid ett överklagande.

Kommentar

Avd Norr: Kontinuerlig bevakning och analys av bl.a överklaganden i samband med riskarbete. Avtal skrivs med berörda parter. Barkarby har fått lagakraftvunnen JP. Arenastaden planerar att lämna JP till länsstyrelsen under januari 2019.

Avd Söder: Diskussion förs kring tex resurser samt planering av produktion vid ev. överklaganden. Avtal träffas med berörda parter. Järnvägsplan lämnad till Trafikverket för fastställelse.

För markåtkomst enligt tidplan är det viktigt att upplåtelsefomen med servitut godkänns av myndigheterna. I första instans innebär det lantmäterimyndigheten och vid en ev. överprövning mark och miljödomstolen. Ett nära samarbete har bedrivits med kommunerna för att enas om en process för markåtkomst. Processen har dokumenterats i särskilda avtal (bl.a. ett så kallat sidoavtal med Stockholm). Kontinuerliga avstämningar har gjorts även med lantmäterimyndigheten.

5.1.2 Bristande tidplanering

	Riskvärde	Riskbeskrivning	
14284	9	Bristande tidplanering i förhållande till Stockholmsöverenskommelsen.	**Risksamordnare**

	Sannolikhet	**Konsekvens**	Tomas Kaving
	3	Svårt att följa upp aktuellt läge och eventuella förseningar i projekten samt eventuellt	
	Konsekvens	fördyringar.	
	3		

Kontrollmoment

Namn
Stickprov

Frekvens
Tertialvis

Beskrivning
Stickprov görs kontinuerligt och större uppföljning per halvår.
Granskning av produktionstidplaner.

Kommentar

Åtgärder

Namn	Startdatum	Slutdatum	Status	Effekt av åtgärd
Begränsa	2018-01-01	2018-12-31		

Åtgärdsbeskrivning
Tidplaner hålls aktuella och fastställs två gånger per år.
Användande av Processbeskrivning tidplanering.

Kommentar

Avd Norr: Uppföljning av tidplaner sker månadsvis där projektchef rapporterar till avdelningschef som rapporterar till förvaltningschef i samband med den månatliga statusrapporteringen. Risk finns dock att dessa tidplaner inte håller om överklaganden sker.

Tidplanerare finns på både avdelning Söder och Norr.

Huvudtidplanen har uppdaterats. Detaljering och belysning av beroenden (markåtkomst, BEST, installationer) pågår. Under hösten 2018 har fler medarbetare i projekten kommit in ett webbaserat tidplaneringsverktyg vilket gör att tidplanerna blir mer tillgängliga .

5.1.3 Projektberoenden

	Riskvärde	Riskbeskrivning	
14287	9	Beroenden till angränsande projekt inom befintlig tunnelbana medför risk för störningar i förvaltningens planering och tekniska lösningar.	**Risksamordnare** Tomas Kaving
	Sannolikhet 3	**Konsekvens**	
	Konsekvens		

3 Tidsförskjutning och försämrat anseende.

Kontrollmoment

Namn
Huvudtidplaner

Frekvens
Tertialvis

Beskrivning
Kontrollera att planerade störningar finns inlagda i huvudtidplaner, samt system för rapportering av förändringar.

Kommentar

Åtgärder

Namn	Startdatum	Slutdatum	Status	Effekt av åtgärd
Begränsa/Dela	2018-01-01	2018-12-31	●	■

Åtgärder

Åtgärdsbeskrivning
Sammanställa tidplaner för TF:s och FUT:s beroenden.
Inventering av gränspunkter gentemot TF.
Tidplaner i relation till TF behandlas på samordnande ledningsgrupp och beredningsgrupp. Temamöte intrång är inrättad för att arbeta med frågorna, möts månadsvis.

Kommentar

Avd Norr: Arbete sker kontinuerligt i temamöte intrång. Särskilda planerings PM upprättas. Uppföljning sker i beredningsgrupp och samordnad ledningsgrupp över kritiska punkter i nära samarbete med TF, Trafikverket och kommunerna. Samverkan sker om hantering av kritiska beröringspunkter mellan TF och FUT. TF har inrättat särskilt program för mottagning av tunnelbana inom avdelning IP.

Avdelning Söder: Uppföljning sker även med planerade projekt i Nacka, Södermalm och Söderort. Löpande samarbetsmöten med Stockholms stad, Nacka och TF sker kontinuerligt under året.

5.1.4 Förseningar

	Riskvärde	**Riskbeskrivning**	
14290	6	Försenad planläggnings- och tillståndsprocess på grund av beroenden mellan parter och	**Risksamordnare**
	Sannolikhet	intressenters processer.	Tomas Kaving
	2	**Konsekvens**	
	Konsekvens	Förseningar av byggstart,	

3 fördyring.

Kontrollmoment

Namn
Kontroll möten

Frekvens
Tertialvis

Beskrivning
Kontrollera att planerade möten och mötesserier har genomförts.

Kommentar

Åtgärder

Namn	Startdatum	Slutdatum	Status	Effekt av åtgärd
Begränsa	2018-01-01	2018-12-31		

Åtgärder

Åtgärdsbeskrivning
Driva planläggningsmöten med kommunerna gällande sakfrågor, tider och risker.

Förankra centrala frågor för planläggning med kommunerna. Förankra centrala frågor med länsstyrelsen, mark- och miljödomstolen och Trafikverkets planprövning.

Kommentar

Projektvisa planläggningsmöten med kommuner har hållits.

Centrala frågor förankrade med länsstyrelsen, mark- och miljödomstolen och Trafikverket. Kvarstående risk kring bristande avtal med Trafikverket gällande intrång i Trafikverkets anläggningar. Trafikverket tillsatt expertgrupp i samråd med FUT för att lösa frågor kring avtal om intrång.

Regional samordnare tillsatt av Trafikverket. Kommer delta i möten med styrgrupp och delprojektstyrelser. Arbeta med Trafikverket, Länsstyrelse, FUT om intrång. Trafikverket bedömer sig komma att yttra sig om att anläggningen är byggbar utan skadlig inverkan på riksintressen så att länsstyrelsen kan tillstyrka järnvägsplan för Arenastaden.Samverkansavtal tecknas mellan Trafikverket och FUT avseende korsningspunkter i projekt Arenastaden.

Avtalsfrågor, samarbetsfrågor och plan- och tillståndsfrågor avhandlas strukturerat. Samverkansavtal tecknat med Trafikverket där parternas ansvar definierats och när i tid olika frågor ska avhandlas.

Process för markåtkomstfrågor kopplat till bl.a. järnvägsplan och detaljplan har överenskommits med Stockholms stad och Nacka kommun i särskilda avtal - SK sidoavtal i Stockholm och principavtal i Nacka. Avtalen reglerarar processen med kommunen för att komma överens om markåtkomst i samband med den formella processen med lantmäteriförrättning.

Ny samordnare tillsatt för avd Söder.

Åtgärder

5.1.5 Försenade politiska beslut

14293

Riskvärde
6

Sannolikhet
2

Konsekvens
3

Riskbeskrivning
För sent framtagna underlag försvårar politisk beredning och kan försena politiska beslutstidpunkter.

Konsekvens
Förseningar i tidplanen.

Risksamordnare
Tomas Kaving

Kontrollmoment

Namn
Avstämning ärenden

Frekvens
Kontinuerligt

Beskrivning
Avstämning av ärenden i TN mot arbetsplan.

Region Stockholm

Diarienummer
FUT 2018-0158

Trafiknämnden/
Förvaltning för utbyggd tunnelbana
Plan för intern kontroll Årsrapport 2018

Kontrollmoment

Kommentar

Åtgärder

Namn	Startdatum	Slutdatum	Status	Effekt av åtgärd
Begränsa	2018-01-01	2018-12-31	●	■

Åtgärdsbeskrivning
Kontinuerlig uppföljning av arbetsplan i ledningsgruppen.
Förstärkt implementering av process för ärendehantering.

Kommentar

Arbetsplan för ärenden till TN nyttjas. Implementering av ärendehanteringsprocess har genomförts genom framtagen processbeskrivning och utbildningstillfällen. Nära dialog med TF har upprättats samt respektive förvaltnings process kring hantering av handlingar till politiken har synkats.

Förvaltningen har även förstärkt upp bemanningen med en förvaltningsjurist som har ett ansvar för att kontinuerligt arbeta med de löpande ärendena, arbetsplanen etc.,.

5.1.6 Samverkan med trafikförvaltningen

14296

Riskvärde
12

Sannolikhet
3

Konsekvens
4

Riskbeskrivning
Bristande samverkan med trafikförvaltningen pga. gemensam inriktning i gränsdragningsfrågor saknas.

Konsekvens
Felprioriteringar och eventuellt förseningar.

Risksamordnare
Tomas Kaving

Kontrollmoment

Namn
Kontroll protokoll

Frekvens
Tertialvis

Beskrivning
Finns protokoll med tydliga beslut.
Har alla frågor i gränsdragningslistan åtgärder och ansvariga.
Kontroll att TF deltagit på relevanta Temamöten.

Kommentar

Region Stockholm

Diarienummer
FUT 2018-0158

Trafiknämnden/
Förvaltning för utbyggd tunnelbana
Plan för intern kontroll Årsrapport 2018

Kontrollmoment

Åtgärder

Namn	Startdatum	Slutdatum	Status	Effekt av åtgärd
Dela	2018-01-01	2018-12-31	●	■

Åtgärdsbeskrivning
Strukturerat arbete i samordnande ledningsgrupp och beredningsgrupp för FUT/TF.
Aktivt arbete med gränsdragningslistan som innehåller frågor som har gemensamma beröringspunkter mellan förvaltningarna.
Kommunikation med TF angående relevanta Temamöten för samverkan.
Arbete i temamöte Intrång.

Kommentar

Protokoll finns på beslutspunkter. Vid varje samordnande ledningsgruppsmöte sker en avstämning av tidskritiska gränsdragningsfrågor (styrtidplan). I övrigt hanteras gränsdragningsfrågor i linjen eller vid behov i beredningsgruppen.

Deltagandet från TF på temamöten är god.

Översyn av tidigare överenskommelse uppdateras. TF har inrättat särskilt program för mottagning av ny tunnelbana. Process för hur beröringspunkter ska hanteras samt dokumenteras ska tas fram. Kommunikationsinsatser är fastställda i Internkommunikationsplanen för utökad kommunikation mellan FUT och TF.

5.1.7 Acceptans från omgivningen

14508

Riskvärde
6

Riskbeskrivning
Bristande acceptans från omgivningen för planerade störningar i samhället.

Risksamordnare
Tomas Kaving

Sannolikhet
3

Konsekvens
Sänkt förtroende hos berörda, negativ medial uppmärksamhet och klagomål vilket kan leda till kostnadsökningar och tidsförskjutningar.

Konsekvens
2

Kontrollmoment

Namn
Aktivitetskontroller

Frekvens
Tertialvis

Beskrivning
Antal informationsmöten och nyhetsbrev.
Stickprov om rutinen följs.
En attitydundersökning per projekt.
Förfrågningsunderlag innehåller krav om omgivningspåverkan.

Kommentar

Kontrollmoment

Åtgärder

Namn	Startdatum	Slutdatum	Status	Effekt av åtgärd
Begränsa	2018-01-01	2018-12-31		

Åtgärdsbeskrivning
Information via nyhetsbrev,
SMS samt informationsmöten.
Ny rutin för störande arbeten ska förankras internt med projekt och entreprenörer.

Kommentar

Under 2018 gav projekten sammanlagt ut 12 tryckta nyhetsbrev som skickades ut till 100 000 hushåll och 25 000 verksamheter i nya tunnelbanans närområde.

Utöver det gavs 50 e-nyhetsbrev ut som skickades till 10 000 prenumeranter.

Under våren och hösten genomfördes även annonskampanjer för att höja kännedomen.

Attitydundersökningen från slutet av 2018 visar att kännedomen har ökat på totalen från 68 % till 75% som anser sig känna till tunnelbaneutbyggnaden. Kännedomen variera mellan projekten från som lägst 50% till som högst 91%.

Förfrågningsunderlagen som skickas ut från projekten innehåller krav för hur kommunikationsarbetet ska bedrivas.

Åtgärder

5.1.8 Kravuppfyllnad

14511

Riskvärde
6

Riskbeskrivning
Att system- och bygghandlingarna inte uppfyller kraven i kravdatabasen.

Risksamordnare
Tomas Kaving

Sannolikhet
2

Konsekvens
Projekterade handlingar har inte rätt kravnivå.

Konsekvens
3

Kontrollmoment

Namn
Kravuppfyllnad i kravdatabasen

Frekvens
Tertialvis

Beskrivning
Uppföljning av verifikat (referens till bevis) för kravuppfyllnad i kravdatabasen.

Kontrollmoment

Granskningskommentarer besvarade och hanterade halvårsvis.

Kommentar

Åtgärder

Namn	Startdatum	Slutdatum	Status	Effekt av åtgärd
Begränsa	2018-01-01	2018-12-31		

Åtgärdsbeskrivning

Återstående punkter från systemhandling följs upp i bygghandlingsskede. Projektingenjörer tillsätts för att följa upp krav som finns i kravdatabasen.

Kommentar

Uppföljning sker av teknik och resurser för kravhantering och resurser för att bevaka kravhanteringen finns inom respektive projekt. Uppföljning sker på avd. nivå.

Kravhanteringsprocessen hos projekterande konsult har kommit igång på ett bra sätt. Avdelning Söders egna uppföljning av kraven i Polarion kan dock bli bättre och fler resurser har tillsatts för att arbeta med kravhantering. Kraven i kravdatabasen uppfylls med några få undantag. De krav som inte uppfylls bevakas, återkopplas till Teknik eller hanteras vid kommande bygghandlingsprojektering

Åtgärder

5.2 Säkra processer

5.2.1 Informationssäkerhet

	Riskvärde	**Riskbeskrivning**	
14302	8	Bristande informationshantering och säkerhetsmedvetenhet bland medarbetarna.	**Risksamordnare**
	Sannolikhet	**Konsekvens**	Tomas Kaving
	2	Skyddsvärd information "läcker ut" som kan få konsekvenser för bl.a. förtroendet eller	
	Konsekvens	verksamhetens förmåga att utföra sitt uppdrag.	
	4		

Kontrollmoment

Namn
Implementering av ledningssystem för informationssäkerhet

Frekvens
Tertialvis

Region Stockholm

Diarienummer
FUT 2018-0158

Trafiknämnden/
Förvaltning för utbyggd tunnelbana
Plan för intern kontroll Årsrapport 2018

Kontrollmoment

Beskrivning
Implementering av ledningssystem för informationssäkerhet har skett.
Informationsägare har utsetts.
Informationstillgångar har identifierats och informationssäkerhetsklassificerats.
Alla medarbetare har genomfört DISA-utbildningen och utbildningen för informationssäkerhetsklassificering.

Kommentar

Åtgärder

Namn	Startdatum	Slutdatum	Status	Effekt av åtgärd
Begränsa	2018-01-01	2018-12-31		

Åtgärdsbeskrivning
Införande av ledningssystem för informationssäkerhet (LIS).
Införande av anvisning för hantering av informationstillgångar.
Förvaltningsgemensam webutbildning om informationssäkerhet (DISA).
Förvaltningsgemensam webutbildning om informationssäkerhetsklassificering.

Kommentar

Åtgärder

Implementering av ledningssystem för informationssäkerhet pågår. Informationsägare är utsedda. Hantering av informationstillgångar och informationsklassificering är ett kontinuerligt pågående arbete i verksamheten. En översyn av klassificeringen genomfördes i samband med införande av VIR. Cirka 60 procent av medarbetarna hade genomfört DISA-utbildningen vid årsskiftet 2018.

5.2.2 Nytt lagkrav avseende personuppgifter

14505

Riskvärde
6

Sannolikhet
2

Konsekvens
3

Riskbeskrivning
Ny lag om hantering av personuppgifter som kräver förändrat beteende hos anställda

Konsekvens
Brott mot lagen medför mycket höga sanktionsavgifter.

Risksamordnare
Tomas Kaving

Kontrollmoment

Namn
Stickprov

Frekvens
Tertialvis

Kontrollmoment

Beskrivning
Stickprov i IT system och intervjuer av ett urval av medarbetare.

Kommentar

Åtgärder

Namn	Startdatum	Slutdatum	Status	Effekt av åtgärd
Begränsa	2018-01-01	2018-12-31		

Åtgärdsbeskrivning
Kontinuerlig information/utbildning av medarbetare i innebörden av lagen.
Översyn av personuppgiftshanteringen inom förvaltningen.

Kommentar

Inventering av personuppgifter är genomförd och dokumenterad. Implementering av rutiner, utbilda medarbetare och utse dataskyddsombud är genomförda.

5.2.3 Olyckor och tillbud

	Riskvärde	Riskbeskrivning	
14299	8	Allvarlig arbetsplatsolycka eller olycka med påverkan på tredje man.	**Risksamordnare**
	Sannolikhet	**Konsekvens**	Tomas Kaving
	2	Personskada, försämrat anseende.	
	Konsekvens		
	4		

Kontrollmoment

Namn
Kontroll tillbud

Frekvens
Kontinuerligt

Beskrivning
Medverka som observatör vid entreprenörens skyddsronder.
Kontroll att krav och rutiner finns i förfrågningsunderlag vid upphandling.
Alla tillbud och olyckor som inträffat har rapporterats i Webforum.

Kommentar

Region Stockholm

Diarienummer
FUT 2018-0158

Trafiknämnden/
Förvaltning för utbyggd tunnelbana
Plan för intern kontroll Årsrapport 2018

Kontrollmoment

Åtgärder

Namn	Startdatum	Slutdatum	Status	Effekt av åtgärd
Begränsa	2018-01-01	2018-12-31	●	■

Åtgärdsbeskrivning
Allvarliga tillbud och olyckor ska utredas för att undersöka bakomliggande orsaker och tillämpa rätt hanteringsstrategi.
Teknisk beskrivning: Krav på tillfälliga installationer.
Medverka på skyddsronder.
Utbildning: Arbetsmiljö - FUT:s arbetsmiljöstrategi (byggherrens arbetsmiljöansvar och byggarbetsmiljösamordnare BAS-P/U).
Tillbuds- och olycksrapporteringssystem för arbetsplats och tredje man görs via Webforum (för entreprenörer, projektörer och FUT).

Kommentar

Arbetsmiljödelegeringar framtagna till projektchefer. Rekrytering av arbetsmiljöstrateg pågår inför upphandling av de större entreprenaderna. Indikatorer och delmål har fastställts inom förvaltningen för att öka det proaktiva arbetsmiljöarbetet.

Inom avdelning norr har det tagits fram aktiviteter för uppföljning av arbetsmiljöarbete som är kopplade till vår målkarta. Rutiner för rapportering i rapporteringsverktyget behöver ses över inför de större entreprenaderna för att snabbare få in ärendena i verktyget.

En samordnare för arbetsmiljö har knutits till avdelning söder samt en till avdelning Norr.

5.3 Systematisk kompetensplanering

5.3.1 Konsultförsörjnings-processen

	Riskvärde	Riskbeskrivning	
14517	6	Bristande efterlevnad och uppföljning av behovsanalys och anbudsutvärdering vid konsultanvändning.	**Risksamordnare** Tomas Kaving
	Sannolikhet 2	**Konsekvens** Risken för jäv. Risk att utvärdering och avropsbeslut, ur upphandlingslagstiftningens perspektiv, inte sker enligt förutsättningarna för upplägget med konsultmäklare såsom det har tolkats av TF i samband med utformningen av upplägget.	
	Konsekvens 3		

Kontrollmoment

Namn
Kontroll konsultbeställningar

Frekvens
Tertialvis

Beskrivning
Kontroll att konsultbeställningar finns beskrivna i register för konsultavrop och att kravmatris och utvärdering finns sparat.

Kontrollmoment

Kontrollmoment är under utveckling

Kommentar

Åtgärder

Namn	Startdatum	Slutdatum	Status	Effekt av åtgärd
Begränsa	2018-01-01	2018-12-31		

Åtgärdsbeskrivning

Se över riktlinjer och mallar.
Förtydliga rutiner för konsultavrop och tillhörande dokumentation.
Se över rutiner för utvärdering samt val av offererade resurser i dialog med TF upphandling.

Kommentar

Riktlinjer för upphandling finns. Handbok för konsultavrop finns liksom processbeskrivning.

Kontroll utförd att konsultbeställningar finns beskrivna i register för konsultavrop och att konsultmatris och utvärdering finns sparat. Kontroll av dokumentation för konsultbeställningar 2018 har gjorts under sommaren. Respektive chef har informerats om behov av kompletteringar för åtgärd.

Åtgärder

Ny rutin för beslut om konsultbeställning har tagits fram och har implementerats från 1/1 2019.

5.4 Ett resultat i balans

5.4.1 Bristande kostnadsstyrning

14173

Riskvärde
12

Sannolikhet
3

Konsekvens
4

Riskbeskrivning
Bristande kostnadsstyrning och kostnadsmedvetenhet vid planering /projektering och produktion.

Konsekvens
Planerar för en för dyr teknisk lösning alternativt en för robust anläggning vilket kan medföra omtag vilket leder till kostnadsfördyringar och tidsförskjutning.

Risksamordnare
Tomas Kaving

Kontrollmoment

Namn
Protokoll samordningsgrupp produktion

Frekvens
Tertialvis

Kontrollmoment

Beskrivning
Kontrollera protokoll från samordningsgrupp produktion och projektering samt styrgrupp POP.

Kommentar

Namn
Granskning av systemhandling/bygghandling

Frekvens
Tertialvis

Beskrivning
Granskning av systemhandling/bygghandling att tillräcklig kostnadsmedvetenhet ingår.

Kommentar

Åtgärder

Namn	Startdatum	Slutdatum	Status	Effekt av åtgärd
Begränsa	2018-01-01	2018-12-31		

Åtgärdsbeskrivning
Styrning via samordningsgrupp produktion och projektering, styrgrupp PoP.
Kontinuerlig styrning och kommunikation avseende kostnadsstyrning med projektör.

Kommentar

Kontinuerlig avstämning sker mellan avdelningarna via styrgrupp POP.

Avd Norr: Aktivt arbete med projekterings- och produktionskalkyler. Kontinuerlig kommunikation med projektörerna och granskning sker löpande av kalkylleveranser . Projekt Depå har genomfört en successiv kalkyl.

Avd Söder: Ny kostnadskalkyl av den optimerade anläggningen har levererats i december 2018 och håller på att analyseras. Avdelningen har arbetat aktivt under hösten 2018 med att förbättra styrningen av projekteringsarbetet tillsammans med projektören.

Båda avdelningarna har produktionscontroller som kontinuerligt följer upp status samt deltar i projektmöten.

Avd Teknik stöttar projekten med granskning av handlingar för att minimera onödigt fördyrande tekniska lösningar, samt bistår med teknisk sakkunskap vid optimeringsarbeten

5.4.2 Otillräckligt antal anbud

	Riskvärde	Riskbeskrivning	
14258	12	Risk att det inte finns tillräckligt många anbud för entreprenörsupphandling pga. t.ex. att	**Risksamordnare**

	Sannolikhet	förvaltningens egna projekt konkurrerar med varandra på leverantörsmarknaden.	Tomas Kaving
	3	**Konsekvens**	
	Konsekvens	Förseningar och kostnadsökningar samt dyra anbud.	
	4		

Kontrollmoment

Namn
Upphandlingstidplan och aktiviteter

Frekvens
Tertialvis

Beskrivning
Finns upphandlingstidplan framtagen för förvaltningen. Har planerade aktiviteter genomförts.

Kommentar

Åtgärder

Namn	Startdatum	Slutdatum	Status	Effekt av åtgärd
Begränsa	2018-01-01	2018-12-31		

Åtgärdsbeskrivning
Visa upphandlingstidplan för kommande upphandlingar på FUT:s hemsida. Marknadsföring av kommande upphandlingar samt kvartalsvisa nyhetsbrev till leverantörer. Utöver detta planeras texter i branschtidningar, möten med förlorande entreprenörer och kontinerlig uppdatering av omvärldsanalys.

Kommentar

Leverantörsdag hölls 13 november 2018 tillsammans med TF. 4 nyhetsbrev till leverantörer har skickats under året samt en julhälsning. Upphandlingstidplan på svenska och engelska finns på websida, vilken uppdateras löpande. Broschyr med entreprenadindelning på svenska och engelska, uppdaterades under kvartal 2-4 av kommunikation och var klar till leverantörsdagen. Medverkan vid möten arrangerade av Business Sweden mfl. både i och utanför Sverige. Genomförda och planerade möten med leverantörer. Medverkan vid Invest Stockholms utbildning för utländska leverantörer.

5.4.3 Bristande samarbete

14261

Riskvärde	Riskbeskrivning	Risksamordnare
9	Bristande samarbete i den egna organisationen beroende på intern konkurrens om resurser, resursbrist alternativt kompetensbrist i egen organisation.	Tomas Kaving
Sannolikhet		
3	**Konsekvens**	
Konsekvens		

3 Arbetsmiljöproblem i form av stress, ökade kostnader, onödig tidsåtgång.

Kontrollmoment

Namn
Uppföljning/delcertifiering

Frekvens
Tertialvis

Beskrivning
Rapport från uppföljning/delcertifiering.
Utpekat ansvar i respektive projekt.

Kommentar

Åtgärder

Namn	Startdatum	Slutdatum	Status	Effekt av åtgärd
Begränsa	2018-01-01	2018-12-31		

Åtgärder

Åtgärdsbeskrivning
Bemanningsplan, utvecklingssamtal, medarbetarbarometer.

Kommentar

Inför 2019 kommer ledningsgruppen samt medarbetare att ha ett särskilt fokus på bemanningen. Förvaltningen kommer även att arbeta tvärfunktionellt med olika områden för att skapa ett effektivt resursutnyttjande.

Bemanningsplan har uppdaterats. Utvecklingssamtal genomförs löpande (även med konsulter). Andelen som genomfört detta följs upp i samband med medarbetarundersökning.

Intern medarbetarbarometer genomförs tertialvis och handlingsplan utifrån resultat i medarbetarbarometer tas fram av respektive chef. För att stärka förvaltningens samarbete inrättas nätverk över avdelnings och enhetsgränser, t. ex. ekonominätverk, risknätverk etc.

5.4.4 Felaktig konsultfakturering

	Riskvärde	Riskbeskrivning	
14264	6	Felaktig konsultfakturering pga. att felaktiga fakturor godkänns.	**Risksamordnare**
	Sannolikhet	**Konsekvens**	Tomas Kaving
	2	Felaktiga kostnader.	
	Konsekvens		
	3		

Kontrollmoment

Namn
Stickprov fakturor

Frekvens
Månadsvis

Beskrivning
Alla enheter som har konsulter gör stickprov på fakturor.

Kommentar

Åtgärder

Namn	Startdatum	Slutdatum	Status	Effekt av åtgärd
Begränsa	2018-01-01	2018-12-31		

Åtgärder

Åtgärdsbeskrivning
Enheters uppföljning av konsultkostnader. Avstämningsmöten med konsultmäklaren.

Kommentar

Kontinuerliga avstämningsmöten med konsultmäklaren och med projektörerna vid samverkansträffar. Samtliga konsultfakturor kontrolleras vid kontering av projektingenjör/ projektcontroller. Ansvarig chef attesterar alla fakturor. Utlägg kontrolleras mot ATR. Konsulters övertid godkänns i förväg. Enhetschefer på staben kontrollerar alla konsultfakturor vid kontering.

5.4.5 Avsteg finanspolicyn

	Riskvärde	Riskbeskrivning	
14267	6	Avsteg från finanspolicyn avseende t.ex. förskottsbetalning, utländsk valuta.	**Risksamordnare**
	Sannolikhet	**Konsekvens**	Tomas Kaving
	2	Bryter mot landstingets finanspolicy, revisionsanmärkningar, ökade kostnader beroende	
	Konsekvens	på felaktiga avtal.	
	3		

Kontrollmoment

Namn
Kontroller

Kontrollmoment

Frekvens
Tertialvis

Beskrivning
Kontroll förutbetalda kostnader. Kontroll redovisningssystemet avseende utländsk valuta.

Kommentar

Åtgärder

Namn	Startdatum	Slutdatum	Status	Effekt av åtgärd
Begränsa	2018-01-01	2018-12-31		

Åtgärdsbeskrivning
Information om finanspolicyn.
Löpande dialog med Internfinans inom landstinget.
Tydlig struktur kring hantering av t.ex. förskott, utlandsbetalning.

Åtgärder

Kommentar

Process har tagits fram för hantering av förskott och innehållna medel. FUT har ett mindre systemavtal i utländsk valuta, samt har haft ett fåtal mindre fakturor i utländsk valuta där beloppen varit för små för att valutasäkra.

Information om förskott och utländsk enligt finanspolicyn har skett inom förvaltningens ekonominätverk, för samtliga chefer och för förvaltningens ledningsgrupp.

Hänvisning till finanspolicyn i förfrågningsunderlagen till upphandlingarna kring hantering av förskott och utländsk valuta.

FUT har beslutat att samtliga chefer samt medarbetare som arbetar med ekonomi ska genomgå e-utbildning i finansiella risker vilket ska följas upp under 2019.

5.4.6 Representation

14270

Riskvärde
6

Sannolikhet
2

Konsekvens
3

Riskbeskrivning
Bristande följsamhet till representationsgränser och nolltolerans avseende alkohol vid representation.

Konsekvens
Risk för ökade kostnader, bristande förtroende samt revisionsanmärkningar.

Risksamordnare
Tomas Kaving

Kontrollmoment

Namn
Stickprov

Frekvens
Två gånger per år

Beskrivning
Stickprov på större fakturor från restaurang/hotell, stickprov att verkställighetsbeslut finns för all representation som omfattas av riktlinjerna.

Kommentar

Åtgärder

Namn	Startdatum	Slutdatum	Status	Effekt av åtgärd
Begränsa	2018-01-01	2018-12-31		

Åtgärder

Åtgärdsbeskrivning
Information om rutiner och riktlinjer.

Kommentar

Information sker på upphandlingsutbildning som sker löpande. Kontrollmoment i fakturasystemet så att alla representationsfakturor går igenom en extra kontroll att verkställighetsbeslut finns.

Stickprov på sannolika leverantörer har gjorts och visade att alla hade beslut och att inga bröt mot representationspolicyn.

5.4.7 Inköp utan upphandling

14273

Riskvärde
6

Sannolikhet
3

Konsekvens
2

Riskbeskrivning
Att inköp sker utan upphandling (följsamhet mot slutna avtal) eller att fel ramavtal används.

Konsekvens
Risk för ökade kostnader, bristande förtroende samt anseende. Ej giltigt avtal, skadeståndsanspråk.

Risksamordnare
Tomas Kaving

Kontrollmoment

Namn
Stickprov

Kontrollmoment

Frekvens
Två gånger per år

Beskrivning
Stickprov på fakturor att leverantören är upphandlad.

Kommentar

Åtgärder

Namn	Startdatum	Slutdatum	Status	Effekt av åtgärd
Begränsa	2018-01-01	2018-12-31	●	■

Åtgärdsbeskrivning
Utbildning i upphandling, information på intranätet.

Kommentar

Åtgärder

Riktlinjer för upphandling finns. Upphandlingsutbildning hölls under 2018. Information om upphandling finns på intranätet. Stickprov på att leverantörer är upphandlade har gjorts. Vid stickprov i delåret saknades beslut för en mindre direktupphandling vilket hanterats. Stickprov vid helår visade inga avvikelser.SLl har under 2018 tagit fram ny Inköpspolicy och utkast till riktlinjer. Förvaltningens styrande dokument uppdateras därefter.

5.4.8 Delegations- och beslutsordning

14276

Riskvärde
6

Sannolikhet
3

Konsekvens
2

Riskbeskrivning
Felaktigt fattade inköpsbeslut beroende på bristande följsamhet mot delegations- och beslutsordning.

Konsekvens
Ej giltiga delegationsbeslut, bristande förtroende.

Risksamordnare
Tomas Kaving

Kontrollmoment

Namn
Stickprov

Frekvens
Två gånger perår

Kontrollmoment

Beskrivning
Stickprov på fattade verkställighets- och delegationsbeslut, stickprov på större fakturor att beslut finns.

Kommentar

Åtgärder

Namn	Startdatum	Slutdatum	Status	Effekt av åtgärd
Begränsa	2018-01-01	2018-12-31	●	■

Åtgärdsbeskrivning
Informera om och implementera ny beslutsordning.

Kommentar

Beslutsordning reviderad avseende beslut om fastställande av förfrågningsunderlag. Utbildningar har genomförts i "Beställning och beslut" samt utbildning "Juridik för oss som jobbar offentligt". Stickprov har genomförts utan anmärkning

Region Stockholm

Bilaga H1

Uppgift om externa pensionsutbetalningar år 2018

Med externa pensionsutbetalningar avses utbetalningar som inte administreras av KPA Pension eller Skandia Liv.

I förekommande fall ska särskild lönskatt om 24,26 procent på summan av externa utbetalningar bokas som skuld mot Koncernfinansiering.

Nämnd	**Förvaltning för utbyggd tunnelbana**	Period 2018-12-31

[X] Inga direktutbetalningar av pensioner/premier för pensionsförsäkringar finns

[ ] Pensionsutbetalningar har under året gjorts avseende:

Namn	Personnummer	Belopp kr

Summa pensionspremier	**0**
Särskild löneskatt	**0**

Uppgiftslämnare

Blanketten skickas med E-post till SLL Ekonomi och finans, SLL Ekonomi enligt tidsplan
E-postadress: sllekonomirapport@sll.se

Bilaga H2, Interna fordringar och skulder, avseende löneskatt skickas samtidigt till Koncernfinansiering, motpart 2930 enligt tidplan

BOKSLUTSBLANKETT **B3**

Fordringsförande enhet (namn/motpartskod) Förvaltning för utbyggd tunnelbana 2970

Skuldförande enhet (namn/motpartskod) SL AB 8110

Blanketten upprättas av fordringsförande enhet och sänds till köpande enhet. Hos båda parter används blanketten som specifikation till bokföringsorder

SPECIFIKATION AV INTERNA INTERIMA FORDRINGAR/SKULDER

Text (beskrivning) av vad intäkten (kostnaden) avser	Belopp i Kr
Vidarefakturering av Leverantörsdag enligt ök med Annika Johansson	**131 550**
Summa	**131 550**

Eventuella frågor besvaras av **Tel-nr**

Anneli Bourelius **070 737 43 24**